

Mottagare
Nykarleby stad

Dokumenttyp
Planbeskrivning

Datum
20.1.2026

NYKARLEBY STAD

DELGENERALPLAN FÖR BJÖRK- BACKEN VINDKRAFTSPARK

NYKARLEBY STAD

DELGENERALPLAN FÖR BJÖRKBACKEN VINDKRAFTSPARK

Projekt Delgeneralplan för Björkbacken vindkraftspark

Mottagare Nykarleby stad

Dokumenttyp Planbeskrivning

Datum 16.4.2024, 18.3.2025, 20.1.2026

Författare Mirva Lundell, Jonas Lindholm, Maria Niemi, Ville Virtanen, Heikki Tuohimaa,
Ville Yli-Teevahainen, Sofia Lybäck

Granskare Jonas Lindholm

Ramboll

Teräsgränd 1-3E

65100 VASA

T +358 20 755 611

F +358 20 755 6201

<https://fi.ramboll.com>

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	BAS- OCH IDENTIFIKATIONSUPPGIFTER	3
1.1	Identifikationsuppgifter	3
1.2	Planområdets läge	3
1.3	Planens namn och syfte	5
2.	SAMMANDRAG	5
2.1	Olika skeden i planlägningsprocessen	5
2.2	Delgeneralplan	5
2.3	Genomförandet av delgeneralplanen	5
3.	UTGÅNGSPUNKTERNA	6
3.1	Miljökonsekvensbedömning	6
3.2	Utredning om förhållandena i planeringsområdet	7
3.2.1	Allmän beskrivning av området	7
3.2.2	Naturmiljön	8
3.2.3	Den byggda miljön	20
3.2.4	Markägoförhållanden	27
3.3	Planeringssituationen	27
3.3.1	De riksomfattande målen för områdesanvändningen	27
3.3.2	Österbottens Landskapplan 2050	27
3.3.3	Generalplan	33
3.3.4	Detaljplan	33
3.3.5	Byggnadsordning	33
3.3.6	Tomtindelning och tomtregister	33
3.3.7	Grundkarta	33
3.3.8	Skyddsbeslut	34
4.	OLIKA SKEDEN I PLANERINGEN AV DELGENERALPLANEN	34
4.1	Planläggningens olika skeden	34
4.2	Behovet av delgeneralplanering	35
4.3	Planeringsstart och beslut som gäller denna	35
4.4	Deltagande och samarbete	35
4.4.1	Intressenter	35
4.4.2	Anhängiggörande	36
4.4.3	Deltagande och växelverkan	36
4.4.4	Myndighetssamarbete	36
5.	REDOGÖRELSE FÖR DELGENERALPLANEN	37
5.1	Mål för delgeneralplanen	37
5.2	Planens struktur	37
5.3	Planutkast 16.4.2024	37
5.3.1	Planutkastets dimensionering	39
5.4	Planförslag 18.3.2025	40
5.4.1	Planförslagets dimensionering	41
5.5	Justerat planförslag 20.1.2026	42
5.5.1	Det justerade planförslagets dimensionering	47
5.6	Elöverföring	48
5.7	Service	48
5.8	Uppnåendet av målen för miljöns kvalitet	49
5.9	Beaktande av kontaktmyndighetens motiverade slutsats över MKB- beskrivningen	49
5.10	Områdesreserveringar	51
6.	PLANENS KONSEKVENSER	51

6.1	Utredning om konsekvenserna i planeringsområdet	52
6.2	Allmän beskrivning av konsekvenserna	52
6.3	Konsekvenser för människors levnadsförhållanden och livsmiljö	53
6.4	Konsekvenser för jord- och berggrunden och vattnet	63
6.5	Konsekvenser för växt- och djurarter, naturens mångfald och naturresurserna	65
6.6	Konsekvenser för region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin och trafiken	76
6.7	Konsekvenser för stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön	80
6.7.1	Konsekvenser i det omedelbara närlandskapet, 0–3 km	83
6.7.2	Konsekvenser för närlandskapet, 3-6 km	84
6.7.3	Konsekvenser för fjärrlandskapet, 6–20 km	85
6.7.4	Konsekvenser för värdefulla landskaps- och kulturmiljöområden samt -objekt	88
6.7.5	Nattetida konsekvenser	94
6.7.6	Konsekvenser för fasta fornlämningar	96
6.8	Konsekvenser för Forsvarsmaktens funktion och samt luftfarten	96
6.9	Konsekvenser för klimatet	97
6.10	Sammantagna konsekvenser	98
6.10.1	Buller	100
6.10.2	Skuggning	102
6.10.3	Landskap	103
6.10.4	Fågelbestånd	105
6.10.5	Varg	109
6.11	Uppföljning av konsekvenser	109
6.12	Störande faktorer i miljön	110
6.13	Planbeteckningar och planbestämmelser	110
7.	GENOMFÖRANDE AV DELGENERALPLANEN	110
7.1	Genomförande och tidsplanering	110

Planbeskrivningens bilagor:

Bilaga 1 – Program för deltagande och bedömning

Bilaga 2 – Naturinventering 2019–2020

Bilaga 3a – Arkeologisk utredning 2020

Bilaga 3b - Arkeologisk utredning 2025 (justerat planförslag)

Bilaga 4 – Naturinventering förslagsskedet 2024

Bilaga 5 – Bullerutredning förslagsskedet (justerat planförslag)

Bilaga 6 – Skuggutredning förslagsskedet (justerat planförslag)

Bilaga 7 – Fotomontage (justerat planförslag)

Bilaga 8 – Vargutredning (Sekretessbelagd, icke offentlig)

Bilaga 9 – Bemötanden till utkastskedets respons

Bilaga 10 – Bemötanden till förslagsskedets respons

Bakgrundsutredningar:

Miljökonsekvensbeskrivning 11.11.2022

Riskbedömning av iskast och fallande is från vindkraftverk 13.1.2026

1. BAS- OCH IDENTIFIKATIONSUPPGIFTER

1.1 Identifikationsuppgifter

Delgeneralplanen för Björkbacken vindkraftspark i Nykarleby stad har uppgjorts av Ramboll Finland Oy. Kontaktuppgifter nedan. Planläggningsprocessen leds av Nykarleby stad.

Planläggningsansvarig:

*Nykarleby stad
Topeliusesplanaden 7, 66900 Nykarleby
www.nykarleby.fi*

*Kontaktperson
Planläggningschef Emilia Ingman
tel. +358 50 476 8599
e-post: emilia.ingman@nykarleby.fi*

Planläggningskonsult:

*Ramboll Finland Oy
Teräsgränd 1–3 E, 65100 VASA
www.ramboll.fi*

*Kontaktperson
Gruppchef Jonas Lindholm, YKS-605
Tel. +358 50 349 1156
e-post: jonas.lindholm@ramboll.fi*

Aktör:

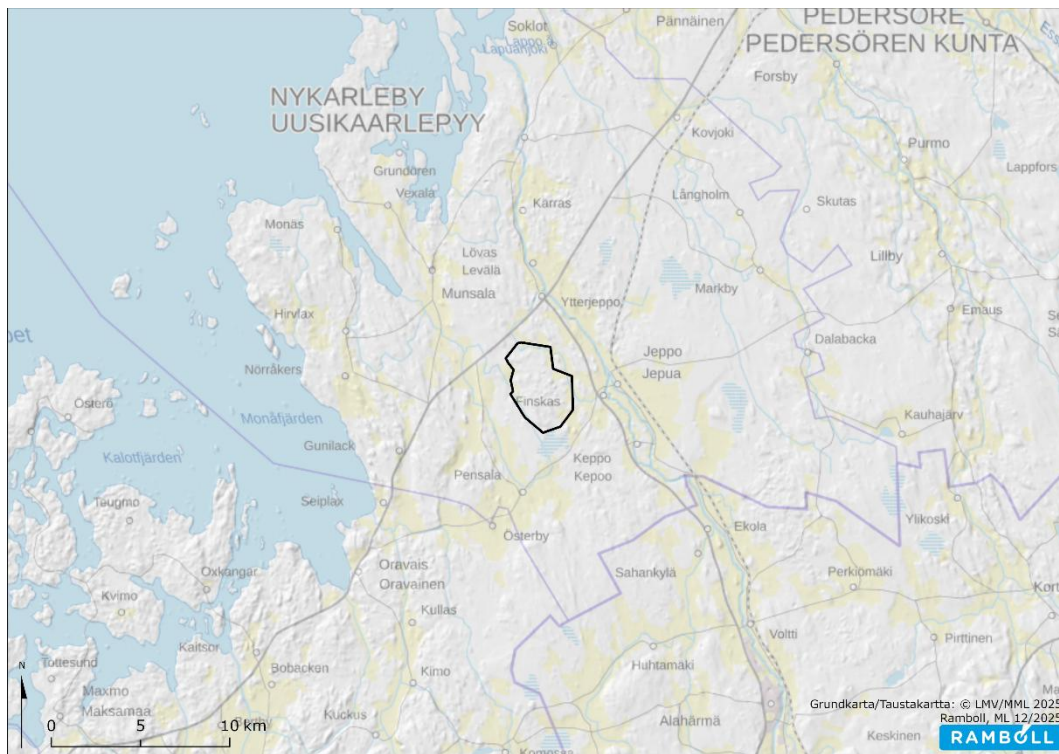
*Energiequelle Oy
Malmgatan 30, 00100 HELSINGFORS*

*Kontaktperson:
Projektledare Antto Kulla
Tel. +358 44 786 6067
e-post: kulla@energiequelle.fi*

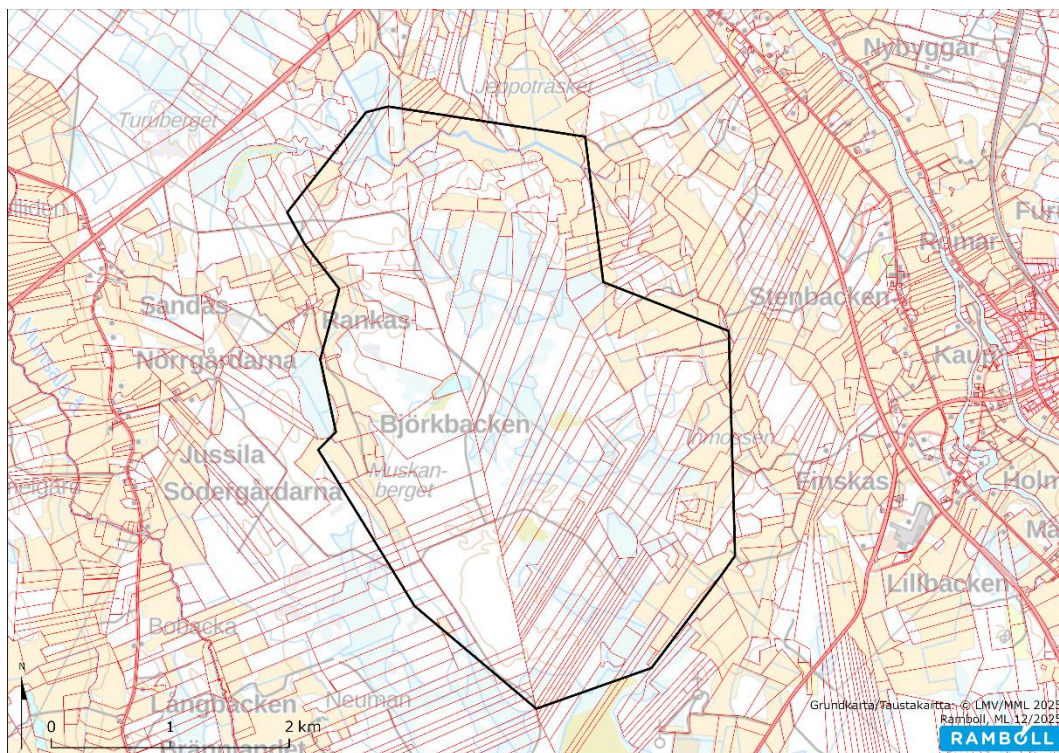
1.2 Planområdets läge

Planläggningsområdet är beläget vid området *Björkbacken*, i närheten av korsningsområdet riksväg 8 och Västra Jeppovägen. Området ligger geografiskt ca 10 km söderut från stadens centrum.

Omgivningen kring det planerade vindkraftsområdet består av jord- och skogsbruksområden. Områdets topografi varierar mellan 16–33 m.ö.h. Vägnätet inom området är sedan tidigare välutbyggt.

Figur 1. Planområdets läge.

Figur 2. Planområdets utsträckning.

1.3 Planens namn och syfte

Planens namn är DELGENERALPLAN FÖR BJÖRKBACKEN VINDKRAFTSPARK.

Syftet med planen är att utreda förutsättningarna till förverkligande av 20 vindkraftverk, kraftverkens totalhöjd är högst 280 m och med en ungefärlig maximieffekt på cirka 10 MW per enhet. De områden som inte anvisas för vindkraftverk eller annan teknisk försörjning kommer att anvisas som jord- och skogsbruksdominerade områden. All elöverföring kommer att ske med jordkabel till en ny elstation som ska byggas inom området.

Delgeneralplanen utarbetas så att den kan användas som grund vid beviljande av bygglov enligt lag om områdesanvändning § 77a och § 77b.

2. SAMMANDRAG

2.1 Olika skeden i planläggningsprocessen

12.12.2019	Stadsstyrelsens beslut om inledande av planläggning. Ramboll Finland Oy godkändes som utarbetare av planen.
29.11.2021–3.1.2022	<i>Program för deltagande och bedömning</i> till påseende.
29.5.2023 § 134	Stadsstyrelsen beslutar införa byggförbud för planläggningsområdet.
29.5–28.6.2024	<i>Planutkastet</i> till påseende.
17.4–23.5.2025	<i>Planförslaget</i> till påseende.
___-___-___,20__	<i>Justerat planförslag</i> till påseende.
___-___-___,20__	Stadsstyrelsen godkände delgeneralplanen.
___-___-___,20__	Stadsfullmäktige godkände delgeneralplanen.

2.2 Delgeneralplan

De centrala markområdesreserveringarna i delgeneralplanen för Björkbacken vindkraftspark är *Jord- och skogsbruksdominerat område (M-1)*, *Jordbruksområde (MT)* och *Område för vindkraftverk (tv-nr)*. Övriga markområdesreserveringar utgörs av *Område för energiförsörjning (EN, en-1)*, *Fornminnesområde (SM)*, *Vattenområde (VV)*, *Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald (luo-1-6)*, *Fornminnesobjekt*, *Kulturarvsobjekt*, *Befintlig 110/400 kV kraftledning*, *Riktgivande placering av jordkabel*, *Riktgivande ny vägförbindelse eller befintlig vägförbindelse som vid behov förbättras*.

2.3 Genomförandet av delgeneralplanen

Förverkligandet av delgeneralplanen kan påbörjas när delgeneralplanen blivit godkänd i stadsfullmäktige och vunnit laga kraft. Förverkligandet ankommer på aktören och/eller på privata markägare. Mer om genomförandet under kapitel 7.

3. UTGÅNGSPUNKTERNA

3.1 Miljökonsekvensbedömning

Bakgrunden och utgångspunkterna till planlägningsprocessen ligger i ett genomfört miljökonsekvensbedömningsförfarande (MKB). Förfarandet genomfördes under åren 2020–2023. Den slutliga Miljökonsekvensbedömningen ingår som bakgrundsutredning till detta dokument. I MKB-beskrivningen beskrivs förloppet i förandet mer i detalj. Miljökonsekvensbedömningens material och utlåtanden över denna hittas på NTM-centralens MKB-projektsida på följande adress:

<https://www.ymparisto.fi/sv/medverka/miljokonsekvensbedomning/bjorkbackens-vindkraftsprojekt-nykarleby>

Utgångspunkten för delgeneralplanen är alternativ 1 i miljökonsekvensbeskrivningen. Sedan miljökonsekvensbedömningen avslutats har förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 publicerats. I planförslaget har hela området som nu planläggs anvisats för vindkraftsproduktion, vilket inte var fallet när miljökonsekvensbedömningen pågick. Olika versioner av landskapsplanen visas i denna beskrivning i figur 19 och 20.

Nedan redogörs för de centrala skedena i MKB-processen.

MKB-program

I MKB-programmet granskades 2 alternativ, 26 vindkraftverk eller 19 vindkraftverk. Dessa alternativ har utretts i terrängen och konsekvenser för dessa har bedömts. Effekten per kraftverk var 5-10 MW och en totalhöjd om högst 280m.

MKB-programmet var till påseende under tiden 20.1–18.2.2021. Kontaktmyndighetens utlåtande över MKB-programmet gavs den 18.3.2021.

MKB-beskrivning

På basen av responsen över MKB-programmet uppgjordes en MKB-beskrivning med två justerade alternativ. Alternativen i MKB-beskrivningen utgjordes av 26 eller 19 vindkraftverk. Kraftverken placeras på sådana områden där det inte förekom naturvärden enligt tidigare utredningar. Ytterligare utredningar uppgjordes gällande bl.a. rovfåglar. Effekten per kraftverk var 5-10 MW och en totalhöjd om högst 280m.

MKB-beskrivningen var till påseende under tiden 8.12.2022–3.2.2023. Kontaktmyndighetens utlåtande över MKB-beskrivningen gavs den 3.4.2023.

Kontaktmyndighetens utlåtande över MKB-beskrivningen ligger till grund för planlägningsprocessen. Följande utdrag har presenterats i kontaktmyndighetens motiverade slutsats, som summerar åtgärder som ska beaktas i den fortsatta processen:

”Enligt bedömningsbeskrivningen utsätts landskapet, kulturarvet och den byggda miljön för de viktigaste negativa konsekvenserna av alternativen. På basis av samrådet och kontaktmyndighetens bedömning kan projektet ha betydande negativa konsekvenser för fåglarna, i synnerhet havsörnen och andra arter, i synnerhet flygekorre, växtlighet och naturtyper samt människornas levnadsförhållanden och trivsel.”

...

”...Kontaktmyndigheten anser att alternativen som framförts i bedömningen orsakar betydande skadliga konsekvenser för människornas levnadsförhållanden och för djurliv. Enligt kontaktmyndigheten bör betydande skadliga konsekvenser förebyggas i första hand genom att minska det totala antalet kraftverk.”

I rubrikerna som följer nedan har fokus styrts till beskrivning av planläggningsområdet. Beaktande av myndigheternas ställningstagande behandlas vidare under kapitel 5.8. Se även bilaga 9 samt kap 5.4.

3.2 Utredning om förhållandena i planeringsområdet

Området utgörs av skogsfastigheter. På planområdet finns enligt befintliga utredningar ett område som är viktigt för naturens mångfald samt flera fornlämningsobjekt. Nämda delar bör beaktas under uppgörandet av delgeneralplanen.

3.2.1 Allmän beskrivning av området

Planläggningsområdet består till största delen ett sammanhängande skogsområde, med mestadels välskött ekonomiskog. Kraftiga avverkningar har gjorts/sker inom området. En del av området är åkermark. Inom området finns varken bostads- eller fritidshus. Områdets vägnät är vidsträckt och i gott skick.

Figur 3. Flygbild över området 2025.

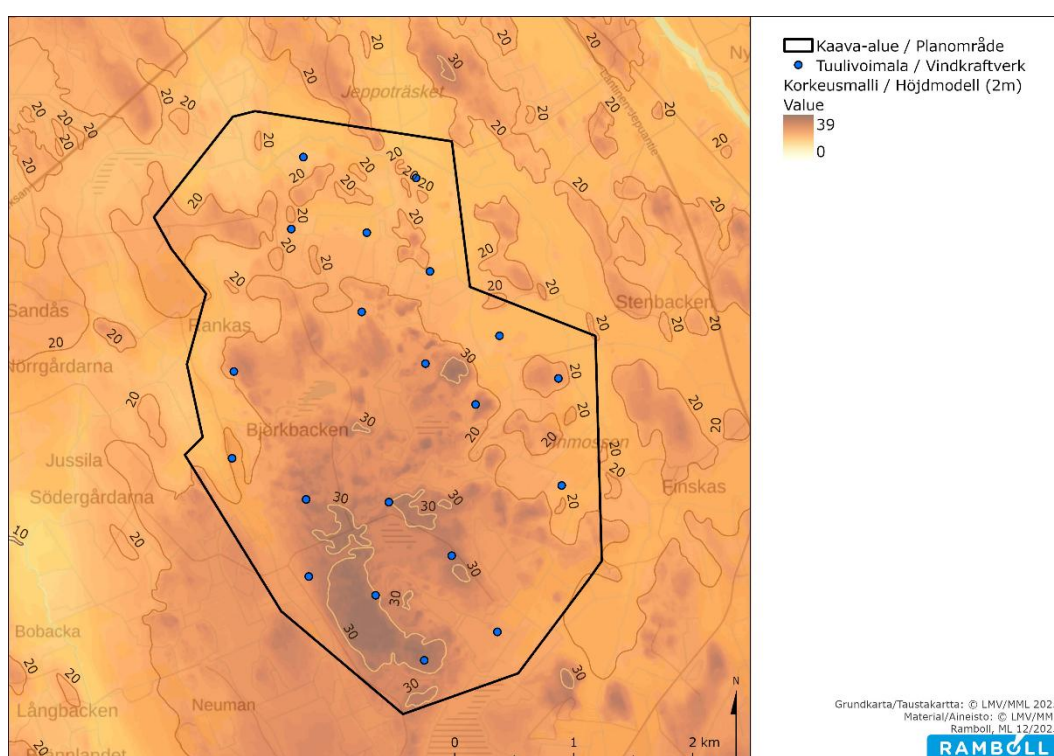
3.2.2 Naturmiljön

Landskapets särdrag

En stor del av planområdet är bergsbundet/stenigt, en obebodd ås mellan två åars odlingslätter. I kanten av området finns även odlingsområden. Planområdet består av ekonomiskog, skogsvägar och åker. En del av området har kalhuggits. På planområdet finns inga bostads- eller fritidshus.

Topografi

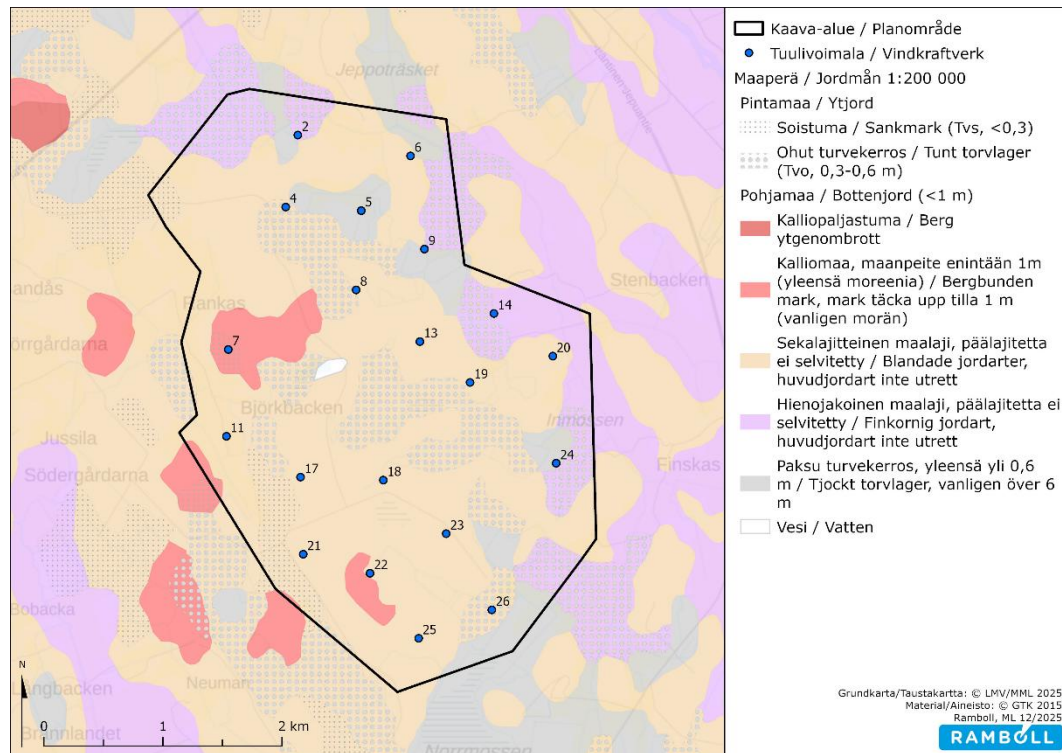
Områdets topografi är stigande från Lappo ådal och odlingslandskapet kring Munsala ås nedre lopp, tämligen jämn, stenig ås med mindre stenblock och backar. Den högsta punkten i området är Prästrumlet i projektområdets södra del (cirka 35 meter över havsytan). I projektområdet finns några mindre öppna myrar och en myrtjärn. En höjdmödel över området visas i följande bild.

Figur 4. Planområdets höjdmödel.

Jordmån

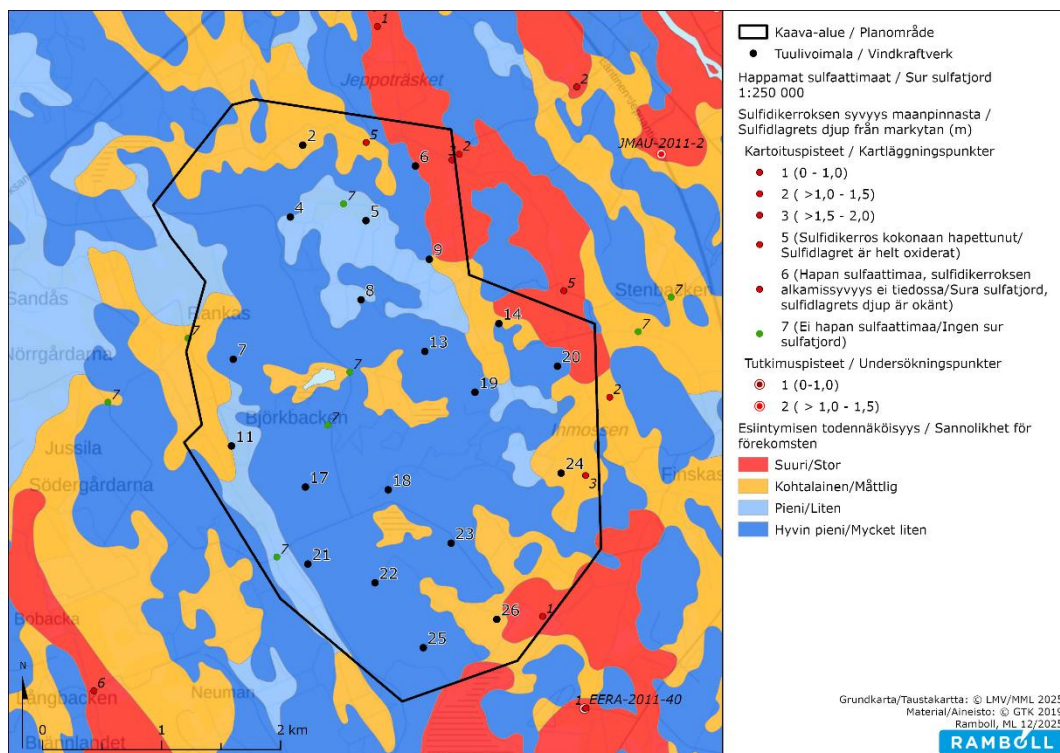
Marken på planläggningsområdet består i sin helhet av morän och finkornig jordart men den huvudsakliga jordarten har inte utretts. Dessutom har området tjockt torvlager och bergbunden mark, där ytskiktet är högst 1 m. Områdets jordart framgår av nedanstående bild.

Figur5. Jordmänen i planläggningsområdet.

Förekomsten av sur sulfatjord i marken i området har undersökts av GTK. Av bilden nedan framgår att förekomsten av sura sulfatjordar till stor del är mycket liten eller liten, men det finns också områden där förekomsten är måttlig eller stor. I områden med stor sannolikhet varierar djupet av sulfidlagren från 0 till 2 meter från markytan och sulfidlagret har delvis helt oxiderats.

Sulfidlagrets djup från markytan nära kraftverk 6 är 1-2 m, i planutkastet var sulfidlagret vid eller i närheten av platserna för vindkraftverken 15 och 20 helt oxiderat. I planförslaget har vindkraftverk 15 tagits bort och vindkraftverk 20 har flyttats åt sydväst så att förekomsten av sulfatjord på den nya platsen är mycket liten.

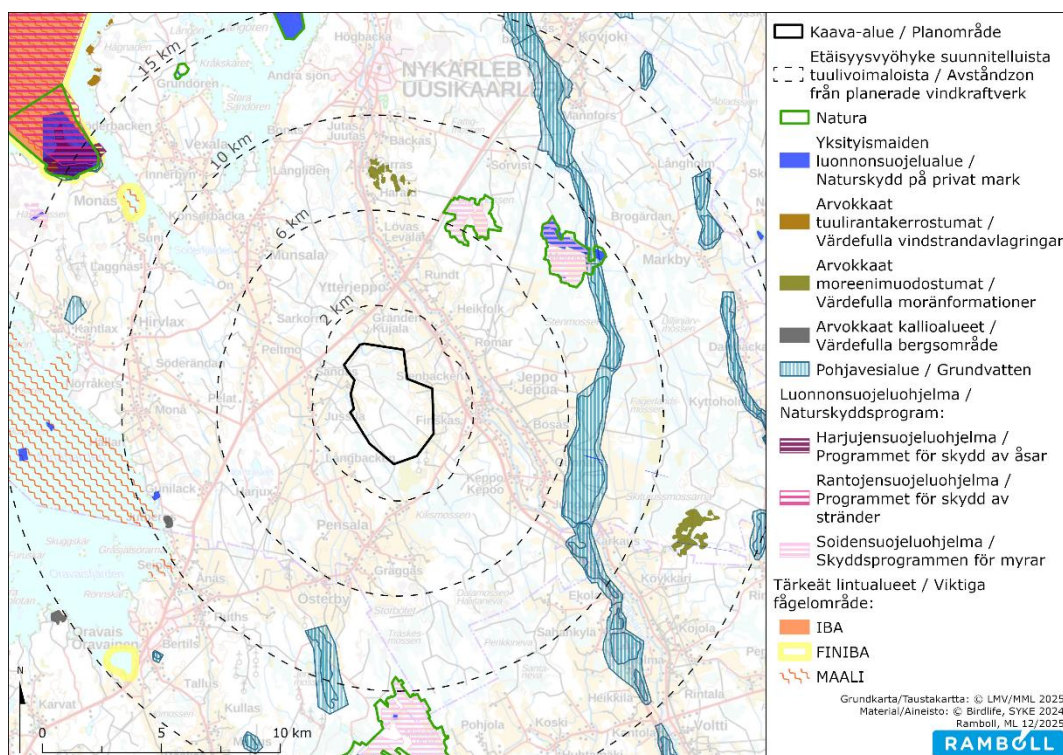
Figur 6. Sura sulfatjordar i förhållande till planlägningsområdet.

Vattendrag och vattenhushållning

Inom delgeneralplanens område finns inget grundvattenområde. I mitten av planområdet ligger Rumikaträsket, från vilket kraftverk nummer 12 i planförslaget var beläget på ca 200 meters avstånd. I det justerade planförslaget har kraftverk nr 12 borttagits och det kraftverk som ligger närmast Rumikaträsket är beläget på drygt 600 meters avstånd.

Öster om planområdet ca 6 km från de närmaste vindkraftverken finns Gunnarskangan A (1089351 A) grundvattenområde samt även öster om området ca 8 km från de närmaste vindkraftverken ligger Bredkangan (1089304) grundvattenområde. Planområdet ligger i andra avrinningsområden än dessa grundvattenområden.

Nedanstående bild visar planområdets och omgivningens vattendrag och indelningen i avrinningsområden. Planområdet ligger på två olika avrinningsområden och även huvudgränsen mellan avrinningsområdena går genom planområdet. Östra delen av avrinningsområdena hör till Lappo å:s (44) vattenområde och västra delen till Bottenvikens (84) kustområde.

Figur 8. Skyddade områden i planlägningsområdets närhet.

Naturutredningar

Omfattande naturutredningar har genomförts i området under åren 2019-2021 samt kompletterande utredningar senare efter planutkastskedet. Syftet med naturutredningarna var att kartlägga undersökningsområdets arter, vegetation och fauna samt att lokalisera möjliga platser och arter värda att uppmärksammas på grund av sitt naturvärde, vilka är viktiga vid planering av områdets markanvändning. Resultaten av utredningarna ingår i miljökonsekvensbedömningens beskrivning och noggrannare i bilagor till denna. Kompletterande utredningar som utförts under planprocessens gång har bifogats planbeskrivningen.

Naturinventeringar har genomförts år 2024 och 2025 för ändrade kraftverksplatserna och nya vägdragningarna. År 2025 utfördes även en häckfågelinventering vid de ändrade kraftverksplatserna.

Växtlighet och naturtyper

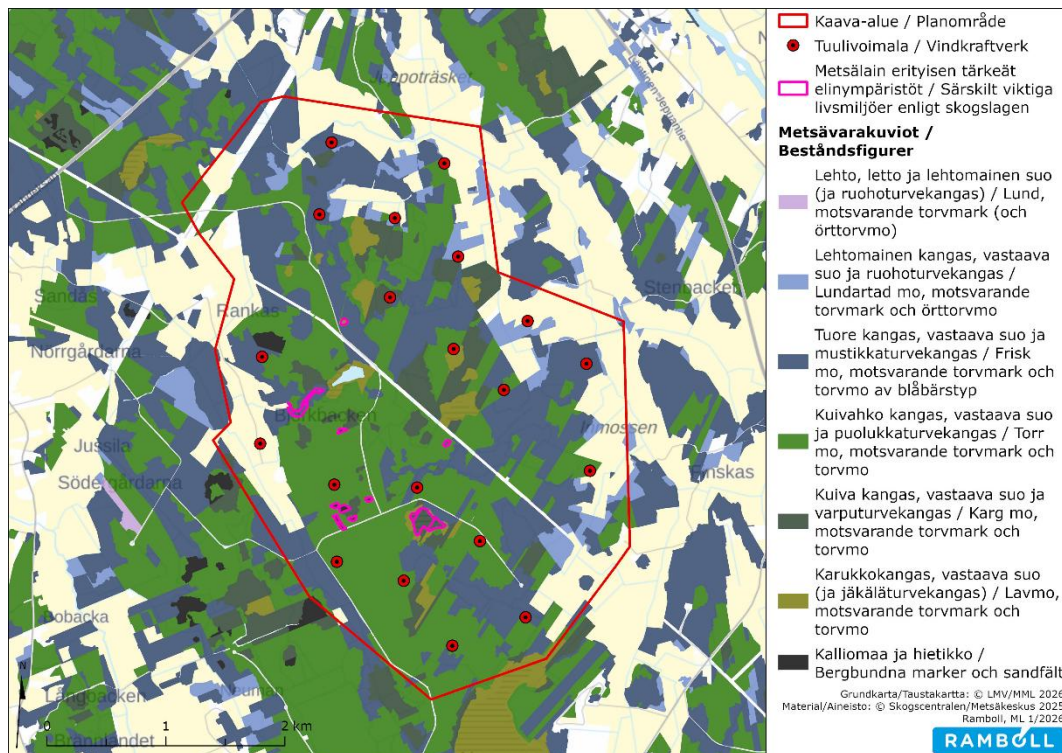
Björkbackens projektområde ligger på gränsen mellan den mellannordiska och sydnordiska zonen. Inom projektområdet utgörs största delen av skogarna av torra eller friska moar, men det finns också områden med friska moar samt en del lundartad mo och hållmarker. I allmänhet är myrskogarna som växer på de lägre belägna, dikade myrarna i området karga. De mer frodiga skogstyperna med lundartad mo finns ofta vid åkerkanter. Inom projektområdet finns också gott om åkermark.

Alla skogar inom området är ekonomiskogar, med undantag för METSO-skyddsområdet som ligger på Forststyrelsens mark. Inom projektområdet finns det dock livsmiljöer som skyddas enligt skogslagen. Skogsområdena omfattar också unga skogar som passerat plantstadiet, plantskogar och slutavverkningsområden. Det finns mycket få gamla skogsområden, men enligt Naturresursinstitutets geografiska data finns det också skogar som är över 80 år, och till och med över 100 år gamla. De flesta myrarna är dikade och en del har omvandlats till torvmoar. Det finns även odikade myrar

i området, bland annat Rumikamossen, Blekmossen och Muskanträsket. De odikade myrarna är små till ytan. Projektområdet gränsar i söder till den odikade kärrmyren Norrmossen som är cirka 58 hektar stor, men även dess kantområden är dikade.

Inom områdena för de planerade vindkraftverken finns inga betydande naturvärden, såsom skyddade naturtyper enligt 64 § i naturvårdslagen eller objekt enligt 10 § i skogslagen. Inte heller förekommer det objekt som skyddas enligt 2 kap. 11 § i vattenlagen, såsom naturliga bäckar eller naturliga sjöar eller dammar på högst en hektar, i den omedelbara närheten av de planerade vindkraftverken.

Enligt skogscentralens geografiska data (utdrag 12/2024) känner man i planeringsområdet till några särskilt viktiga livsmiljöer med tanke på skogarnas mångfald (Skogslagen 10 §). Projektområdets skogslagsobjekt består av myrlivsmiljöer (våtmarken Muskanträsket, ett litet kärr utan namn och en tallmyr utan namn, med litet skogsbestånd), miljöer i omedelbar närhet till små vattendrag (Björkbacken, frisk mo invid en bäck) och områden som är mera lågproducerande än lavmoar (små arealer av blockmark i moskog på Muskanberget). Särskilt viktiga livsmiljöer enligt 10 § i skogslagen är noterat på plankartan och visas på nästa bild.

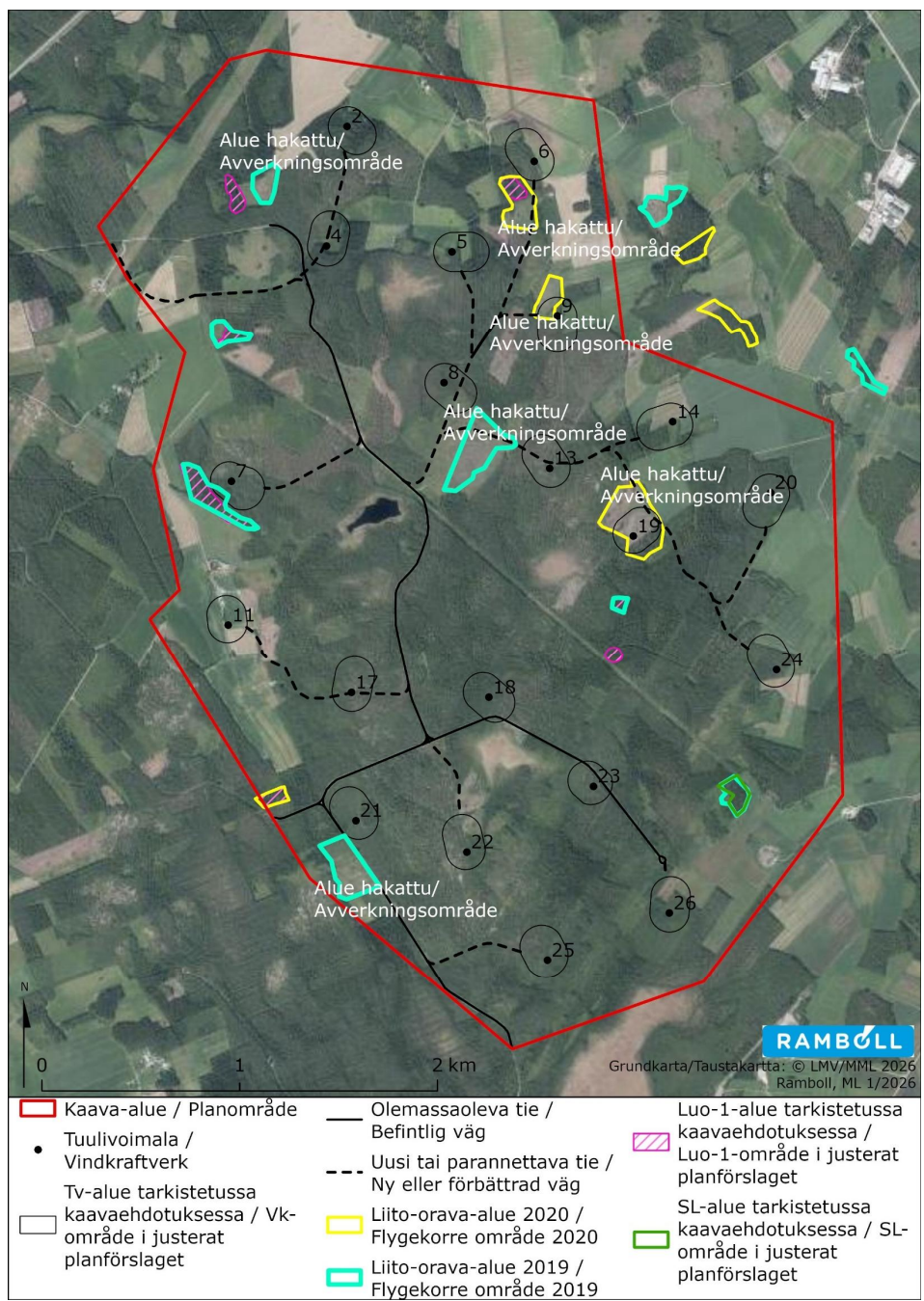

Figur 9. Bestandsfigurer och särskilt viktiga livsmiljöer enligt skogslagen § 10.

Fauna

Flygekorre

Inom projektområdet finns flera livsmiljöer som är bebodda av flygekorren. Lundartade, grandominerade, äldre moar med gott om grova aspar utgör utmärkta livsmiljöer för flygekorren. Sådana områden finns särskilt vid åkerkanter inom projektområdet. Det finns också några livsmiljöer längre in i projektområdet. Tidigare observationer av flygekorre i området finns dokumenterade (Artdatcentralen). Flygekorrarnas livsmiljöer ligger utanför de planerade byggnadsområdena för vindkraft. Efter MKB-skedet har dock några av dessa livsmiljöer förstörts genom kalavverkning.

Figur 10. En del av de i naturinventeringarna år 2019 och 2020 observerade områden för flygekorre har avverkats. I bilden presenteras även luo-1-områdena i det justerade planförslaget.

Åkergroda

Inom planeringsområdet finns några lämpliga livsmiljöer för åkergrodan, såsom kärrkantade vattendrag, dammar och frodiga våtmarker. Under fältbesök våren 2019 konstaterades förekomst av åkergroda i Turuträsket, Muskanträsket, Rumikaträsket samt i ett dike längs en skogsbilväg vid kraftledningsområdet i den västra delen av projektområdet. Förekomsterna ligger utanför de planerade byggområdena för vindkraftverken. Potentiella livsmiljöer finns också i Jeppobäcken, men inga observationer av arten gjordes där under fältbesöken. Det låga pH-värdet i Jeppobäcken kan vara en av orsakerna till att arten inte trivs i den grävda fåran.

Fladdermöss

Förekomsten av fladdermöss har utretts inom projektet genom aktiva detektorinventeringar samt med hjälp av passiva detektorer. De arter som observerades var nordfladdermus och arter inom släktet mustaschfladdermöss (vattenfladdermus/större mustaschfladdermus/mustaschfladdermus) samt enstaka observation av dvärgfladdermus. Rumikaträsket och de äldre, frodiga skogarna i dess kantzonen klassificerades som viktiga födosöksområden av klass II, där fladdermöss observerades under hela sommaren. Till födosöksområdet hörde även ett gammalt skogsområde nordost om Rumikaträsket och skogsbilvägen, men detta område har kalavverkats efter MKB-skedet.

Övrig fauna

De arter som observerades i området inkluderade bland annat älg, rådjur, skogshare, ekorre och räv samt flera olika små rovdjur och smågnagare. Inga vilt- eller fälttrianglar är belägna inom området.

Enligt den senaste vargpopulationens uppskattning (LUKE 2025) ligger projektområdet inom Jeppo vargrevir, vars status är flock. År 2024 var statusen för reviren ett vargpar (Valtonen m.fl. 2024). Jeppo-reviret är relativt etablerat, eftersom det har funnits ett vargrevir eller vargpar där sedan populationens uppskattning 2017, med undantag för år 2021 då inget revir avgränsades till området. I populationens uppskattningar för åren 2018 och 2023 klassificerades reviret som flock. Under övriga år har det bedömts finnas ett par i området, även om uppskattningen för 2020 var osäker. (Luke 2017, Heikkinen m.fl. 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 & 2023, Valtonen m.fl. 2024).

Observationer av andra stora rovdjur, såsom björn och lo, har också rapporterats i närheten av Björkbacken.

Fågelbestånd

I anslutning till MKB-förfarandet har en fågelinventering utarbetats. Den finns som bilaga 4 till MKB-beskrivningen. Kartläggningarna genomfördes i huvudsak år 2019. Sammandrag presenteras nedan. År 2025 genomfördes en häckfågelinventering vid de ändrade kraftverksplatserna, därmed omfattar häckfågelinventeringen alla kraftverksplatser i det justerade planförslaget.

Det häckande fågelbeståndet

I terrängundersökningar observerades sammanlagt cirka 90 fågelarter som häckar eller håller revir i planeringsområdet och dess randområden. Fågelfaunan består främst av arter som är typiska för skogar, åkrar och bebyggelse på landet.

Bland ugglor påträffades en pärluggla och en slaguggla, som antagligen håller revir i området, och en berguv som troligen flugit in längre bortifrån. Rovfågelsregistret har en anteckning om att en berguv år 2009 häckat ungefär 2 kilometer från närmaste kraftverksplats. Under våren när kartläggningarna gjordes var det glest med hönsfåglar. Inom området hittades en tjäderspelsplats där minst tre spelande tjädertuppar observerades. Från spelplatsens mittpunkt är avståndet till det närmaste vindkraftverket cirka 400 meter. I fråga om orrar observerades endast spelplatser med

1–2 hanar. Av dagrofvågarna fanns en duvhöksbo mitt i planeringsområdet, men skogen där duvhöken häckade har sedermera avverkats. Söder om planeringsområdet fanns ett ormvråksrevir. Dessutom påträffades i planeringsområdet eller dess närhet 3 sparvhöksrevir och 2–3 tornfalksrevir. När det gäller dagrofvågarna har Naturhistoriska centralmuseets ringmärknings- och rovfågelsregister anteckningar endast om tornfalkar. När man iakttog hur dagrofvågarna flög lokalt inom planeringsområdet observerades främst sparvhök, havsörn, tornfalk, ormvråk, duvhök och bivråk. På grund av pälsdjursnäringen i regionen observerades ett stort antal måsar och kråkfåglar. Måsarnas och kråkfågelnas huvudrutter gick inte genom planeringsområdet utan längs åkerkedjorna i kantzonen. Avståndet till närmaste kända havsörnsbo är över 10 km.

Rumikaträsket, Norrmossen och en gammal skog identifierades som beaktansvärda fågelområden i planeringsområdet eller dess randområden. Det tolkades att bl.a. sångsvan, knipa, trana, svart-hakedopping, vigg och fiskmås är arter som häckar vid Rumikaträsket. Till arter som häckar på Norrmossen hörde bl.a. svan, trana, ljungpipare, storspov, enkelbeckasin, gråtrut och fiskmås. Bland de andra beaktansvärda livsmiljöerna var ett äldre granbestånd det viktigaste området. Här häckade kräsna arter som trivs i gamla skogar, som tretåig hackspett och den tidigare nämnda duvhöken. Efter MKB-förfarandet har denna skogsfigur emellertid försvunnit till följd av skogsbruksåtgärder.

Figur 11. Bild av Norrmossen, vy från väst.

När det gäller skyddsmässigt beaktansvärda fågelarter (nationellt hotade 2019 och regionalt hotade 2021, internationella ansvarsarter för Finland och arter som ingår i bilaga I till fågeldirektivet) observerades sammanlagt 48 arter under häckningsperioden 2019 som häckade eller höll revir i utredningsområdet, eller cirkulerade regelbundet i utredningsområdet

under häckningstiden. För största delen av arterna är den huvudsakliga livsmiljön under häckningstiden inte den skog där de flesta vindkraftverken med tillhörande konstruktioner skulle placeras.

Bland de starkt hotade (EN) arterna tolkades vigg, svart-hakedopping, tornseglare, hussvala, talltita, gråsparv och grönfink som häckande arter i området. Under häckningstiden cirkulerade också de starkt hotade arterna bergguv, bivråk, silltrut och backsvala regelbundet i området. Av de sårbara arterna (VU) tydde observationerna på att järpe, ormvråk, gråtrut, ladusvala, buskskvätta och tofsmes häckar i området. Dessutom cirkulerade skratmås regelbundet i området under häckningstiden. Bland de nära hotade arterna (NT) gjordes observationer som tyder på att raphöna, duvhök, storspov, gluttsnäppa, pärluggla, göktyta, sånglärka, sädesärla, sävsångare, törnsångare, nötskrika, bergfink och rosenfink häckar i området. Av de regionalt hotade (RT) arterna inom den mellanboreala zonen i Österbotten (3a) gjordes observationer som tyder på att göktyta och ängspi-plärka häckar i området. Utredningsområdet ligger nära den sydboreala zonen, Sydvästlandet och Österbottens kust (2a). Av de regionalt hotade arterna tydde observationer på att gluttsnäppa häckar i området. Av arterna i bilaga I till fågeldirektivet observerades 17 arter häcka eller röra sig i området regelbundet under häckningstiden. I fråga om de internationella ansvarsarterna för Finland var antalet arter 14.

En häckfågelinventering gjordes i juni 2025 (19.6.2025) vid de förändrade kraftverksplatserna 2, 4, 5, 7, 11, 19, 21, 22 och 25. Kartläggningsterrängen bestod av vanlig ekonomiskog, med ställvis inslag av småskaliga bergsformationer. Skogarna dominerades av tall, men i några sänkor fanns även äldre granskog. På de planerade kraftverksplatserna hittades inga speciella fågelvärden. Efter punktberäkningen genomsöktes några potentiella äldre granskogar, men inga tecken på rovfåglares revir påträffades.

Tabell 1. Häckfågelinventeringens resultat i juni 2025.

Art	T19		T25		T22		T21		T11		T7		T4		T5		T2	
	S	U	S	U	S	U	S	U	S	U	S	U	S	U	S	U	S	U
Trana		1		1														
Ringduva				1						1		1						1
Lärka									1							1		2
Trädpiplärka					1	1		1										
Rödhake	1	1		1								1				1		
Koltrast		1								1								1
Björktrast									1	1								
Taltrast		1																
Rödvingetrast			1							2								
Gransångare														2				
Lövsångare		2		2		2	1	2			1	3	1	3		2		3
Bofink	1	4	1	2	1	3	1	3			1	2	1	3		3	1	3
Grönsiska				2		2					1	1		2				3
Sävsparv										2								
Gök		1				1												
Dubbeltrast		1																
Nötskrika						1						1						
Grå flugsnappare						1												
Ärtsångare								2										
Rödstjärt								1										
Ladusvala										2								
Trädgårdsångare									1							2		

Det flyttande fågelbeståndet

I Birdlife Finlands rapport över fåglarnas huvudflyttstråk (Lehtiniemi & Toivanen 2023) ligger markområdena längs Nykarleby kust vid sångsvanens, (taiga-)sädgåsens och havsörnens huvudflyttstråk om vårarna, och vid sångsvanens huvudflyttstråk om höstarna. Enligt utredningar på landskapsnivå ligger Björkbackens vindpark utöver nämnda arters flyttstråk även vid eller i närheten av grågåsens huvudflyttstråk både om vårarna och höstarna. Den sönderskurna strandlinjen och skärgården i norra delarna av Kvarken och södra delarna av Bottenviken gör flyttstråken längs kusten något bredare i sidled.

Avståndet från planeringsområdets västra gräns till närmaste havsvik är ungefär sex kilometer. Således passerar den flyttning som följer kustlinjen planeringsområdet på dess västra sida. På planeringsområdets södra och västra sida är åkrarna längs Munsala å viktiga födo- och rastplatser bl.a. för gäss, och de styr också flyttningen. En del av flyttningen går mot nordost mellan Jussila och Ytterjeppo men å andra sidan också mellan Pensala och Jeppo delvis via planeringsområdet. Vid terrängundersökningarna i planeringsområdet observerades inga starkt koncentrerade flyttstråk eller tyngdpunkter i flyttningen. I förhållande till observationstiderna var antalet flyttande fåglar större än i inlandsområdena i Österbotten men mindre än i de viktigaste flyttningssområdena i Bottniska vikens kustregioner.

I samband med observationerna av fågelflyttningarna inom ramen för MKB-förfarandet för Björkbackens vindkraftspark dokumenterades ca 32 000 individer på våren och ca 144 000 individer på hösten. Av de stora fågelarterna observerades ca 1 200 svanar på våren och ca 1 300 på hösten, ca 4 300 gäss på våren och ca 2 000 på hösten, ca 1 000 tranor på våren och ca 1 400 på hösten. Antalet havsörnar som antogs flytta var 17 på våren och 7 på hösten. På våren observerades ca 140 och på hösten ca 170 andra flyttande rovfåglar. Bland rovfågeln förekom det på våren förutom havsörn mest av sparvhök (30), ormråk (21) och fjällvråk (20), samt på hösten mest av sparvhök (65), blå kärrhök (12), duvhök (11) och tornfalk (27). Bland fåtaliga rovfågelarter påträffades en mindre skrikörn, en större/mindre skrikörn och tre pilgrimsfalkar på våren samt två stäpphökar och en pilgrimsfalk på hösten. Därtill observerades över 1 000 flyttande tofsvipor, skrattmåsar och ringduvor på våren, och på hösten ringduvor, nötskrikor och kajor i samma omfattning. Tiotusentals småfåglar och trastar dokumenterades.

De största skarorna som flockades bestod av gäss och svanor. De öppna åkrarna i Jussila och Näverholmsmossen samlade de flesta fåglarna. Från dessa är avståndet till planeringsområdet flera kilometer. På vartdera området fanns det hundratals gäss i över två veckors tid. På åkrarna i Jussila räknades som mest 3 500 gäss. Svanar och gäss samlades också på det översvämmade Jeppoträsket i kanten av planområdet, där det vid ett tillfälle fanns 580 svanar och 350 sädgäss. På hösten observerades mindre flockar. På andra ställen noterades de mest största flockarna av stora arter i Kojhagen och Yttre Kyttan.

Flygaktiviteten bland havsörnar utreddes både inom det planerade vindkraftsområdet och i det övriga närområdet. Som mest observerades 13 havsörnar flyga samtidigt sett från Norrmossen, i huvudsak utanför planeringsområdet. Denna observation gjordes 2.8.2019. Utifrån terrängobservationerna uppskattades flygtiden i planeringsområdet till 260–670 timmar per år och intensiteten till 14–36 timmar per år/kvadratkilometer. Inget tydde på att havsörnar häckar inom eller i närheten av planeringsområdet.

Värdefulla fågelområden (IBA, FINIBA, MAALI)

IBA-områden, det vill säga internationellt viktiga fågelområden, är BirdLife Internationals projekt för identifiering och skydd av viktiga fågelobjekt. I Finland finns 100 IBA-områden. FINIBA-områden är viktiga fågelområden i Finland, som har angetts i Finlands Miljöcentrals och BirdLife Finlands kartläggning. Ett FINIBA-projekt är inte ett skyddsprogram, men en stor del av FINIBA-områdena ingår i skyddsprogrammet för sjöfåglar eller i Natura 2000-nätverket. I BirdLife Finlands projekt Fågelområden som är viktiga på landskapsnivå (MAALI) har kartlagts och utsetts områden där fåglarna häckar och samlas som är viktiga på landskapsnivå.

I planläggningsområdet eller dess närhet finns inga FINIBA- eller IBA-områden. Närmaste FINIBA-område är Monässundet på cirka 11,5 kilometers avstånd från de planerade vindkraftverken, närmaste IBA-område är Nykarleby skärgård på cirka 14 kilometers avstånd från de planerade vindkraftverken och närmaste MAALI-område är Monärfjärden på cirka 9,4 kilometers avstånd från de planerade vindkraftverken. Dessa har visat i figur 8.

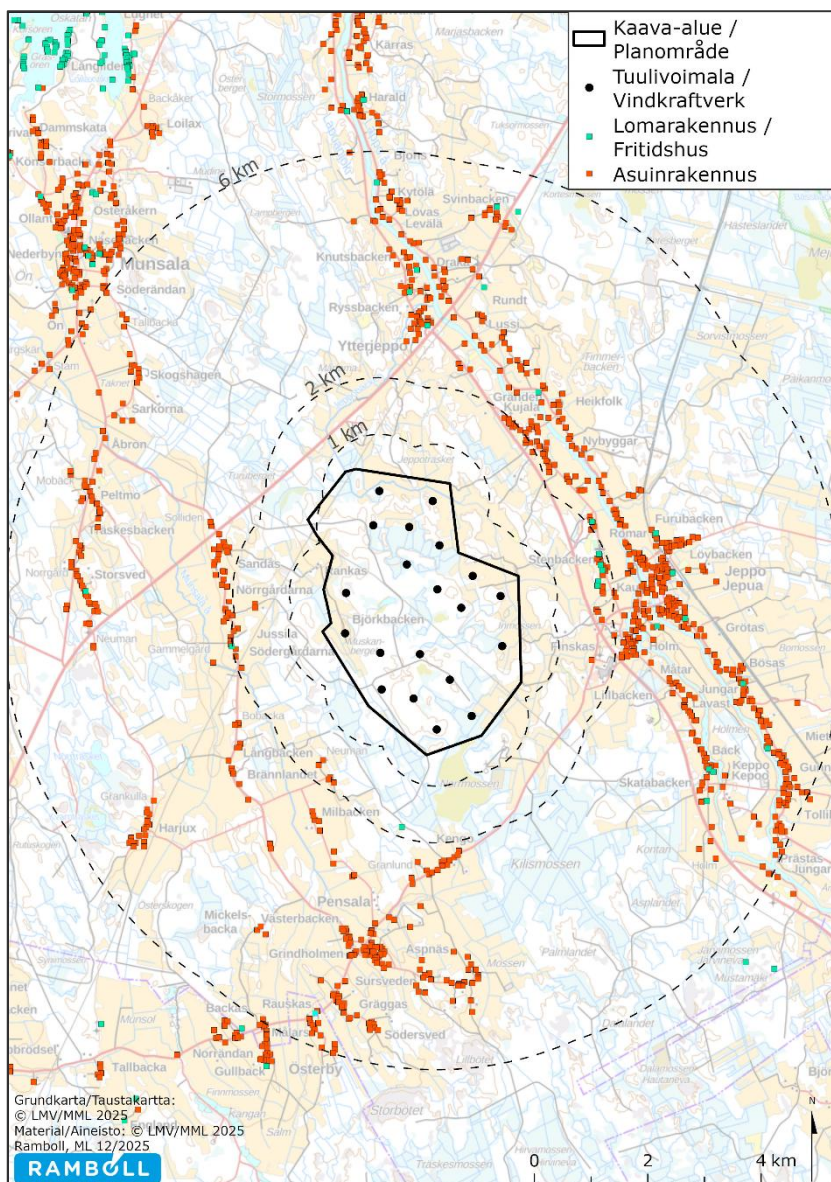
3.2.3 Den byggda miljön

Boende och befolkningens struktur

Inom de planerade vindkraftverkens närområde (mindre än 1 km från vindkraftverken) finns inte ett enda bostads- eller fritidshus. De närmaste bostadshusen ligger cirka 1,6 km från närmaste preliminära vindkraftverk, närmaste fritidshus ligger på cirka 1,7 km:s avstånd. Nedan visas en tabell över antalet bostads- och fritidshus samt en bild över deras läge.

Tabell 2. Antal bostads- och fritidshus på 1, 2 och 6 kilometers avstånd från närmaste planerade vindkraftverk. (Källor: Lantmäteriverkets terrängdatabas 12/2025)

Avstånd från närmaste vindkraftverk, km	Fast bostad			Fritidsbostad		
	Justerat planförslag 20 vkv	Planförslag 22 vkv	Planutkast 26 vkv	Justerat planförslag 20 vkv	Planförslag 22 vkv	Planutkast 26 vkv
0-1	0	0	0	0	0	0
1-2	46	48	91	6	6	7
2-6	787	793	764	21	22	22

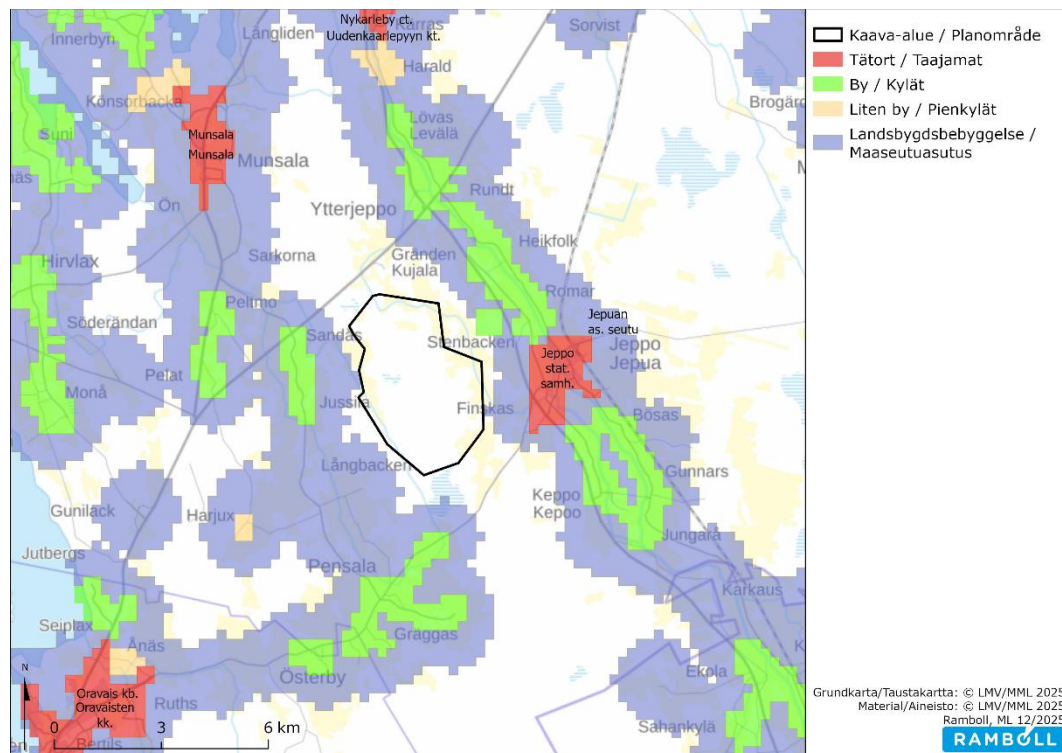

Figur 12. Bostads- och fritidshus i vindkraftverkens närområde.

Samhällsstruktur

Planområdet utgörs i huvudsak av ett skogsområde och närmaste bebyggelse finns på ca 1,6 km:s avstånd från det närmaste vindkraftverket.

Enligt systemet för uppföljning av samhällsstrukturen 2024 är bosättningen i närheten av planeringsområdet koncentrerad till Jeppo tätort och längs riksväg 8 och förbindelseväg 7320. De närmaste byarna är Stenbacken på cirka 2,3 kilometers avstånd från närmaste planerat vindkraftverk, Jussila (1,9 km), Ytterjeppo (2,8 km), Keppo (3 km), och Kengo (2,3 km). Närmaste liten by är Harjux är 4,8 km avstånd. Samhällsstrukturen enligt systemet för uppföljning av samhällsstrukturen YKR 2024 i närheten av planområdet presenteras i följande bild.

Figur 13. Områdets samhällsstruktur.

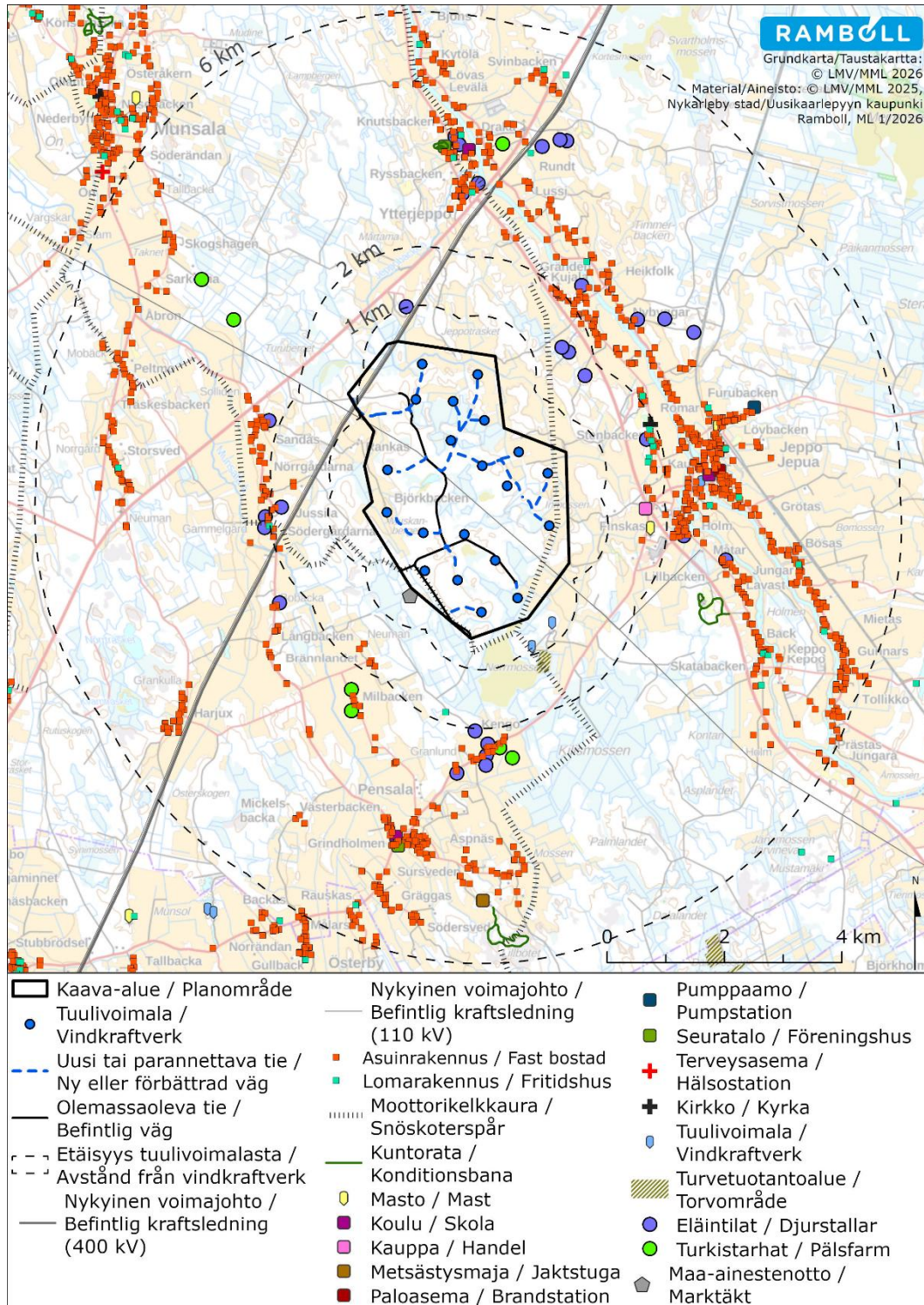
Arbetsplatser, näringsverksamhet

På planområdet finns inga arbetsplatser. Jord- och skogsbruk bedrivs på området.

Rekreation och fritidsverksamhet

Enligt stadens webbplats och Jyväskylä universitets Lipas-tjänst finns inga vandringsleder eller allmänna rastplatser på området, men det går att plocka bär och svamp och att jaga på området. Runt området går ett snöskoterspår.

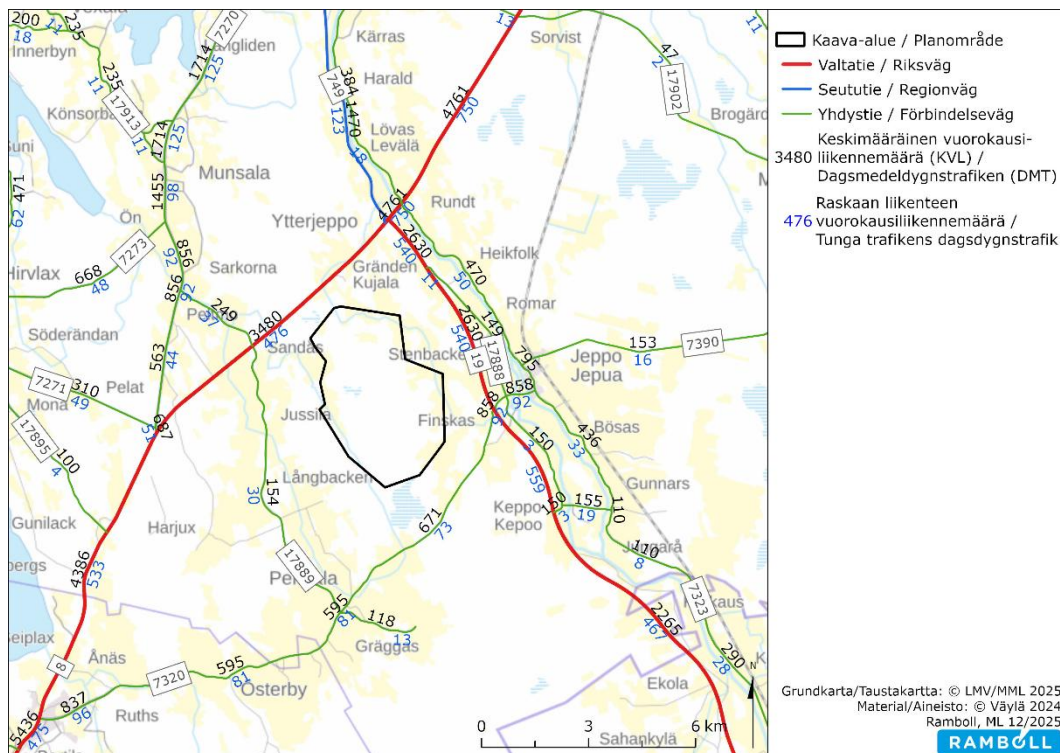
Markanvändningen i området har visat i följande bild.

Figur 14. Nuvarande markanvändning i planområdet och i dess näromgivning.

Trafik

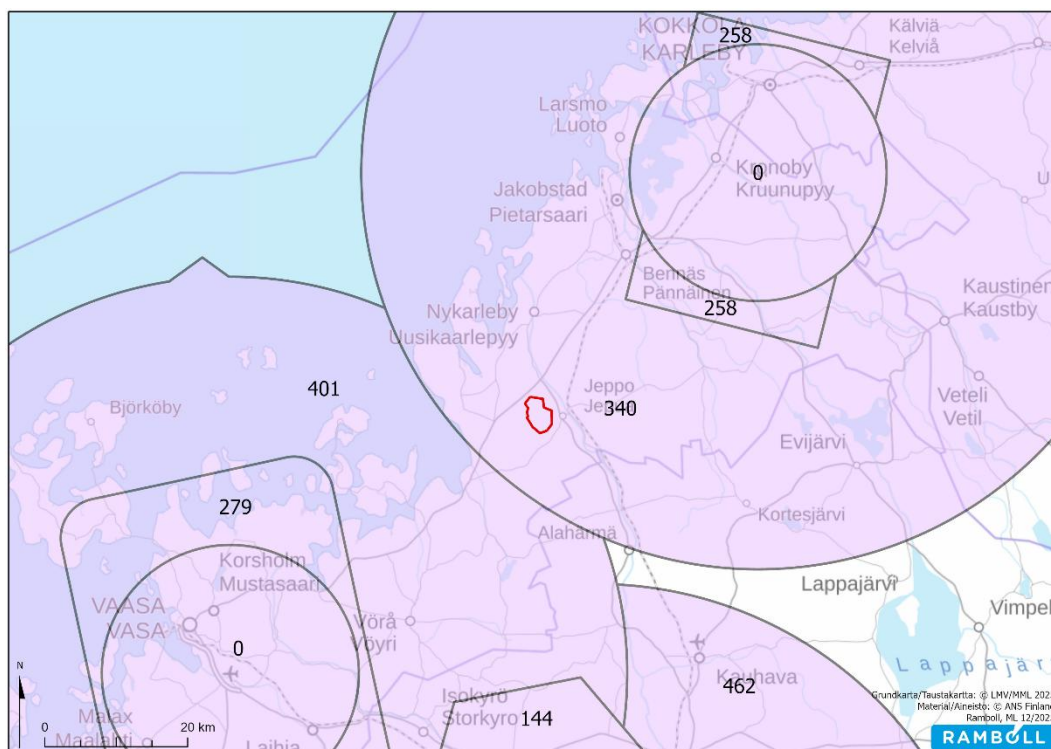
I planområdet finns ett omfattande nätverk av skogsvägar. Området ligger mellan Riksväg 8, Västra Jeppovägen (yt 19), Pensalaväg (yt 7320) och Jussilaväg (yt 17 889). Vägar inom projektområdets närområden och deras trafikmängder framgår av nedanstående bild. Riksväg 8 ligger ca 1,3 km från de närmsta planerade vindkraftverken till norrväster och Västra Jeppovägen ca 1,4 km från de närmsta planerade vindkraftverken till nordost.

Figur 15. Vägklasser och trafikmängder för landsvägarna i närheten av planläggningsområdet.

Flygtrafik

Karleby-Jakobstads flygplats finns på cirka 40 kilometers avstånd och Vasa flygplats på cirka 80 kilometers avstånd från projektområdet. Seinäjoki flygplats för charterflyg finns på cirka 80 kilometers avstånd, Kauhava flygplats på cirka 40 kilometers avstånd och Sulkaharju privata flygplats på cirka 70 kilometers avstånd från projektområdet.

Figur 16. Flyghindersbegränsningar som föränleds av flygplatserna kring planområdet.

Den byggda kulturmiljön och fornminnen

Enligt inventering av fornlämningarna (Mikroliitti 2020) på planområdet finns 7 fornlämningar. Fornlämningarna är fasta fornlämningar; gravröse, stenformationer och gränsmärken.

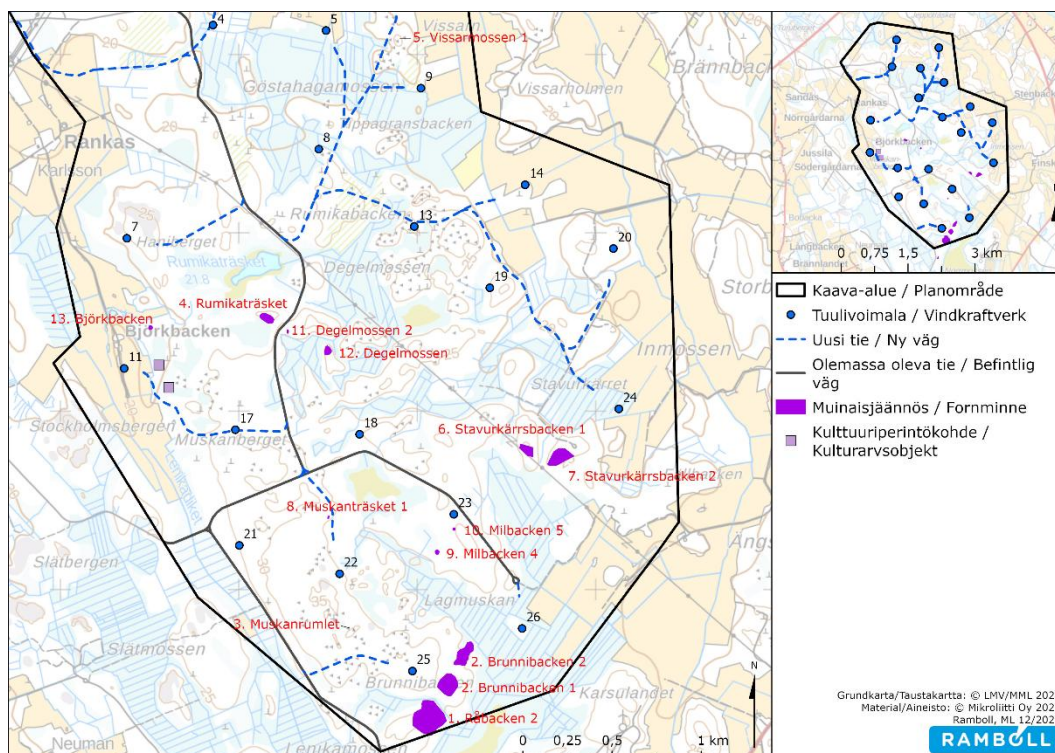
I utlåtandet av Österbottens museum för planförslaget nämndes tre nya tjärdalar på planområdet, som inte har observerats i tidigare inventeringen. I arkeologiska inventeringen som genomfördes i MKB-skedet fokuserade man på kraftverksplatserna och vägsträckningarna som var aktuella under MKB-skedet. Dessa tjärdalar som museiverket nämnde har inte funnits på dessa platser. På basen av museiverkets utlåtande gjordes en ny arkeologisk inventering på planområdet av Mikroliitti Oy hösten 2025. Inventeringen fokuserade på utöver de tjärdalar som museiverket nämnde även på förändringarna som skett i kraftverksplatserna och vägdragningarna. I inventeringen fann man sex nya arkeologiska objekt (nummer 8-13). Dessa och objekt från tidigare inventeringen presenteras i följande tabell och bild.

Tabell 3. Fornlämningar i planområdet.

Num	Objekt	Vindkraftsparkens konstruktioner som är närmast objektet	Ungefärligt avstånd från närmaste konstruktion
1	Jepua Råbacken 2 (166010032, fast fornlämning) - Gravröse	kraftverk nr 25	170 m
2	Jepua Brunnibacken 1-2 (166010025, fast fornlämning) - Stenformation	kraftverk nr 25	160 m
3	Muskanrumlet (1000046452, fast fornlämning) - Rämärke	ny serviceväg	150 m

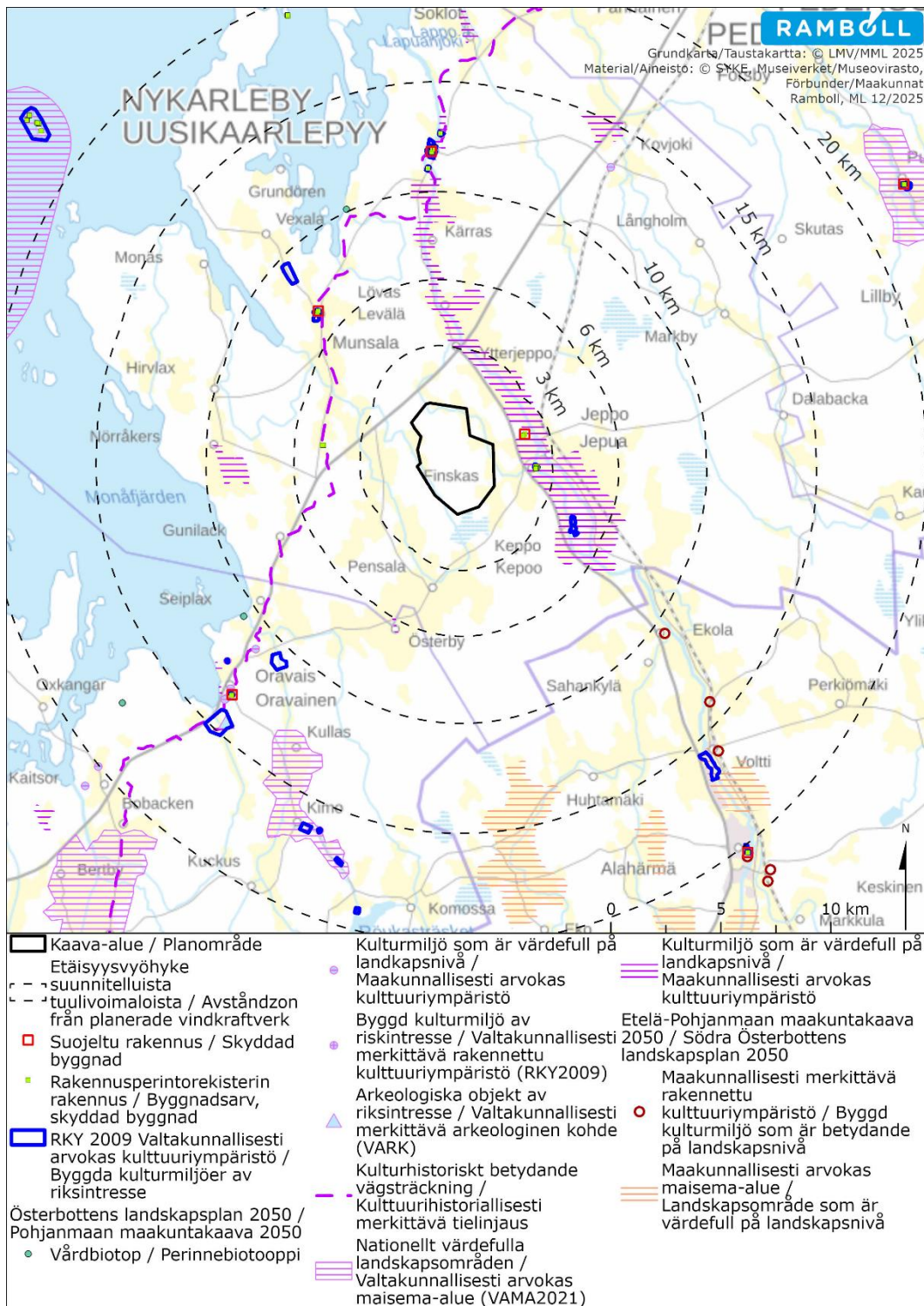
4	Rumikaträsket (1000046453, fast fornlämning) - Stenformation	befintlig väg	55 m
5	Vissarmossen 1 (1000046457, fast fornlämning) - Rämärke	ny serviceväg	40 m
6	Jepua Stavurkärrsbacken 1 (166010026, fast fornlämning) - Gravröse	ny serviceväg	460 m
7	Jepua Stavurkärrsbacken 2 (166010027, fast fornlämning) - Gravröse	kraftverk nr 24	360 m
8	Muskanträsket 1 (ny fast fornlämning) – Rämärke	ny serviceväg	17 m
9	Milbacken 4 (1000064514, fast fornlämning) – Kolmila	kraftverk nr 23	218 m
10	Milbacken 5 (ny fast fornlämning) – Kolmila	kraftverk nr 23	73 m
11	Degelmossen 2 (ny fast fornlämning) – Rämärke	befintlig väg	34 m
12	Degelmossen (1000064369, fast fornlämning) – Tjärdal	befintlig väg	276 m
13	Björkbacken (1000064373, fast fornlämning) – Tjärdal	kraftverk nr 11	259 m

Inom planområdet finns också två rester av gamla stengärdesgårdar, vilka beaktas i planeringen som kulturarvobjekt. Dessa ligger öster om vindkraftverk 11.

Figur 17. Fornlämningar på planområdet.

I planområdet finns inte några värdefulla områden med tanke på kulturmiljöer eller landskapet. De värdefulla områdena i den närmaste omgivningen framgår ur bilden nedan.

Figur 18. Områden som är värdefulla för kulturmiljön eller landskapet i planområdets omgivning.

Tekniskt underhåll

Genom området går en befintlig 110 kV:s kraftledning i riktning sydost-nordost. En befintlig 400kV kraftledning tangerar områdets norra kant. Elnät, avlopp och vattenledning finns i anslutning till planläggningsområdet, men inte utbyggt på ett heltäckande sätt.

Specialverksamhet

Försvarsmakten bedriver luftbevakning inom vars influensområde det aktuella planområdet ligger. Från närmaste vindkraftverk är avståndet till Karleby-Jakobstad flygplats 44 km, planläggningsområdet ligger inom flygfältets influensområde. Därför gäller 340 m ö h höjdbegränsning för konstruktioner på området.

Försvarsmakten har gett sitt godkännande till projektet under processens gång via utlåtandeförfarande. Det senare utlåtandet har begärts på basen av planförslagets positioner, utlåtandet är daterat 5.2.2025. Försvarsmakten motsätter sig inte byggande av vindkraftverken enligt planförslaget.

Utanför planområdet på dess sydvästra sida, finns ett nytt marktäktområde. Området ligger på drygt 400 meters avstånd från närmaste vindkraftverk.

Miljöskydd och störningar i miljön

Inom planläggningsområdet finns inte miljöstörande verksamhet.

3.2.4 Markägoförhållanden

Markområdena vid kraftverkens förläggingsplatser är i privat ägo.

3.3 Planeringssituationen

3.3.1 De riksomfattande målen för områdesanvändningen

De reviderade riksomfattande målen för områdesanvändningen fick laga kraft den 1.4.2018. Målen för områdesanvändningen är grupperade enligt sakinnehåll i följande helheter:

- Fungerande samhällen och hållbara färdvägar
- Ett effektivt trafiksystem
- En sund och trygg livsmiljö
- En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar
- En energiförsörjning med förmåga att vara förnybar

RIKSOMFATTANDE MÅL FÖR
OMRÅDESANVÄNDNINGEN

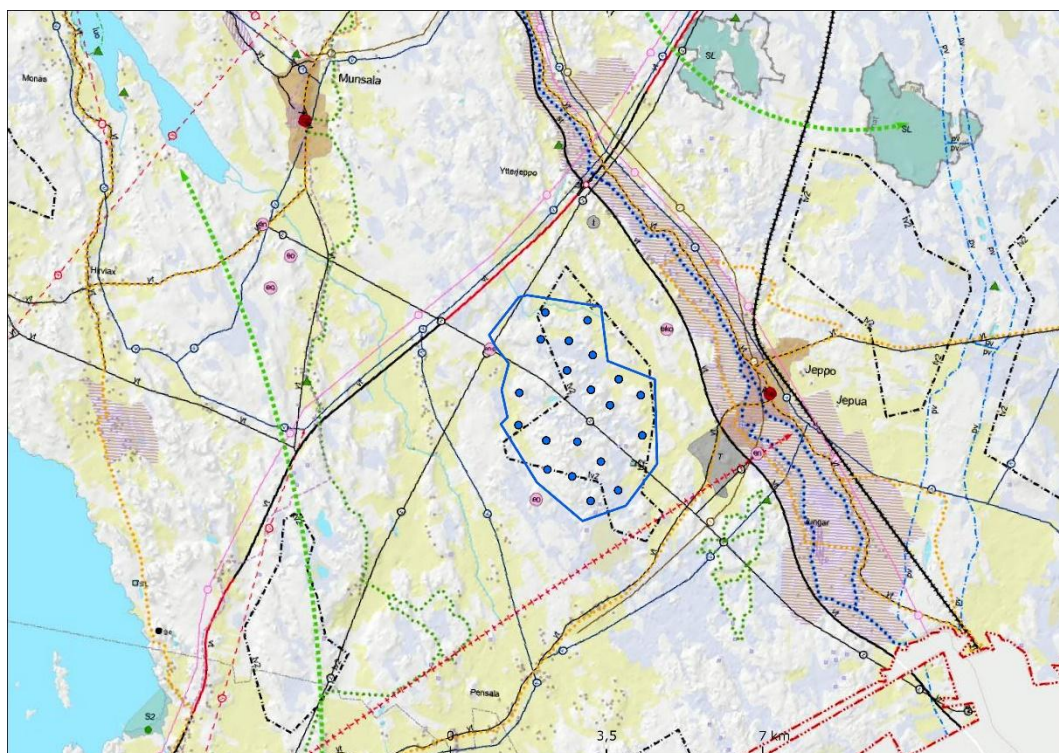
LANDSKAPSPLAN

GENERALPLAN

DETALJPLAN

3.3.2 Österbottens Landskapplan 2050

Nykarleby stad tillhör Österbottens förbunds område. Österbottens landskapsplan 2050 är en strategisk plan, där nationella målsättningar kombineras med landskapets egna målsättningar. Planen är en helhetslandskapsplan som omfattar hela landskapet Österbotten och behandlar alla de delområden i samhället som har en betydande inverkan på samhällsstrukturen och områdesanvändningen. Österbottens landskapsplan 2050 godkändes på landskapsfullmäktiges möte 7.4.2025 och trädde i kraft 2.7.2025 i enlighet med 201 § i lagen om områdesanvändning. Härmed upphävde Österbottens landskapsplan 2050 Österbottens landskapsplan 2040.

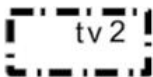

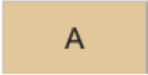

Figur 19. Utdrag ur av godkända Österbottens landskapsplan 2050. Projektområdet är utmärkt med blå avgränsning och vindkraftverk med blå punkt. Källa: Österbottens förbund 2025.

Tabell 4. I nom planområdet, eller i dess närhet, finns följande beteckningar i landskapsplanen.

Beteckning	Beskrivning av beteckningen, bestämmelser
	<p><i>Behov av tågtrafikförbindelse</i></p> <p>Beskrivning av beteckningen: Med utvecklingsprincipsbeteckningen anvisas Kustbanan samt behov av tågtrafikförbindelser mellan Vasa förbindelsebana och Vasa flygplats samt från Sydbottenbanan till Björnö hamn. Järnvägssträckningarnas exakta läge bestäms i den mer detaljerade planeringen.</p> <p>Planeringsbestämmelse: I den fortsatta planeringen ska översvämningsskyddsåtgärder, kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas samt förutsättningarna för primärnäringarna tryggas.</p>
	<p><i>Riktgivande friluftsled</i></p> <p>Beskrivning av beteckningen: Med utvecklingsprincipsbeteckningen anvisas friluftsleder. Dessa sammanbinder rekreationsområden, rekreations- och turismobjekt, värdefulla kulturmiljöer och naturskyddsområden till samverkande nätverk på landskapsnivå.</p> <p>Planeringsbestämmelse: Mer detaljerad planering och utmärkning av friluftsleden ska ske i samarbete med markägare och myndigheter. Vid planering och åtgärder ska uppmärksamhet fästas vid friluftsledens betydelse i grönområdesstrukturen samt kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas.</p>
	<p><i>Riktgivande cykelled</i></p> <p>Beskrivning av beteckningen: Med utvecklingsprincipsbeteckningen anvisas cykelleder. Dessa sammanbinder rekreationsområden, rekreations- och turismobjekt, värdefulla kulturmiljöer och naturskyddsområden till samverkande nätverk på landskapsnivå.</p> <p>Planeringsbestämmelse: Mer detaljerad planering och utmärkning av cykelleden ska ske i samarbete med markägare och myndigheter. Vid planering av cykelleden</p>

	<p>ska man sträva efter att använda befintliga vägar samt gång- och cykeltrafikleder. Vid planering och åtgärder ska uppmärksamhet fästas vid cykelledens betydelse i grönområdesstrukturen samt kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas.</p>
	<p><i>Paddlingsled</i> Beskrivning av beteckningen: Med utvecklingsprincipsbeteckningen anvisas paddlingslederna Perho å, Ullava å, Kronoby å, Esse å, Purmo å, Nykarleby älv, Kyro älv, Laihela-Toby å, Malax å, Närpes å, Tjock å och Lappfjärds å med bigrenar. Planeringsbestämmelse: Mer detaljerad planering och utmärkning av paddlingsleden samt sjösättnings- och rastplatser bör ske i samarbete med markägare och myndigheter. Vid planering och åtgärder bör kulturmiljö-, landskaps- och naturvärdena beaktas.</p>
	<p><i>Datakommunikationsförbindelse</i> Beskrivning av beteckningen: Med utvecklingsprincipsbeteckningen anvisas ett datakommunikationsnät med mycket hög kapacitet som sammanbinder kommuner och orter inom landskapet och som ansluts till nationella och internationella knutpunkter. Planeringsrekommendation: Handlingsplaner på både regional och lokal nivå för att nå de strategiska målen bör uppgöras.</p>
	<p><i>Byggd kulturmiljö av riksintresse</i> Beskrivning av beteckningen: Med egenskapsbeteckningen anvisas områden, vägar och object som är byggda kulturmiljöer av riksintresse (RKY 2009). Till area-len mindre områden anvisas med en objektsbeteckning. Planeringsbestämmelse: Om en områdesreserveringsbeteckning anvisats för ett område anger den beteckningen den primära områdesanvändningsformen i området. Vid användning av området måste det säkerställas att kulturmiljön och naturarvet bevarar sina värden. I den mer detaljerade planeringen samt vid byggande ska den byggda kulturmiljön som helhet, dess särdrag och tidsmässiga skiktning beaktas så att de värden som hänförs till den tryggas och området kan utvecklas.</p>
	<p><i>Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå</i> Beskrivning av beteckningen: Med egenskapsbeteckningen anvisas kulturlandskap och byggda kulturmiljöer som är värdefulla på landskapsnivå. Planeringsbestämmelse: Om en områdesreserveringsbeteckning anvisas för ett område anger den beteckningen den primära områdesanvändningsformen i området. Vid användning av området måste det säkerställas att kulturmiljön och naturarvet bevarar sina värden. I den mer detaljerade planeringen samt vid byggande ska kulturmiljön som helhet samt dess särdrag och tidsmässiga skiktning beaktas så att de värden som hänförs till den tryggas och området kan utvecklas. Målsättningen ska vara att åkrarna i området hålls öppna och används inom jordbruket samt att skogarna sköts. Med undantag av jord- och skogsbrukets behov ska byggplatser inte planeras på enhetliga åkerområden.</p>
	<p><i>Fornlämningar som fredats med stöd av fornminneslagen</i> Beskrivning av beteckningen: Med egenskapsbeteckningen anvisas fasta fornlämningar som fredats enligt fornminneslagen (295/1963). Skyddsbestämmelse: Vid planering av områdesanvändning och åtgärder som kan inverka på fornlämningar bör man rådgöra med museimyndigheten. Bestämmelsen gäller alla fasta fornlämningar, även de som inte ännu är införda i Museiverkets fornminnesregister.</p>

	<p>Planeringsbestämmelse: Vid planering av områdesanvändningen och åtgärder i ett område med fornlämningar bör kulturmiljö-, landskaps- och naturvärdena beaktas.</p>
	<p><i>Viktigt område för stenmaterialförsörjning</i></p> <p>Beskrivning av beteckningen: Med egenskapsbeteckningen anvisas områden, på vilka det finns jordarts- eller berggrundsstenmaterialresurser som kvantitativt eller kvalitativt är betydande för stenmaterialförsörjning. Områdena anvisas med en objektsbeteckning. Avgränsningen av områdena preciseras då täktförutsättningarna utvärderas enligt marktäktslagets krav.</p> <p>Planeringsbestämmelse: Områdesanvändningen och åtgärder ska planeras och genomföras så att förutsättningarna för stenmaterialtäkt bevaras, nödvändig infrastruktur tryggas samt kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden samt vattenskyddsmål beaktas. Vid planering och drift av stenmaterialtäkt ska områdets användning efter avslutad täkt beaktas. Då täktverksamheten upphör ska användningen av området anpassas till omgivande områdesanvändning och naturförhållanden. Vid bergtäkt ska koncentration eftersträvas och miljökonsekvenserna ska avgränsas till att bli så små som möjligt.</p>
	<p><i>Område för vindkraftverk (tv2)</i></p> <p>Beskrivning av beteckningen: Med egenskapsbeteckningen anvisas landområden som lämpar sig för vindkraftsparker av regional betydelse.</p> <p>Planeringsbestämmelse: Vid planering av området ska beaktas konsekvenserna för fast boende, fritidsboende, rekreation och skogsbruk samt för landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden. Speciell uppmärksamhet ska fästas vid de sammantagna konsekvenserna för fåglar. De begränsningar som flygtrafiken och Forsvarsmaktens verksamhet medför ska också beaktas.</p>
	<p><i>Område för centrumfunktioner, Centrum med närservice</i></p> <p>Beskrivningen av beteckningen: Med objektsbeteckningen anvisas centrum med närservice. Tillsammans bildar områdena för centrumfunktioner ett täckande centrumnätverk för Österbotten.</p> <p>Planeringsbestämmelse: Kommunerna och städerna ska i sin strategiska planering skapa förutsättningar för närservice i dessa centrum. Avgränsningen av centrum med närservice bör i den kommunala planläggningen utredas och anvisas.</p>
	<p><i>Område för tätortsfunktioner</i></p> <p>Beskrivning av beteckningen: Med områdesreserveringsbeteckningen anvisas områden för boende och andra tätortsfunktioner såsom service, arbetsplatser och industri, trafikområden och gång- och cykeltrafikleder, rekreations- och parkområden samt specialområden.</p> <p>Planeringsbestämmelse: I den mer detaljerade planeringen bör området planeras i huvudsak för boende, service och arbetsplatser. En enhetlig samhällsstruktur bör främjas med hänsyn till tätortens karaktär. Bebyggelse bör inte placeras på enhetliga åkerområden ifall den inte gör tätortsstrukturen mer enhetlig. Kollektivtrafiken och nätverket av gång- och cykeltrafikleder bör utvecklas för att förbättra tillgängligheten till offentlig och kommersiell service samt rekreationsområden. Kompletterande byggande bör anpassas till den befintliga bebyggelsen samt till kulturmiljö-, landskaps- och naturvärdena.</p>
	<p><i>Industri- och lagerområde</i></p> <p>Beskrivning av beteckningen: Med områdesreserveringsbeteckningen anvisas industri- och lagerområden. Nya eller till arealen mindre industri- och lagerområden anvisas med en objektsbeteckning.</p>

	<p>Planeringsbestämmelse: I den mer detaljerade planeringen ska fästas uppmärksamhet vid områdets tillgänglighet och trafikarrangemang samt kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden. Vid planering av ett område som ligger inom eller intill tätort ska stads- och tätortsbilden beaktas och tillräcklig skyddszon till bostads- och rekreationsområden anvisas. I området kan på grundval av noggrannare utredningar anvisas industrianläggningar med betydande miljökonsekvenser och anläggningar som hanterar farliga kemikalier. Betydande miljöolägenheter ska förhindras genom att tillräckliga skydds zoner anvisas eller med tekniska lösningar. Om det i området lagras eller tillverkas bränsle eller andra farliga ämnen, ska de miljörisker som lagringen eller tillverkningen orsakar beaktas vid planeringen av området och dess närmiljö. På området får inget nytt boende anvisas.</p>
	<p><i>Område för cirkulär ekonomi</i> Beskrivning av beteckningen: Nya eller till arealen mindre områden för cirkulär ekonomi anvisas med en objektsbeteckning: Jeppo biogasanläggning i Nykarleby. Planeringsbestämmelse: I den mer detaljerade planeringen ska utvecklandet av funktioner för den cirkulära ekonomin möjliggöras och nödvändig infrastruktur säkerställas samt kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas. I den mer detaljerade planeringen ska en dagvattenhanteringsplan uppgöras för området och uppmärksamhet fästas vid behovet att ordna hanteringen av släckvatten.</p>
	<p><i>Stor transformatorstation</i> Beskrivning av beteckningen: Med objektsbeteckningen anvisas de stora transformatorstationerna i Toby, Kristinestad, Åback och Sandås-Jussila som hör till elnätet med en spänning på 400 kV. I området gäller bygginskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen. Planeringsbestämmelse: Vid byggandet av en stor transformatorstation ska landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden beaktas.</p>
	<p><i>Område som är skyddat eller avses bli skyddat enligt naturvårdslagen</i> Beskrivning av beteckningarna: Med områdesreserveringsbeteckningen anvisas områden som är skyddade eller avses bli skyddade enligt naturvårdslagen. Till arealen mindre skyddsområden anvisas med en objektsbeteckning. På området gäller bygginskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen. Skyddsbestämmelse: Speciell uppmärksamhet ska fästas vid att bevara och trygga områdets naturvärden samt vid att undvika sådana åtgärder som äventyrar de värden för vilka området bildats eller är avsett att bildas till ett naturskyddsområde.</p>
	<p><i>Kraftledning</i> Beskrivning av beteckningen: Med linjebeteckningen anvisas kraftledningar med en spänning på 110 eller 400 kV. På ledningsområden gäller bygginskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen.</p>
	<p><i>Stomvattenledning</i> Beskrivning av beteckningen: Med linjebeteckningen anvisas stomvattenledningar.</p>
	<p><i>Överföringsavlopp</i> Beskrivning av beteckningen: Med linjebeteckningen anvisas överföringsavlopp.</p>
	<p><i>Ny vägsträckning eller vägavsnitt som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang</i> Beskrivning av beteckningen: Med linjebeteckningen anvisas nya vägsträckningar eller vägavsnitt som bör förbättras jämte anslutningsarrangemang. Som ny vägsträckning anvisas Skarpängsvägen i Närpes, medan de övriga anvisade vägavsnitten bör förbättras. Som Vägavsnitt med behov av omkörningsfiler anvisas på</p>

	<p>riksväg 8, norr om Vasa, samt på riksväg 18. På vägområdet gäller byggnadskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen.</p> <p>Planeringsbestämmelse: Nya vägsträckningar eller vägavsnitt som bör förbättras och speciellt avsnitt med omkörningsfiler bör planeras och anläggas samtidigt med övrig planering av markanvändningen och förverkligande av den. I den mer detaljerade planeringen bör nödvändiga trafikförbindelser (ss. anslutnings- och parallellvägsarrangemang, under- och överfarter, ekologiska korridorer) beaktas och tillräckliga arealer reserveras för dem. Vid planering och förverkligande av en vägsträckning bör konsekvenserna för den omkringliggande områdesanvändningen samt kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden beaktas samt förutsättningarna för primärnäringarna tryggas.</p>
	<p><i>Riksväg eller stamväg</i></p> <p>Beskrivning av beteckningen: Med linjebeteckningen anvisas riksvägar eller stamvägar. På vägområdet gäller byggnadskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen.</p>
	<p><i>Förbindelseväg</i></p> <p>Beskrivning av beteckningen: Med linjebeteckningen anvisas de mest betydande förbindelsevägarna (i medeltal minst 350 fordon per dygn). På vägområdet gäller byggnadskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen.</p>
	<p><i>Ny planskild anslutning</i></p> <p>Beskrivning av beteckningen: Med objektsbeteckningen anvisas nya planskilda anslutningar jämte trafiklösningar. På vägområdet gäller byggnadskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen.</p> <p>Planeringsbestämmelse: En planskild anslutning bör planeras och anläggas samtidigt med övrig planering av områdesanvändningen och förverkligande av den. I den mer detaljerade planeringen bör nödvändiga trafikarrangemang beaktas och tillräckliga arealer reserveras för dem. Kulturmiljö-, landskaps- och naturvärden bör beaktas. Förverkligande av ett planlagt bostads- eller serviceområde som i betydande grad stöder sig på en ny planskild anslutning får inte påbörjas innan den planskilda anslutningen har byggts eller innan det finns ett finansieringsbeslut.</p>

Allmän planeringsbestämmelse för produktion, överföring och lagring av energi har lagts till i Österbottens landskapsplan 2050:

”Vid planeringen av områden för energiproduktion på fastlandet och i havsområdet ska särskild uppmärksamhet fästas vid att samordna energiproduktion, -överföring och lagring med övrig områdesanvändning.

Vid planeringen av området för energiproduktion ska konsekvenserna för den övriga områdesanvändningen, miljön och klimatet samt kumulativa konsekvenser med övriga energiförsörjningsprojekt beaktas. Vid planeringen av energiöverföring bör det mest ändamålsenliga alternativet för överföringssträckningen utredas. Området för produktion eller lagring av energi samt energiöverföring ska förverkligas med så liten miljöpåverkan som möjligt, med särskild hänsyn till konsekvenserna för boende, rekreation, primärproduktion samt för landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden. Splittning av enhetliga skogsområden bör undvikas. Vid planeringen ska möjligheterna att främja den biologiska mångfalden beaktas och de ekologiska förbindelserna tryggas.”

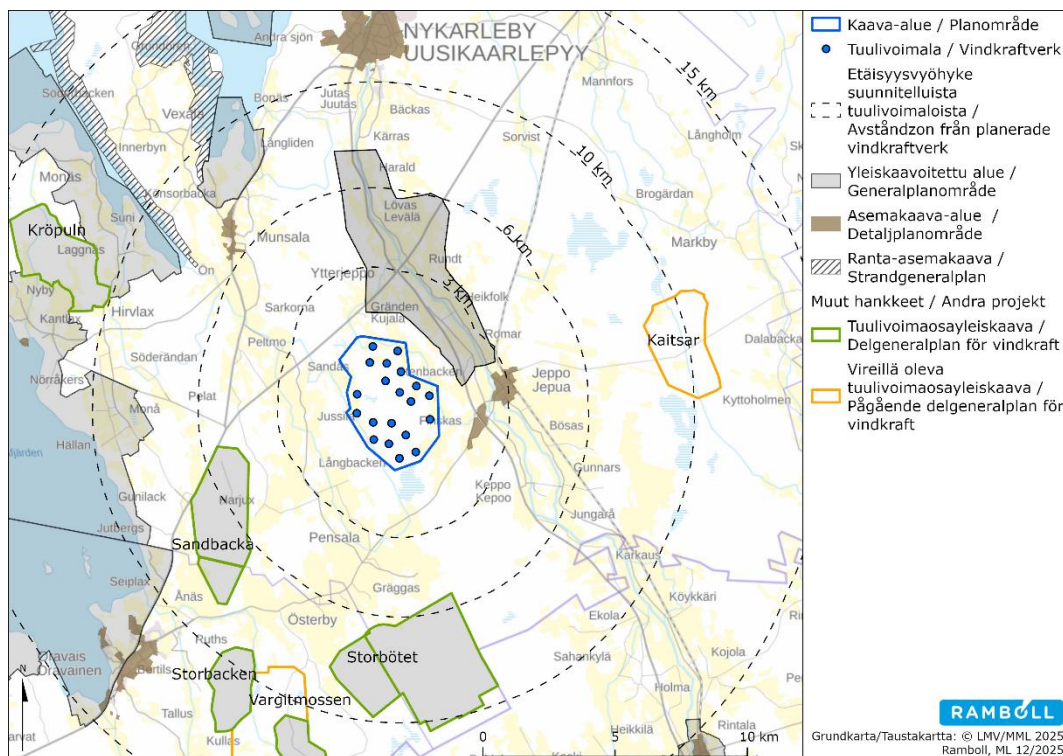
Dessutom finns allmän planeringsrekommendation för produktion, överföring och lagring av energi:

”Vid planeringen av energiöverföring ska energiproduktionsområden som ligger nära varandra beaktas. Kraftledningar ska i första hand koncentreras till en gemensam

ledningskorridor och gemensamma stolpar. Användning av jordkablar rekommenderas där det är möjligt.”

3.3.3 Generalplan

I planområdet finns inga gällande generalplaner. Ungefär 1km norr om planområdet finns Ytterjeppo delgeneralplan, vilket har godkänts av stadsfullmäktige den 26.11.1998. Inom cirka 20 kilometers radie från planområdet finns bland annat flera delgeneralplaner för vindkraftsparker. Omkringliggande planer kan ses i bilden nedan.

Figur 20. Planläggningssituationen i planrådets närhet.

3.3.4 Detaljplan

I planområdet finns inga gällande detaljplaner. De närmaste detaljplaneområdena finns sydost om planområdet på drygt 1 kilometers avstånd, detaljplan för Mirka-området godkänd 8.9.2025 och i byn Finskas, Jeppo på cirka 1,5 kilometers avstånd från planområdet.

I planläggningsöversikten för Nykarleby stad år 2025 konstateras att staden har tagit ett initiativ gällande detaljplanläggning av Ytterjeppo i närheten av Riksväg 8.

3.3.5 Byggnadsordning

Stadsfullmäktige i Nykarleby har godkände en revidering av kommunens byggnadsordning 9.4.2015 §27.

3.3.6 Tomtindelning och tomtregister

För områdets fastighetsindelning information har Lantmäteriverkets tidsenliga uppgifter använts.

3.3.7 Grundkarta

Lantmäteriverkets grundkarta i rasterformat har använts som bas i planeringen kompletterat med fastighetsgränser.

3.3.8 Skyddsbeslut

I planområdet finns 13 enligt fornminneslagen (295/1963) fredade fornlämningar. Enligt fornminneslagen är det förbjudet att utföra grävning, övertäckning, ändring och/eller motsvarande ingrepp på nämnda områden. Områden som är innanför plangränsen anvisas på plankartan, och beaktas enligt för dem givna planbestämmelser.

Inom planområdet finns en fastighet, 893-410-1-93, som förvaltas av Fortsstyrelsen och är reserverad för naturskydd. Fastigheter som är reserverade för naturskydd kommer senare att inrättas som lagstadgade naturskyddsområden, vilket innebär att de redan i planläggningen bör anges som naturskyddsområden.

4. OLIKA SKEDEN I PLANERINGEN AV DELGENERALPLANEN

4.1 Planläggningens olika skeden

Inledningsskedet

När frågan om planläggning har väckts ska detta meddelas så att intressenterna har möjlighet att få information om utgångspunkterna för planläggningen, den planerade tidtabellen samt förfarandet för deltagande och bedömning.

I inledningsskedet uppgörs programmet för deltagande och bedömning (PDB) och framläggs till påseende. [Intressenter har under påseendetiden möjlighet att lämna in respons till staden gällande PDB. Av myndigheter begärs utlåtande.](#)

Beredningsskedet (utkastskedet)

Utgående från planens utgångspunkter och målsättningar uppgörs ett planutkast som framläggs till påseende under 30 dagar. Detta utkast uppgörs efter att den separata MKB-processen presenterat sina slutliga resultat och kontaktmyndigheten (NTM-centralen) gett sin motiverade slutsats till detta.

Då planutkastet framläggs till påseende kungörs detta i lokaltidningarna, på stadens anslagstavla och på stadens internetsida. [Intressenterna kan då framföra sina åsikter om planen antingen muntligt eller skriftligt. Av myndigheter begärs utlåtande.](#)

Informationstillfälle enligt "öppet hus" principen ordnas i samband med framläggningsskedet. Information om informationstillfället kungörs i pressen och på stadens internetsidor.

Förslagsskedet (planförslag)

Efter att planutkastet varit framlagt och de berörda myndigheterna samt andra intressenter har framfört sina åsikter och utlåtanden, görs nödvändiga justeringar i materialet. Efter att tekniska nämnden har godkänt planförslaget framläggs det i 30 dagar. [Under tiden för framläggandet är det möjligt att inlämna en skriftlig anmärkning mot planförslaget till stadsstyrelsen.](#) Om offentligt framläggande informeras genom kungörelse i lokaltidningarna, på kommunens anslagstavla och på stadens internetsida. Behov av informationstillfälle gällande planförslaget utvärderas under processens gång. Information om ett informationstillfälle kungörs i pressen och på stadens internetsidor.

Justerat planförslag

Ett justerat planförslag utarbetas på basen av förslagsskedets respons och utförda justeringar. På basen av det minskade antalet kraftverk i projektet kommer planen att läggas fram offentligt. Anmärkningar och myndigheternas utlåtanden om det justerade förslaget kommer att begäras. [Under tiden för framläggandet är det möjligt att inlämna en skriftlig anmärkning mot planförslaget till stadsstyrelsen.](#) Målet är att delgeneralplanen ska behandlas av staden för godkännande under våren 2026. Delgeneralplanen godkänns av Nykarleby stadsfullmäktige.

4.2 Behovet av delgeneralplanering

Förutsättningarna till att kunna förverkliga ett vindkraftsprojekt av eftersträvad omfattning ska utredas genom planläggning. Målsättningen är att kunna möjliggöra byggande av 20 vindkraftverk i området direkt på basen av delgeneralplanen.

4.3 Planeringsstart och beslut som gäller denna

Stadsstyrelsen har den 2.12.2019 § 315 beslutat att uppgörandet av en delgeneralplan för området kan påbörjas och att aktören står för alla kostnader. Initiativtagare till uppgörandet av delgeneralplanen är Energiequelle Oy.

4.4 Deltagande och samarbete

Intressenter är markägarna och de vars boende, arbete eller andra förhållanden kan påverkas betydligt av planen samt de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas i planeringen. Intressenter har möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planläggningen och skriftligen eller muntligen uttala sin åsikt om saken. Som intressenter i planeringen har följande definierats (enligt MBF 20 §):

4.4.1 Intressenter

Intressenter i planeringen är åtminstone:

- Nykarleby stads olika förvaltnings- och förtroendeorgan
- Jakobstad stad – Planläggning
- Pedersöre kommun – Planläggning
- Kauhava stad - Planläggning
- Vörå kommun
- Tillstånds- och tillsynsverket
- Österbottens livskraftscentral
- Miljöhälsan Kallan
- Österbottens förbund
- Österbottens museum
- Transport- och kommunikationsverket Traficom
- Trafikledsverket
- Österbottens räddningsverk
- Forststyrelsen
- Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet
- Finlands skogscentral
- Försvarsmakten, huvudstaben
- Naturresursinstitutet Luke
- Air Navigation Services Finland Oy
- Säkerhets- och kemikalieverket TUKES

Alla de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planen:

- Användare, innehavare, markägare och invånare i planeringsområdet och dess influensområde
- Företag, föreningar och sammanslutningar samt intressegrupper, vilkas verksamhetsområde planen kan ha konsekvenser för, bl.a.
 - Finavia Oyj
 - Fingrid Oyj
 - Oy Herrfors ab
 - Elenia
 - Digita
 - Tv- och teleoperatörer
 - Meteorologiska institutet

Listan kompletteras under processen vid behov.

4.4.2 Anhängiggörande

Planläggningen anhängigjordes den 2.12.2019.

4.4.3 Deltagande och växelverkan

- Program för deltagande och bedömning var framlagt under tiden 29.11.2021-3.1.2022 i enlighet med OAL 63 § och MBF 30 §. Över materialet inkom 19 utlåtanden och en åsikt. Kungörelsen fanns på stadens internetsida samt i de lokala dagstidningarna.
- Planutkast var framlagt under tiden 29.5-28.6.2024 i enlighet med OAL 63 § och MBF 30 §. Samtidigt har begäran om utlåtande över utkastet, enligt MBF 30 §, sänts till de myndigheter och sammanslutningar, vars område berörs av planeringen. Över materialet inkom 14 utlåtanden och 7 åsikter. Kungörelsen fanns på stadens internetsida samt i de lokala dagstidningarna.

[Bemötanden till utkastskedets respons ingår i bilaga 9.](#)

- Planförslaget var framlagt under tiden 17.4-23.5.2025 i enlighet med OAL 65 §. Begäran om utlåtande har sänts till berörda myndigheter och sammanslutningar enligt MBF 19 § och MBF 20 §. Över materialet inkom 10 utlåtanden, inga anmärkningar. Kungörelsen fanns på stadens internetsida samt i de lokala dagstidningarna.

[Bemötanden till förslagsskedes respons ingår i bilaga 10.](#)

4.4.4 Myndighetssamarbete

Av myndigheter begärs utlåtanden under planlägningsprocessen. Ett myndighetsamråd ordnades i inledningsfasen den 26.9.2021. Under mötet diskuterades främst kring planläggningens utredningsbehov samt projektets fortsättning.

I september 2025 hölls ett möte mellan NTM-centralen i Södra Österbotten, Nykarleby stad, projektaktören och konsulten. I mötet gick man igenom utlåtandet som NTM-centralen gett i planförslagsskedet samt dess påverkan på antalet kraftverk och deras placeringar.

5. REDOGÖRELSE FÖR DELGENERALPLANEN

5.1 Mål för delgeneralplanen

Målet är att uppgöra en delgeneralplan som ger möjlighet att förverkliga 20 vindkraftverk i området. Planläggningsområdet bibehålls som jord- och skogsområde samt för rekreation, förutom vindkraftverkens förläggningsplatser, underhållsvägar samt övrig infrastruktur.

Delgeneralplanen utarbetas så att den kan användas som grund vid beviljande av bygglov enligt *lag om områdesanvändning § 77a och § 77b*, medan *5 § - Målen för områdesplanering i lag om områdesanvändning* utgör grund för planläggningsarbetet.

5.2 Planens struktur

Delgeneralplanen innefattar två centrala beteckningar, Jord- och skogsbruksdominerat område (anges som M-1 på plankartan) och Område för vindkraftverk (anges med bokstavskombinationen "tv" och en cirkel på plankartan). Nämda beteckningar påvisar var skogsbruk får bedrivas och var vindkraftverk får byggas. Beteckningarna är centrala eftersom huvudsyftet med uppgörandet av delgeneralplanen är att bygglov för vindkraftverk skall kunna beviljas på basen av planen, men samtidigt inte påföra markägarna förbud angående idkandet av skogsbruk, jakt, rekreativ utövning osv.

Övriga beteckningar anger bl.a. viktiga områden för naturens mångfald, vägdragningar och fornminnen. Det vill säga infrastruktur och områden/objekt att beakta pga. områdenas karaktär och särdrag, områden som i grund och botten är delar av det jord- och skogsbruksområde som dominerar delgeneralplanen.

5.3 Planutkast 16.4.2024

Bakgrund

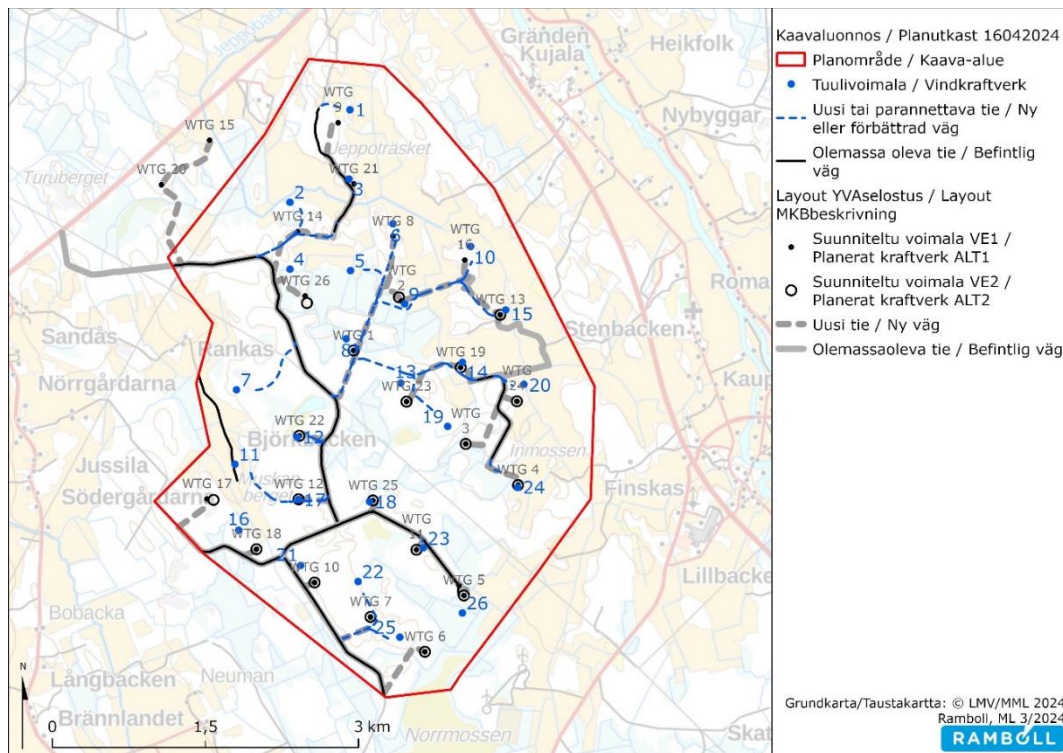
Efter att MKB-processen avslutats har vindkraftverkens positioner ändrats något på vissa ställen. Vissa vindkraftverk var placerade för nära riksväg 8, vilket har lett till justeringar. Andra vindkraftverk var placerade antingen för nära fornlämningar eller på sådant avstånd från bosättningen att skuggningstimmarna överskred 8h per år.

För att kunna få en fungerande helhet till stånd, med önskat antal kraftverk, har placeringen för visat vindkraftverk justerats. I justeringen har även bosättningens åsikter beaktats vad gäller avstånd till närmaste kraftverk. För att råda bot på problematiken gällande skuggningstimmarna, har aktören ingått avtal med de närmaste fasthetsägarna vid byn Rankas om ändring av användningsändamål från fritidshus till ekonomibyggnader. Bygglovsändringen har träff ikraft, och arbetet med nödvändiga ändringar i byggnaderna har utförts, eller utförs, under våren 2024.

Naturvärden

Vid ändring av vindkraftverkens positioner har tidigare utredningar, och deras resultat, beaktats. Man har försökt använda sig av ursprungliga utredda positioner i så stor utsträckning som möjligt. Till de delar där detta inte varit möjligt, har man anvisat nya platser för vissa kraftverk eller servicevägar. När dessa nya platser anvisats, har man, på basen av tidigare kännedom området, samt nya kartgranskningar, försökt styra placeringen till sådana platser där det inte bör förekomma

naturvärden. Detta kommer dock granskas och säkerställas under våren/sommaren 2024. Resultaten rapporteras som en del av kommande planförslag, där även nödvändiga justeringar vid behov utförs.

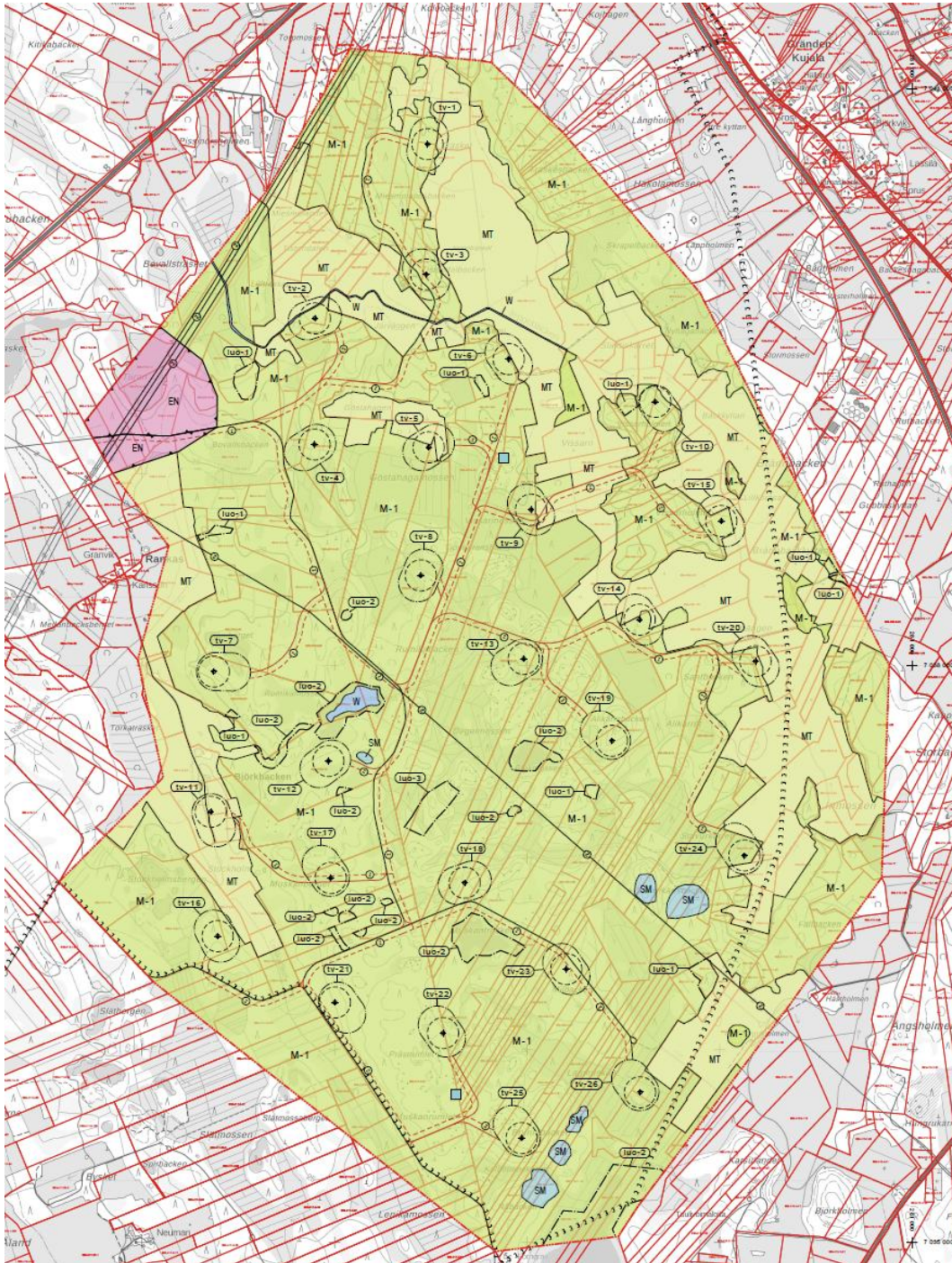
Figur 21. I figuren ovan anvisas planutkastets kraftverksplatser och servicevägar i förhållande till MKB-skedets kraftverksplatser och servicevägar. Avvikelser utreds under terrängperioden 2024.

Planområdet har avgränsats så att det utgör en ändamålsenlig logisk helhet där de mest centrala områdena kring vindkraftverken ingår, vilket har betydelse för bedrivande av kommande verksamhet. Vid avgränsningen har bullerkurvan 40 dB nyttjats som en utgångspunkt eftersom man inom det området ska kunna trygga att bullerkraven uppfylls enligt gällande bullerkrav. Utöver detta har gällande fastighetsindelning beaktats för att kunna avgränsa en ändamålsenlig helhet som inte splittrar fastigheterna i onödan.

I planutkastet har anvisats 26 vindkraftverk med en totalhöjd om 280 m. Kända natur- och kulturhistoriska värden i planläggningsområdet har beaktats med egna beteckningar och bestämmelser. Dessa bygger på utredningar som har uppgjorts i MKB-skedet. Kompletterande utredningar för nya kraftverksplatser samt servicevägar utförs under våren/sommaren 2024. Utgångsmässigt finns det inte naturvärden inom de nya platserna eller längs de nya servicevägarna.

Befintligt vägnät nyttjas, behövliga förbättringar och nya dragningar anvisas enligt behov. Byggnadsytorna möjliggör en justering av vindkraftverkens position om högst 100m inom respektive område. En plats för ny elstation har anvisats, stationen kommer byggas av Fingrid preliminärt under år 2027-2028.

Planutkastet för Björkbacken anses vara i enlighet med principerna i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.

Figur 22. Utdrag ut planutkastet 16.4.2024.

5.3.1 Planutkastets dimensionering

På planområdet får uppföras 26 st. vindkraftverk. Vindkraftverkens totalhöjd får vara högst 280 m. Placeringen av de anvisade platserna för vindkraftverk kan närmare studeras på plankartan.

5.4 Planförslag 18.3.2025

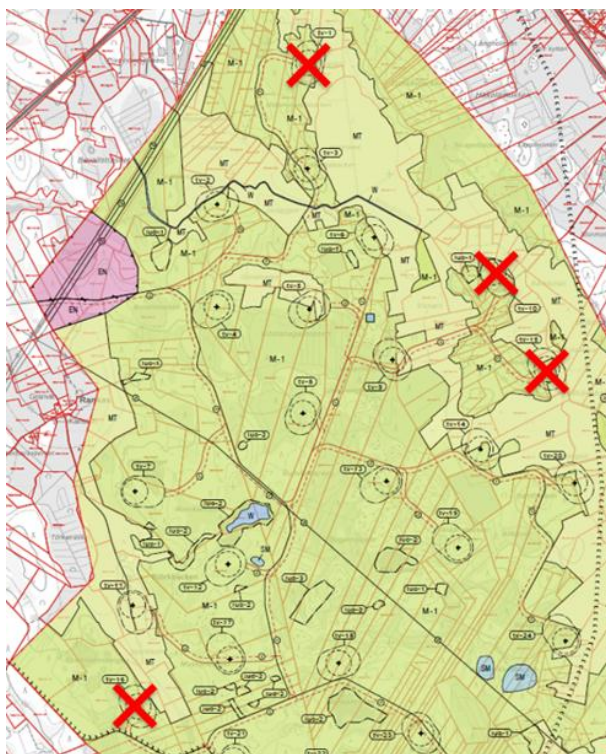
På basen av justeringar i vindkraftverkens preliminära positioner har nya uppdaterade utredningar gällande buller, skuggning samt visualiseringar gällande landskapspåverkan kompletterats till planförslaget. Utredningarnas resultat har beaktats och konsekvensbedömningarna har uppdaterats. I övrigt har inlämnad respons från utkastskedet beaktats, närmare information om kompletteringar och justeringar som följt på basen av detta, framgår ur *bilaga 9 – bemötanden till utkastskedets respons*.

Redogörelse för de centrala justeringarna som utförts från utkastskedet till förslagskedet;

- Antalet vindkraftverk har justerats från 26 till 22, vissa justeringar av servicevägar har gjorts till följd av detta. Planläggningsområdet har minskats i areal till följd av att antalet vindkraftverk minskats, detta för att inte begränsa markanvändningen i onödan på sådana ställen som inte är betjänta av en noggrannare styrning.

Borttagna vindkraftverk:

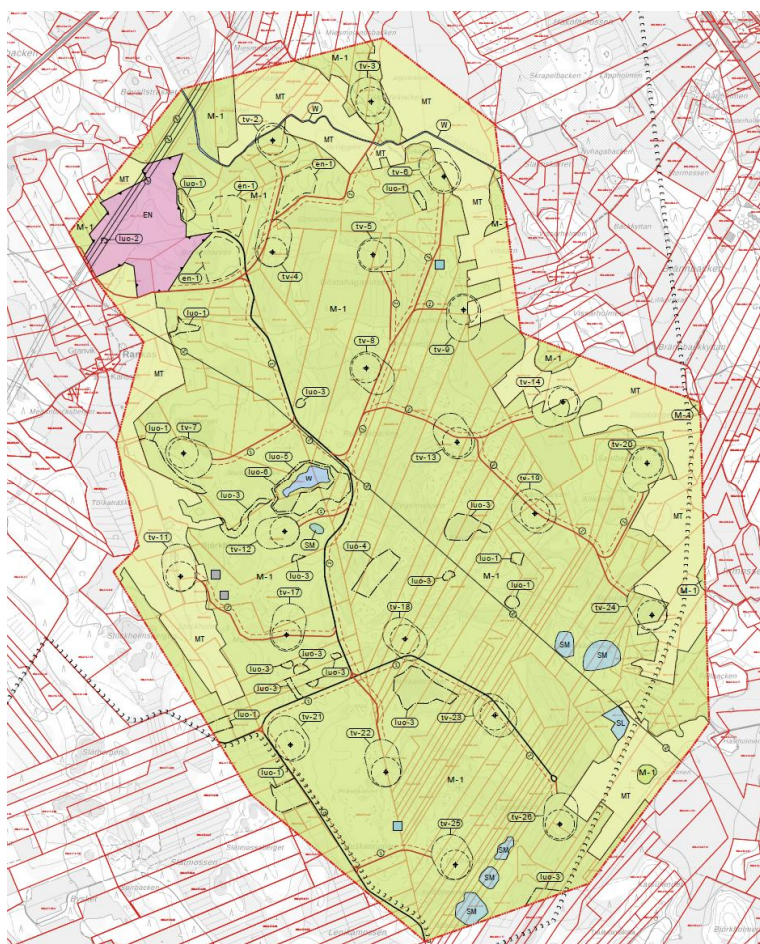
- Vindkraftverk nr 1 har tagits bort från den norra delen av området. Kraftverket togs bort baserat på utlåtanden där det framgick att det var beläget nära Jeppotrasket, ett område som används av stora fåglar som födo- och rastplats. Borttagandet lindrar bl.a. konsekvenserna för flyttfåglarna och möjliga havsörnar.
- Vindkraftverken nr 10 och 15 vid områdets östra kant samt kraftverk nr 16 vid områdets västra kant har tagits bort. Genom att ta bort dessa kraftverk ville man öka avståndet till närmaste bostadshus och minska den negativa påverkan på landskapet, särskilt från Jeppo-hållet. Borttagandet beaktar såväl myndighetsutlåtanden (bl.a. projektets omfattning, landskapsplanen 2050, landskapskonsekvenser etc.) samt inlämnade åsikter (avstånd, landskapskonsekvenser etc.)

Figur 23. Utdrag ur planutkastet där borttagna vindkraftverk visas med röda kryss.

- Granskningar av några justerade kraftverksplatser har utförts under terrängperioden 2024, vilka rapporterats i separat *bilaga 4*.
- Justering/uppdatering av planens beteckningar och bestämmelser enligt behov (bl.a. M-1, luo-1-5, allmänna bestämmelser).
- En separat vargutredning har uppgjorts eftersom planläggningsområdet ligger beläget inom ett känt vargrevir. Utredningen är tillgänglig endast för myndigheter, men resultatet har beaktats i planens konsekvensbedömning.
- Området för elstation har justerats på basen av information om fastighetsköp som erhållits av Fingrid. I anslutning till elstationens område har riktgivande områden för en möjlig framtida energilagring utretts och anvisats.
- Allmän komplettering av konsekvensbedömningar på basen av myndighetsutlåtanden och övrig inlämnad respons.

Planförslaget för Björkbacken anses vara i enlighet med principerna i Österbottens landskapsplan 2050.

Figur 24. Utdrag ut planförslag 18.3.2025.

5.4.1 Planförslagets dimensionering

På planområdet får uppföras 22 st vindkraftverk. Vindkraftverkens totalhöjd får vara högst 280 m. Placeringen av de anvisade platserna för vindkraftverk kan närmare studeras på plankartan.

5.5 Justerat planförslag 20.1.2026

På basen av myndigheternas utlåtanden i förslagsskedet har ändringar gjorts i vindkraftverkens antal. Även mindre justeringar och flyttningar av kraftverken har gjorts inom tidigare granskade tv-områden, detta är således frågan om mindre tekniska justeringar. På basen av justeringar i vindkraftverkens antal och preliminära positioner har nya uppdaterade utredningar gällande buller, skuggning samt visualiseringar gällande landskapspåverkan kompletterats till planförslaget. Även naturinventeringarna har kompletterats från föregående planskede.

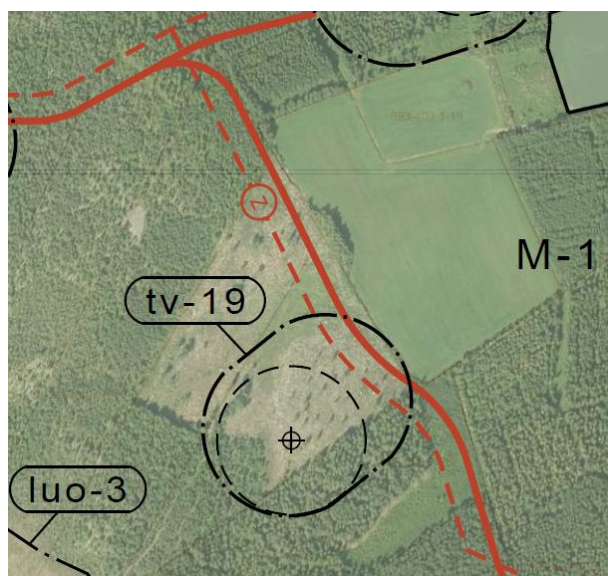
Utredningarnas resultat har beaktats och konsekvensbedömningarna har granskats. Inlämnad respons från förslagsskedet har beaktats, närmare information om kompletteringar och justeringar som följt på basen av detta, framgår ur *bilaga 10 – bemötanden till förslagsskedets respons*.

Inför uppgörandet av det justerade planförslaget har en diskussion ordnats med NTM-centralen för att diskutera deras utlåtande. Detta ordnades eftersom myndighetens linjedragning / utlåtande ändrats mellan utkast- och förslagsskedet. Det fanns alltså ett behov av att få klara direktiv för den fortsatta planeringen. Trots att staden varit tillmötesgående gällande önskade ändringar mellan utkast- och förslagsskedet, och minskat antalet kraftverk enligt önskemål, har ytterligare krav presenterats i förslagsskedet vilket har direkt inverkan på vindkraftverkens antal.

Nedan redogörs för de centrala justeringarna som utförts från planförslaget till det justerade planförslaget, vilket har utförts på basen av myndigheternas respons;

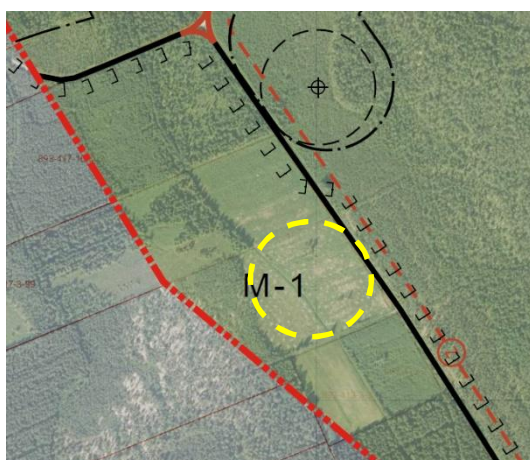
- Vindkraftverkens antal har minskats från 22 i planförslaget till 20 i det justerade planförslaget. Från planförslaget har vindkraftverk 3 och 12 tagits bort. Dessa låg belägna invid Jeppoträsket och vid Rumikaträsket. Genom denna ändring lindras konsekvenserna för fågelbeståndet och fladdermössen i planområdets olika delar. Vindkraftverk nr 2 har även flyttas på längre avstånd från odlingsområdet. Ändringen har utförts på basen av NTM-centralens utlåtande.
 - I områdets norra del vid Jeppoträsket, där vindkraftverk nr 3 togs bort, lindrar borttagandet konsekvenserna för bl.a. flyttfåglar som använder odlingsområdena som rastplatser i samband med flyttningen men även konsekvenserna t.ex. för eventuella rovfåglar som kan cirkulera i områdets närhet (ingen boplats dock i närheten av området). Detta som en försiktighetsåtgärd vilken ytterligare lindrar konsekvenserna för fågelbeståndet. I och med att kraftverket tagits bort byggs inte heller den relativt långa servicevägen som ledde fram till kraftverket, vilket minskar fragmenteringen av naturmiljön.
 - Vid Rumikaträsket bibehålls dess naturenlighet genom borttagandet av vindkraftverk nr 12 och vägen till detta. Miljön bibehålls opåverkad. Minimiavståndet från till närmaste vindkraftverk har genom detta utökats från ca 200m till över 600m. Detta tillgodoser förutom naturtypens värden, även fågel- som fladdermössvärden. Konsekvensen lindras.
- Gällande flygekorren har situationen förbättrats jämfört med förslagsskedet. NTM-centralen framhöll i sitt utlåtande att situationen för flygekorren inom planområdet allmänt har försämrats och att en ytterligare försämring av situationen inte anses möjlig. Grunden till försämringen av läget för arten är genomförda avverknings i området.

- o I det justerade planförslaget har detta beaktats genom att positionen för vindkraftverk nr 19 justerats så att vindkraftverket nu ligger beläget på ett kalhygge. Även vägen som leder till detta har flyttats till att följa åkerkanten och ett kalhygge, så att fragmenteringen av skogsområdena minimeras. På detta sätt påverkar inte planen någon livsmiljö eller förbindelser för arten på ett betydande sätt. Vindkraftverkets position och vägdragningen har granskats i terrängen, inga naturvärden står i strid med detta. Vägen har anvisats på sådan plats där trädbeståndet är avverkat, eller väldigt ungt.

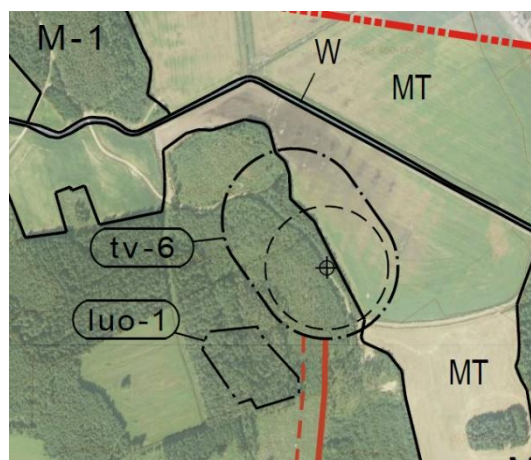

Figur 25. Justerat läge invid tv-19. Kraftverket kan inte placeras så det skulle inverka på den tidigare potentiella livsmiljön för flygekorren på dess södra sida.

- Tidsaktualiteten har granskats för alla värdefulla naturområden / objekt, vilka har anvisats med luo-beteckningar (luo-1 till luo-5).
 - o På grund av skogsbruk/avverkning har ett luo-1 område i planområdets sydvästra kant tagits bort ur planen.
 - o Luo-1 området invid vindkraftverk tv-6 har förstörats på basen av tidigare utredning av livsmiljöns utsträckning, detta på basen av NTM-centralens utlåtande.

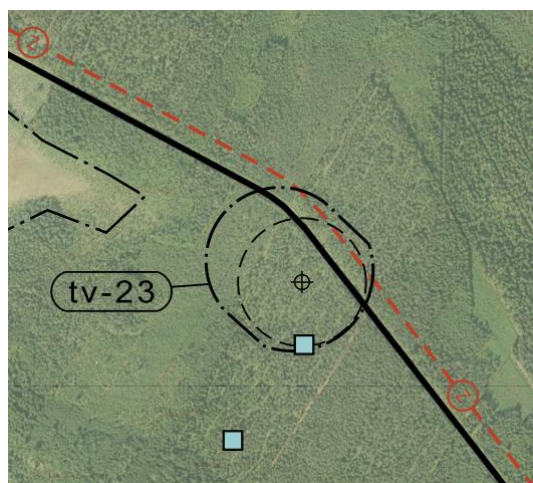

Figur 26. Läget för tidigare luo-1 område visas med gul oval. Området har tagits bort ur det justerade planförslaget.

Figur 27. Utvidgat luo-1 område invid tv-6.

- Utredningen för häckande fåglar har kompletterats på basen av NTM-centralens utlåtande för alla platser som inte tidigare omfattats av dessa utredningar. I utredningarna framkom inte sådana uppgifter som skulle leda till en ändring av kraftverkens positioner. Utredningarna omfattar nu alla positioner som finns anvisade i det justerade planförslaget.
- En uppdaterad arkeologisk utredning har uppgjorts på basen av museimyndighetens utlåtande. På basen av en granskning av museiverkets LIDAR-kartmaterial, vilket tagits i bruk efter att den ursprungliga arkeologiska utredningen uppgjorts, har myndigheten hittat några objekt i området det kan ligga en tjärdal. Dessa ska granskas och vid behov anvisas på plankartan.
 - I det justerade planförslaget har resultatet av utredningen beaktats. I utredningen ingår alla anvisade vindkraftverk samt vägförbindelser. Några nya fornminnesobjekt har hittats. På basen av utredningen har alla värdefulla objekt anvisats i plankartan med skyddsbe-teckning (fornminne / fornminnesområde).
 - Ett nytt objekt hittades inom vindkraftsområde tv-23. Objektet har anvisats i plankartan och tv-området och vindkraftverkets position har justerats så, att fornlämningen inte kan beröras/förstöras vid byggande.

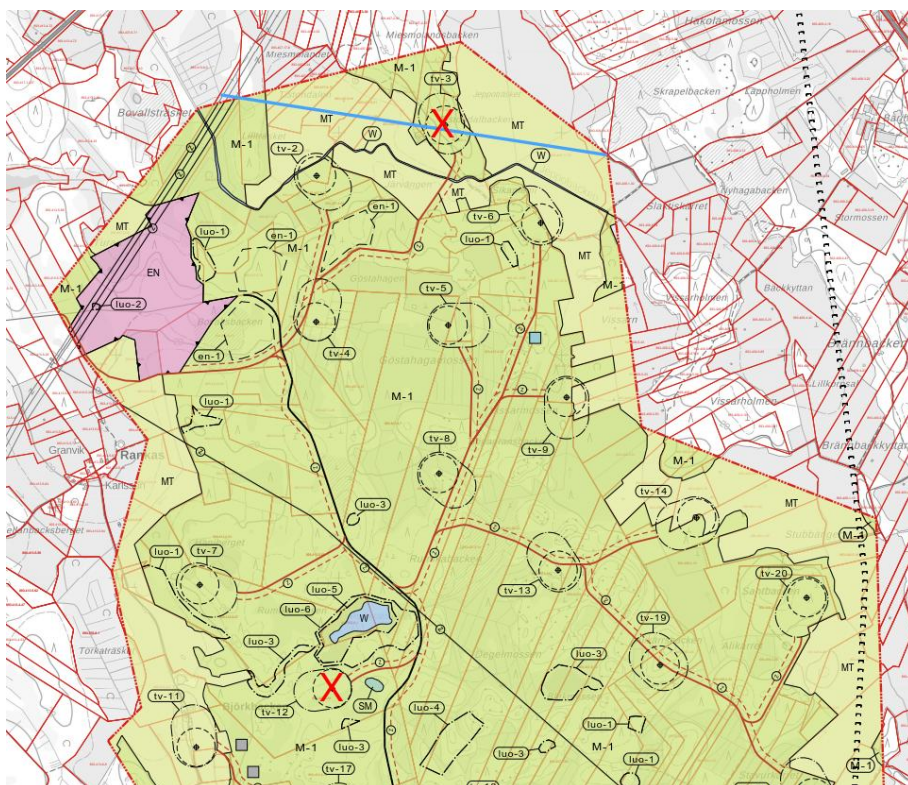

Figur 28. Nytt fornminne invid tv-23.

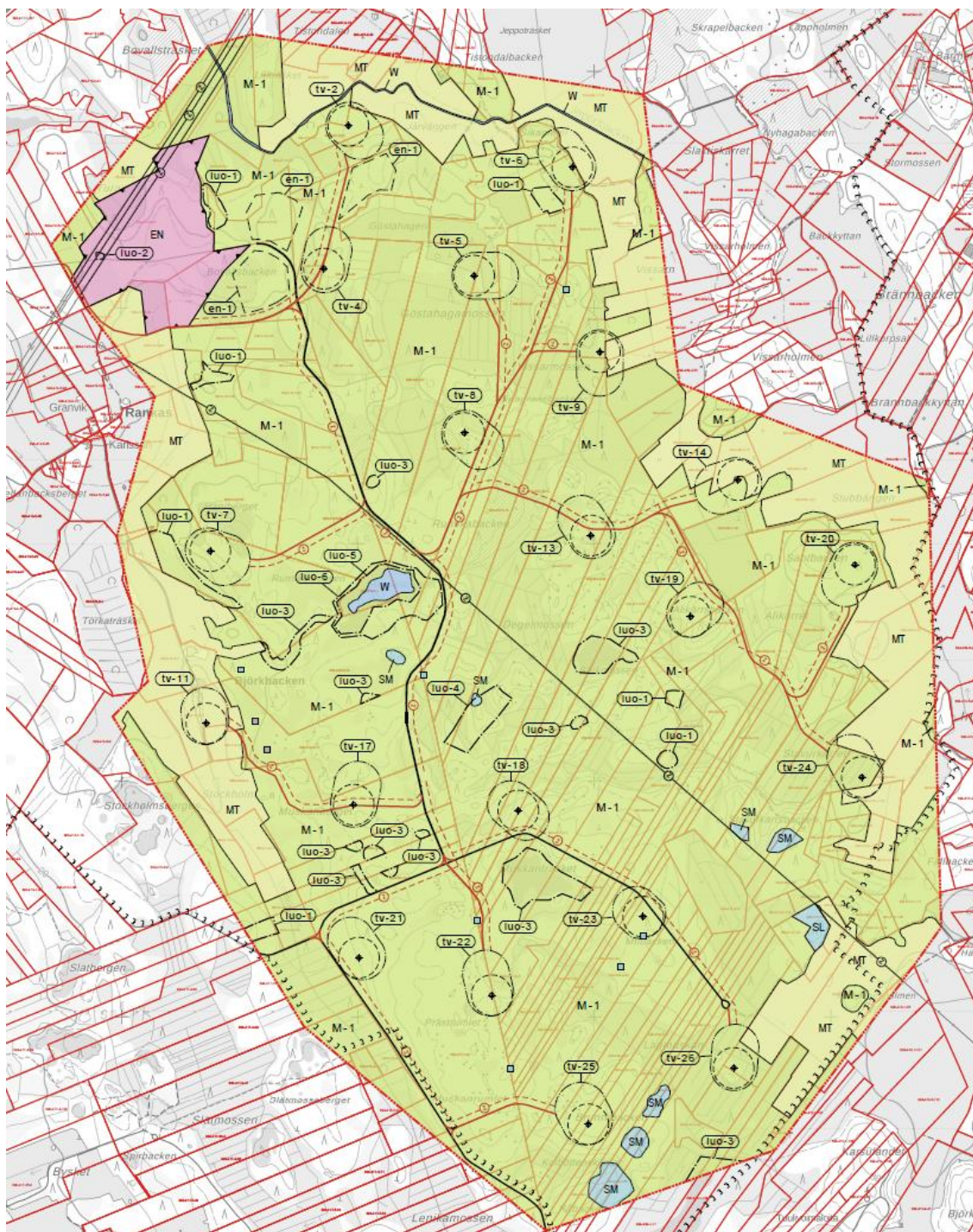
- Österbottens räddningsverk har i sitt utlåtande ansett att en utredning gällande isrisk och brandsäkerhet ska utredas som en del av planläggningsprocessen. Om en separat riskanalys gällande isrisk inte uppgörs, ska ett allmänt skyddsavstånd på 600m tillämpas. Gällande brandsäkerheten ska i planbeskrivningen klart omnämnas att kraftverken skall förses med dygnet runt övervakat brandlarm som reagerar på rök, fast automatisk släckningsanläggning och primärsläckningsutrustning, eftersom Räddningsverket inte kan släcka en brand i ett vindkraftverk.
 - På basen av utlåtandet som inlämnats av Österbottens räddningsverk har en riskanalys för fallande is från vindkraftverken uppgjorts. På basen av riskanalysen har skoterspåret sträckning justerats något på två ställen så att rekommenderat skyddsavstånd på 280m uppfylls, se kapitel 6.3 – Säkerhet. Justeringarna har diskuterats med berörda parter. I utredningen har även rekommenderats en justering av det interna vägnätet så att avståndet till kraftverken är ca 220m. Eftersom vägnätet inte är i någon betydande allmän användning, och området kommer utrustas med behövliga varningssystem (skyltar, signalljus etc), anses en flyttning av befintliga och nya vägar inte befogad. Restriktionerna som börjar gälla när områdets användning ändras är naturlig och något som berörda markägare är medvetna om.

Därtill har planbeskrivningen kompletterats enligt utlåtandet gällande krav på säkerhet och säkerhetsteknik.

- o Tidigare anvisad allmän planbestämmelse, som belyste behov av riskanalys gällande brand-säkerhet och isning i bygglovsskedet, har tagits bort ur det justerade planförslaget. Bestämmelsen ansågs överflödigt då kompletteringar av planhandlingarna har gjorts på basen av uppgjord utredning samt myndighetens utlåtande. Kraven i Räddningslagen gäller oavsett planen, villkor som stipuleras i denna ska beaktas i samband med bygglovsprocessen och planen hindrar inte detta.
- På basen av utlåtandet av Miljöhälsan Kallan har skuggningsutredningen kompletterats med information om skuggningstimmar per dag. Vidare önskar myndigheten att en bullermätning bör utföras vid de olika platserna efter att byggnadsfasen avslutats och vindkraftverken har tagits i bruk. Ifall denna mätning visar att bullervärden överskrider bör lämpliga åtgärder vidtas.
 - o Det justerade planförslagets skuggningsutredning har uppdaterats med information om antal skuggningstimmar per dag. Staden tillämpar dock inte dessa, utan följer värdet 8h/år i dessa projekt. Vindkraftverken överskrider inte 8h/år, ej heller 30 min/dag. Planbeskrivningen har även kompletterats med krav på säkerställande bullermätningar efter förverkligandet, för att säkerställa att alla krav uppfylls. Detta kommer bli ett krav i bygglovet.
- Planläggningsområdet har minskats i areal till följd av att antalet vindkraftverk minskats, detta för att inte begränsa markanvändningen i onödan på sådana ställen som inte är betjänta av en noggrannare styrning.

Figur 29. Utdrag ur planförslaget 18.3.2025 där borttagna vindkraftverk visas med röda kryss. Förminskning av planläggningsområdet anvisas med blå linje. Inga övriga ändringar visas i denna bild.

Figur 30. Utdrag ur justerat planförslag 20.1.2025. Från förslagsskedet har totala vindkraftverkens antal minskats med 2 stycken (nr 3 och 12). Centrala justeringar; Förminskning av planläggningsområdet har skett i norr. Fornlämningar har anvisats enligt uppdaterad arkeologisk utredning, justering av väg och kraftverksposition har skett på basen av detta. Vägen till vindkraftverk nr 19 har justerats, även platsen för vindkraftverket. Skoterspåret har justerats på två ställen.

Det justerade planförslaget för Björkbacken anses vara i enlighet med principerna i Österbottens landskapsplan 2050.

Figur 31. Utdrag ur justerat planförslag 20.1.2025 på LMV:s ortobild.

5.5.1 Det justerade planförslagets dimensionering

På planområdet får uppföras 20 st vindkraftverk. Vindkraftverkens totalhöjd får vara högst 280 m. Placeringen av de anvisade platserna för vindkraftverk kan närmare studeras på plankartan.

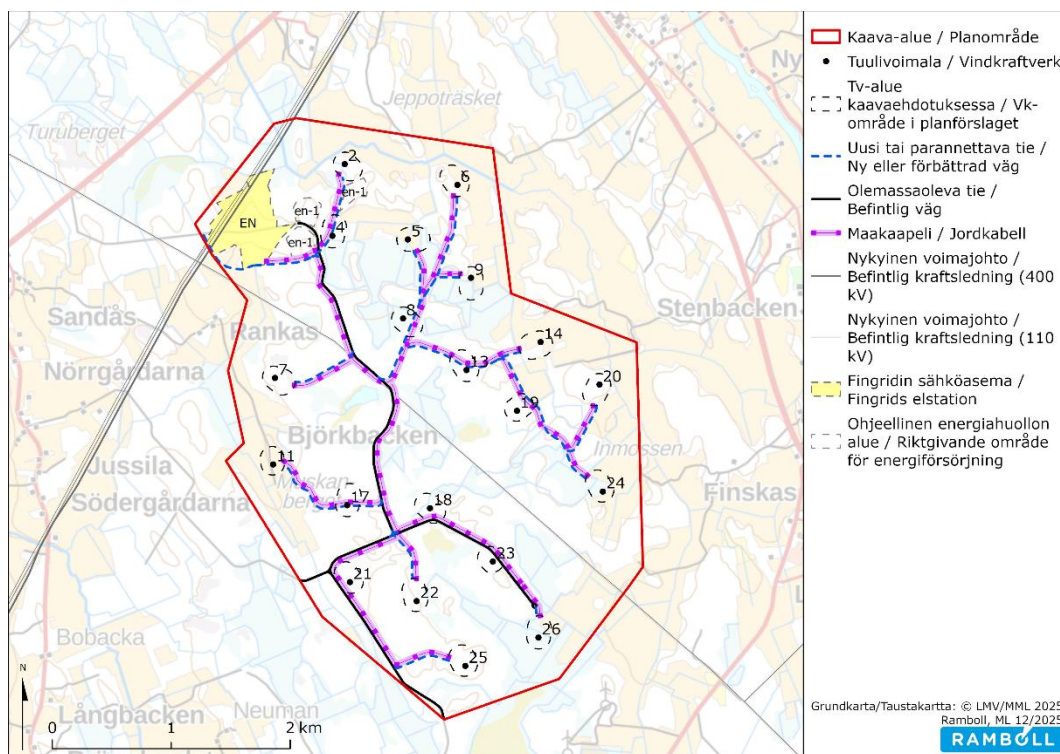
5.6 Elöverföring

Vindkraftsparkens interna elöverföring från vindkraftverken kommer att ske med jordkablar, som placeras i kabeldiken som grävs i anslutning till servicevägarna.

För att möjliggöra överföring av elektricitet kommer vindkraftverken anslutas via jordkabel till Fingrid Oyj:s 400 kV kraftledning Toby-Hirvisuo via en ny elstation som kommer byggas av Fingrid. Elstationens preliminära områdesbehov är ca 30 ha. Fingrids område för elstation och dess områdesbehov baseras på Fingrids egna utredningar och undersökningar som företaget har låtit utföra. En naturinventering har gjorts i området år 2020 och 2024.

I planområdet har en-1 områden reserverats intill elstationens placering. På dessa områden får konstruktioner och anläggningar för elöverföring och energilagring placeras. Möjliga naturvärden har utretts på dessa områden.

Genom planområdet går för närvarande Herrfors 110 kV kraftledning (Jussila-Voltti). En naturinventering har gjorts av andra vindkraftsaktörer längs den nuvarande sträckningen för att undersöka en möjlig breddning av ledningsgatan. Resultaten från denna inventering har beaktats i denna beskrivning. Avståndskraven till ledningen har tagits i beaktande vid planeringen av positionerna för Björkbackens vindkraftverk.

Figur 32. Vindkraftsparkens planerade elöverföring.

5.7 Service

För planområdet behövs ingen service och närservicens placering är således icke relevant. För området behövs ett fungerande vägnät, så att eventuella servicearbeten på vindkraftverken kan utföras och för att markägarna skall ha tillgång till sina fastigheter.

5.8 Uppnåendet av målen för miljöns kvalitet

På de områden där man under byggtiden är tvungen att forma terrängen för vindkraftverkens fundament, förbättring av befintliga vägar samt dragning av jordkabel förorsakar delgeneralplanen förändringar/ingrepp i jord- och berggrunden. Känsliga och värdefulla biotoper samt områden som är av betydelse för djur- och fågellivet har dock undersökts och beaktats i uppgörandet av delgeneralplanen. På områden med särdrag som bör beaktas placeras varken nya vägar eller vindkraftverk.

5.9 Beaktande av kontaktmyndighetens motiverade slutsats över MKB-beskrivningen

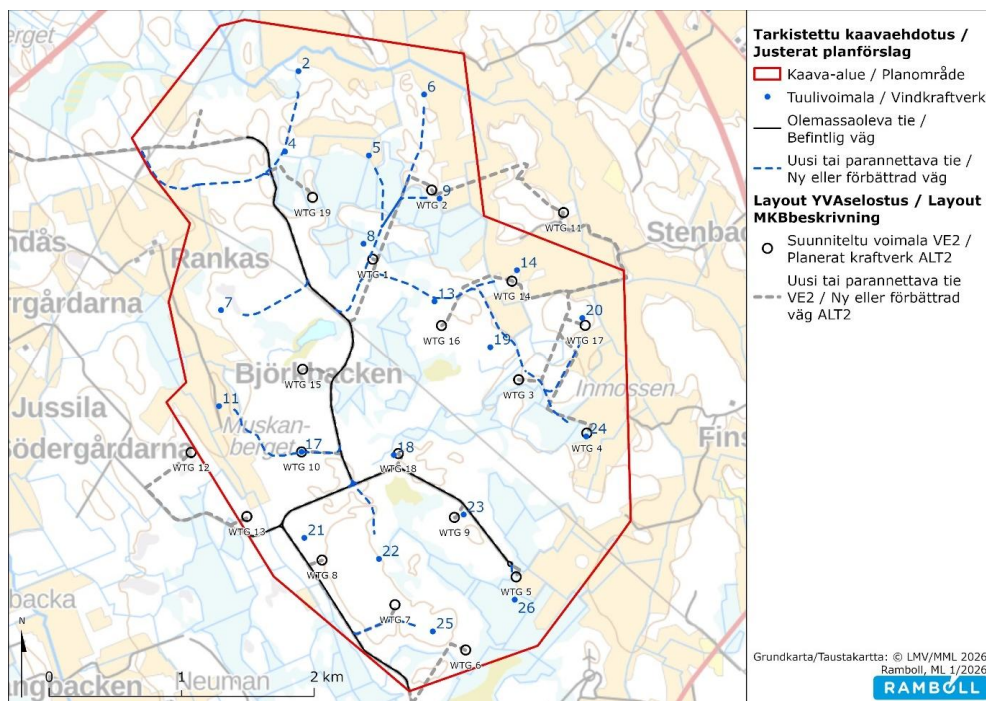
I kontaktmyndighetens utlåtande av den 3.4.2022 anses att alternativen som framförts i bedömningen för Björkbacken, eller för alla sammantagna projekt i näromgivningen, kan orsaka tämligen betydande konsekvenser för människornas levnadsförhållanden och för djurliv. Centrala aspekter som framhölls var konsekvenser gällande skuggning (8h/år gränsen överskreds) samt konsekvenser för fågelbestånd, och speciellt havsörn. Enligt kontaktmyndigheten bör betydande skadliga konsekvenser förebyggas i första hand genom att minska det totala antalet kraftverk. Som grund för detta utlåtande låg även Österbottens landskapsplan 2040, i vilken Björkbackens vindkraftsområde var betydligt mindre än i förslaget till Österbottens landskapsplan 2050, vilken nu har godkänts.

Kontaktmyndighetens utlåtande har beaktats redan i samband med uppgörande av planutkastet. Kontaktmyndighetens utlåtande har även beaktats vid uppgörande av planförslaget och det justerade planförslaget:

- I planutkastet hölls antalet kraftverk oförändrat från MKB-skedet, det vill säga maximalt 26 kraftverk anvisades. Förutsättningar till detta ansågs föreligga på basen av uppgjort utredningsmaterial och förslaget till landskapsplan 2050. Placeringen av kraftverken hade dock ändrats så att de nu låg på ett mer koncentrerat område, eftersom kraftverken som var placerade mellan befintliga kraftledningar och RV8 hade flyttats.
- Avståndet mellan de i planutkastet anvisade kraftverken och bosättningen ansågs vara tillräckligt baserat på utförda modelleringar. Användningsändamålet för de två fritidsbostäderna vid Rankas-området hade ändrats, överskridningar av rekommendationen för skuggningar på 8h/år sker inte.
- Konsekvenser för landskapet är bedömt och resultat har förevisats i bl.a. bildmontage. Noggrannare bedömningar av detta ingår nedan i planbeskrivningen. Förändringen i landskapsbild upplevs subjektiv, och anses inte vara ett hinder för att utreda förutsättningarna till verksamhet av denna omfattning.
- Antal vindkraftverk i planförslaget är 22. Genom borttagandet av 4 vindkraftverk har projektet minskats enligt synpunkterna som framfördes i flera utlåtanden samt i inlämnade åsikter. Samtidigt har de landskapsmässiga konsekvenserna kunnat lindras.
- Från planen har vindkraftverk nr 1 tagits bort från den norra delen av området, vindkraftverken nr 10 och 15 från områdets östra kant och vindkraftverk nr 16 från områdets västra kant. Syftet med att ta bort vindkraftverken 10, 15 och 16 var att öka avståndet till de närmaste bostadshusen samt att minska de negativa landskapspåverkningarna, särskilt sett från Jeppo. Vindkraftverk nr 1 togs bort utifrån de utlåtanden som inkommit om planutkastet. I utlåtandet framfördes att detta vindkraftverk var placerat i närheten av Jeppotrasket, ett område som används som födosöks- och rastplats av stora fåglar.
- Bullermodelleringen uppfyller gällande krav, skuggtimmarna understiger 8h/år.
- Sammantagna konsekvenser för fågelbeståndet har bedömts mer utförligt under kap. 6.10. Gällande skuggbildning har närliggande vindkraftsparker beaktats och bedömningar har ut-

förts, betydande konsekvenser uppstår inte. Vid behov är det bra att kunna justera vindkraftverken tekniskt så att inte negativa konsekvenser uppstår. Gällande flyghindersbelysningen kommer denna anpassas till omgivningen så att inte omkringliggande bosättning kommer utsättas för betydande olägenheter. Blinkande ljus kommer inte användas nattetid.

- Planförslaget anses beakta kontaktmyndighetens motiverade slutsats på ett bra sätt.
- Antal vindkraftverk i det justerade planförslaget är 20. Genom borttagandet av ytterligare 2 vindkraftverk har projektet minskats. Samtidigt har de landskapsmässiga konsekvenserna ytterligare kunnat lindras.
- Från planen har kraftverk nr 3 och vägen till den borttagits från områdets norra hörn, dessutom har kraftverk nr 2 flyttats söderut. Med dessa har man velat öka på avståndet till Jeppoträsket, som är samlingsplats för flyttfåglar.
- Från planen har kraftverk nr 12 och vägen till den borttagits, som var belägen i närheten av Rumikaträsket (naturvärden).
- Bullermodelleringen uppfyller gällande krav, och skuggningstimmarna underskrider 8h/år.
- De sammantagna konsekvenserna på fågelbeståndet har bedömts noggrannare i kapitel 6.10. Gällande bildandet av skuggning har närliggande vindkraftsparker beaktats och det inga betydande konsekvenser bedöms uppstå. Vid behov är det bra att kunna tekniskt justera kraftverket så, att inga negativa konsekvenser uppstår. Gällande flyghinderljusen kommer de att placeras i omgivningen så, att det inte uppstår betydande olägenheter för omkringliggande bebyggelse. Nattetid används inga blinkande ljus.
- Planförslaget anses beakta väl den motiverade slutsatsen från kontaktmyndigheten. Av de bedömda alternativen MKB-skedet motsvarar ALT2 det nu presenterade justerade planförslaget. I det justerade planförslaget finns det ett kraftverk mer än i MKB:s ALT2-alternativ, med kraftverken är placerade på ett tätare område.

Figur 33. Jämförelsebild av kraftverksplatserna i det justerade planförslaget och MKB-skedets ALT2-alternativ.

5.10 Områdesreserveringar

De väsentliga planbeteckningarna och en beskrivning av dessa finns listade nedan, övriga beteckningar i detalj på plankartan.

EN	Område för energiförsörjning.
M-1	Jord- och skogsbruksdominerat område.
SM	Fornminnesområde / fornminnesobjekt
SL	Naturskyddsområde.
MT	Jordbruksområde.
tv-nr	Område för vindkraftverk.
en-1	Riktgivande område för energiförsörjning.
luo-1-5	Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald.

6. PLANENS KONSEKVENSER

Lag om områdesanvändning 9 § - Utredning av konsekvenserna när planer utarbetas
En plan ska grunda sig på planering som omfattar bedömning av de betydande konsekvenserna av planen och på sådana undersökningar och utredningar som planeringen kräver. När planens konsekvenser utreds ska planens uppgift och syfte beaktas.

När en plan utarbetas ska miljökonsekvenserna, inklusive de samhällsekonomiska, sociala och kulturella konsekvenserna, samt övriga konsekvenser av planen och av undersökta alternativ utredas i behövlig omfattning. Utredningarna ska omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser.

Markanvändnings- och byggförordning 1 § - Utredning av konsekvenserna när planer utarbetas

Vid utredning av sådana konsekvenser av planer som avses i 9 § i lag om områdesanvändning (132/1999) beaktas tidigare gjorda utredningar samt andra omständigheter som inverkar på behovet av utredningar. Utredningarna ska innehålla tillräckliga uppgifter för att det ska vara möjligt att bedöma vilka betydande direkta och indirekta konsekvenser genomförandet av planen har för

- 1) människors levnadsförhållanden och livsmiljö,*
- 2) jord- och berggrunden, vattnet, luften och klimatet,*
- 3) växt- och djurarter, naturens mångfald och naturresurserna,*
- 4) region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomi och trafiken,*
- 5) stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön.*

Om sådana väsentliga konsekvenser av en generalplan eller detaljplan som avses i 9 § i lag om områdesanvändning utsträcker sig till en annan kommuns område, skall kontakt med denna kommun hållas i tillräcklig utsträckning vid utredningen av konsekvenserna av planen. Om de väsentliga

konsekvenserna av planen utsträcker sig till området för ett annat förbund på landskapsnivå, skall kontakt på motsvarande sätt upprätthållas med detta förbund.

I denna planbeskrivning bedöms ovan nämnda konsekvenser i den utsträckning de anses vara väsentliga för planen i fråga. De aspekter som har ansetts mest betydelsefulla har anvisats med fet stil i listan ovan.

6.1 Utredning om konsekvenserna i planeringsområdet

Som grund för bedömningen ligger miljökonsekvensbeskrivningen samt bilagor och undersökningar som gjorts som grund för denna. Konsekvenserna för planläggningen bedöms genom granskning av nuvarande och planerad områdesanvändning. Vid konsekvensbedömningen beaktas även intressenters synpunkter och åsikter.

6.2 Allmän beskrivning av konsekvenserna

Vindkraftverken har positiva konsekvenser både under byggtiden och drifttiden eftersom det skapas nya arbetsplatser som leder till skatteinkomster, ökad självförsörjningsgrad av el och möjligheter till ökad andel förnybar energi.

Vid förverkligandet av vindkraftsprojektet ökar andelen förnybar energi i Nykarleby med omnejd men även nationellt sett. Alla former av energiproduktion har konsekvenser på klimatet, i synnerhet om man beaktar hela livscykeln. I produktionsskedet orsakar vindkraft inga utsläpp av växthusgaser. Utsläppa av fossila bränslen förekommer däremot under produktionsskedet.

Vindkraften behöver också reglerkraft i elsystemet och därför är mångsidiga produktionsformer av stor vikt, tillsammans bidrar de också med sina specifika positiva effekter. Nedläggning/avveckling av vindkraftverk har också miljökonsekvenser, vilka kan jämföras med konsekvenserna under byggnadsskedet.

6.3 Konsekvenser för människors levnadsförhållanden och livsmiljö

Som grund för utvärdering av konsekvenserna för människors levnadsförhållanden och livsmiljö nyttjas den av miljöministeriet utgivna publikationen *Planering av vindkraftsutbyggnad – Miljöförvaltningens anvisningar 5 | 2016*.

Buller:

I planläggningen ska en bullerutredning utarbetas enligt miljöministeriets anvisning om modellering av buller från vindkraftverk. Avståndet mellan vindkraftverken och de bullerkänsliga objekten är tillräckligt om resultaten från kalkyleringen i bullerutredningen underskrider riktvärdena för utomhusbuller i förordningen om vindkraftsbuller, och de värden för inomhusbuller som fastställts i social- och hälsovårdsministeriets förordning om sanitära förhållanden i bostäder.

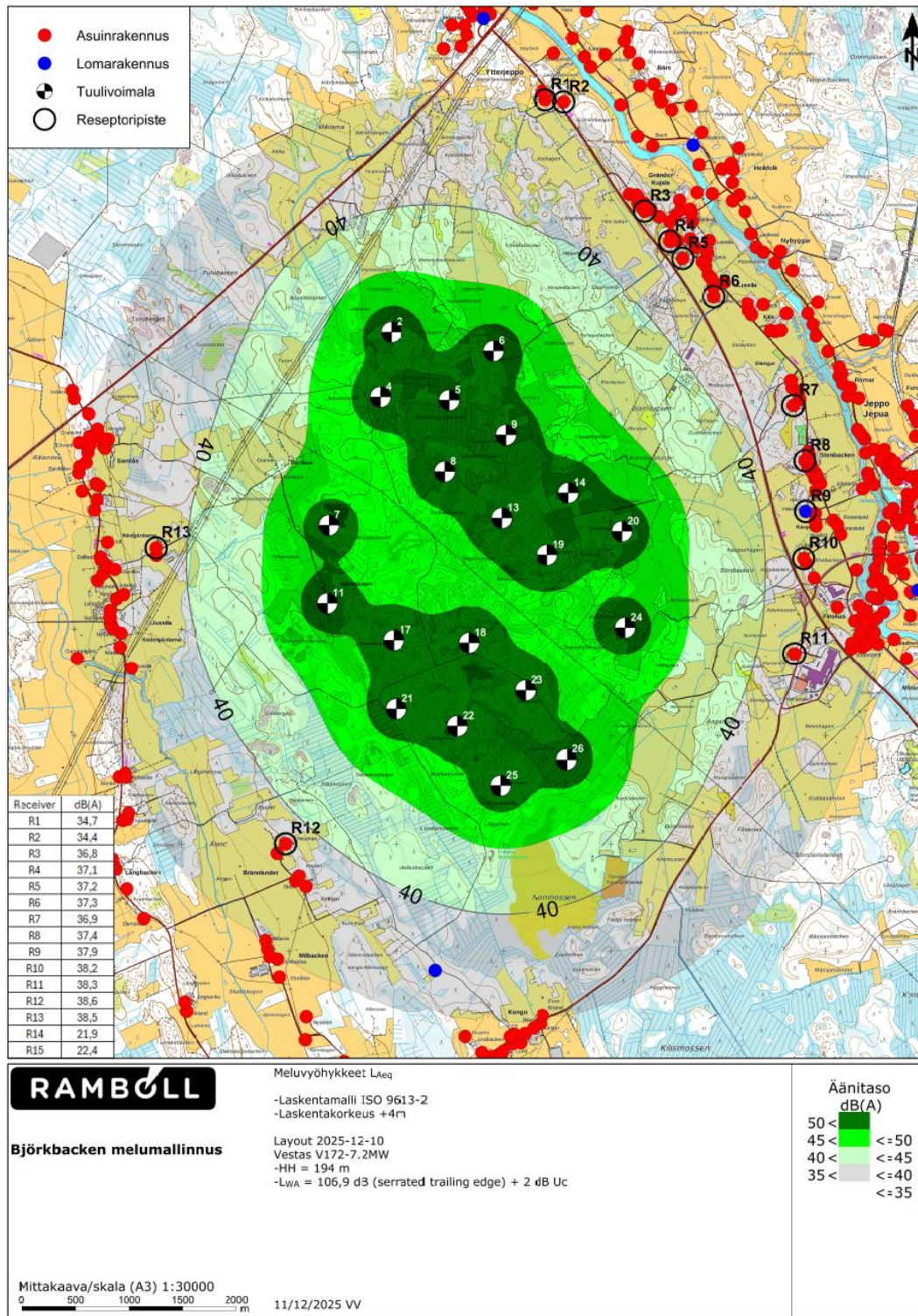
Beräkningsresultatet för både utom- och inomhusvärdena har presenterats i skild *bilaga 5*.

I publikationen samt i förordningen har gränsvärdena för bullret anvisats enligt följande:

	bullernivå utomhus L_{Aeq} dagtid kl. 7–22	bullernivå utomhus L_{Aeq} natttid kl. 22–7
permanent bebyggelse	45 dB	40 dB
fritidsbebyggelse	45 dB	40 dB
vårdinrättningar	45 dB	40 dB
läroanstalter	45 dB	—
rekreationsområden	45 dB	—
campingplatser	45 dB	40 dB
nationalparker	40 dB	40 dB

Figur 34. Utdrag ur *Planering av vindkraftsutbyggnad – Miljöförvaltningens anvisningar 2016*.

En ny bullerutredning har uppgjorts på basen av det justerade planförslagets vindkraftspositioner. I den uppgjorda bullersimuleringen har man använt sig av en vindkraftsmodell vars navhöjd är 194 m. Turbinen är av modellen Vestas V172-7,2 MW. I beräkningen har kraftverkets högsta ljudeffektnivå (LWA) 106,9 dB + 2 dB U_c använts. U_c -värdet kan förklaras som en säkerhetsmarginal som läggs på det faktiska utlovande värdet av tillverkaren. För närmare info se den separata bullerutredningen.

Figur 35. Bullersimuleringen påvisar att inga bostäder är innanför gränsen 40 dB.

Enligt uppgjord bullersimulering befinner sig inga bostäder inom 40 dB-gränsen varvid oskäliga olägenheter för de närmaste boende inte torde uppstå. Betydande konsekvenser ej.

Skuggning:

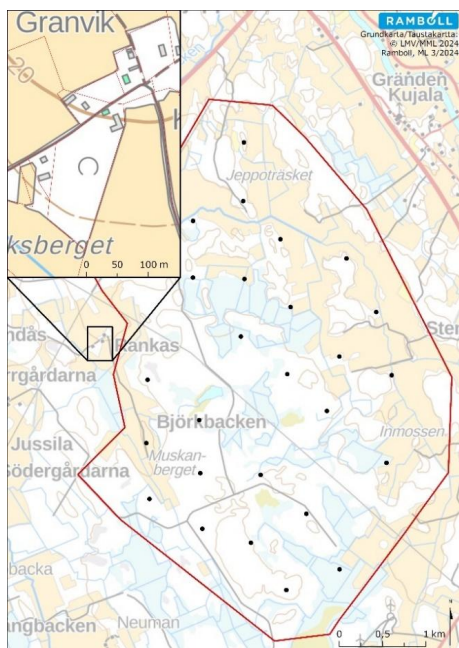
När solen skiner bakom vindkraftverket sker det snabba variationer av ljus och skugga, dvs. det förekommer skuggeffekter. Roteringen av rotorbladen ger upphov till en rörlig skugga som beroende på vindkraftverkets storlek, läge och solens vinkel kan sträcka sig ända upp till 1–3 kilometer från vindkraftverket. Skuggeffekten beror på väderleken och kan i allmänhet bara ses under soliga dagar och under vissa tider av dygnet. För att minska effekten kan vindkraftverken programmeras så att de stoppas för de tider som är mest kritiska för skuggeffekten.

För Finlands del har det inte fastställts gränsvärden eller getts rekommendationer angående blink-effekten (skuggning), således har man i miljöministeriets anvisning p. 5.5.3 förespråkade användning av de gränsvärden som gäller för Tyskland, Danmark och Sverige;

" I flera länder har det fastställts gränsvärden eller getts rekommendationer för i vilken utsträckning blinkeffekter får förekomma. Till exempel i Tyskland är gränsvärdena för de beräknade maximisituationerna, utan att solskenstimmarna beaktas, 30 timmar per år och 30 minuter per dag. I en så kallad verklig situation bör blinketiden begränsas till 8 timmar per år. I Danmark tillämpas i allmänhet högst 10 timmar per år som gränsvärde för verkliga situationer. Motsvarande rekommendation i Sverige är högst 8 timmar per år och 30 minuter per dag. I Finland har det inte fastställts gränsvärden eller getts rekommendationer angående skuggeffekten".

En ny skuggsimulering har utförts på basen av det justerade planförslagets vindkraftspositioner. Skuggsimuleringen har gjorts med WindPRO 4.0 – programmets Shadow-modul. I simuleringen har totalhöjden 280m samt rotordiametern 172 m använts.

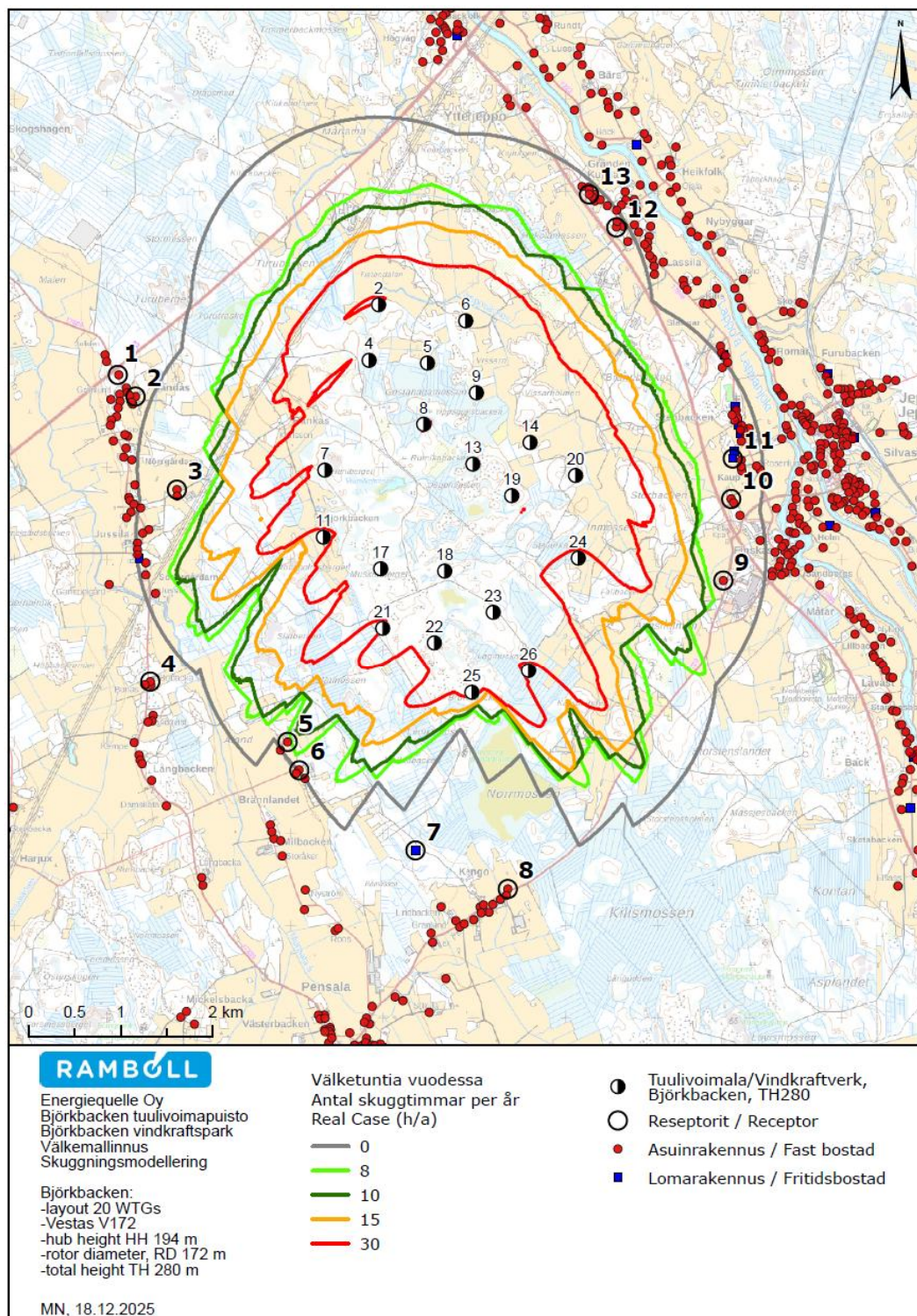
Beräkningsresultatet för skuggbildningen har presenterats noggrannare i skild *bilaga 6*.

I MKB-beskrivningsfasen överskreds skuggningens rekommendationer på 8 timmar/år i de två fritidsbostäderna i Rankas-området. Bygginnspektören i Nykarleby har den 21 mars 2024 fattat beslut om att ändra användningen av dessa byggnader till ekonomibyggnader. I planutkastskedet hade dessa ändringar av användningsändamål beaktats.

Till förslagskedet har situationen i Rankas-området ytterligare utretts. Totalt har avtalats med staden och markägarna om 5 byggnader där användningsändamålet ändras och 3 byggnader som aktören köpt för att riva. Således föreligger inga oklarheter kring byggnaderna längre och inga byggnader i Rankas-området behöver beaktas i utredningarna.

Figur 36. Tidigare fritidsbyggnader vid Rankasområdet visas i förstoringen som gröna byggnader, status för dessa har ändrats.

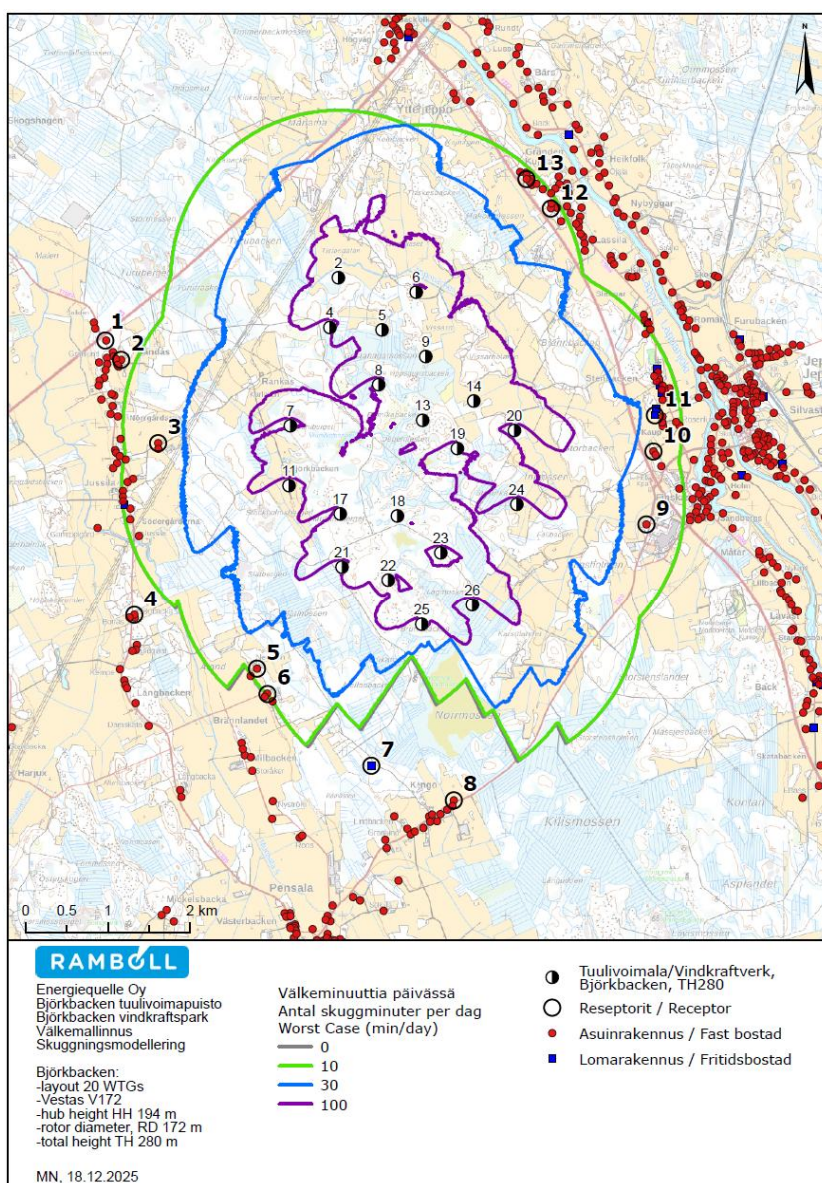

Figur 37. Skuggningssimuleringens resultat.

Enligt modelleringen överskrids gränsvärdet på 8 h/år inte vid något bostads- eller fritidshus i närheten av planområdet. Betydande konsekvenser uppstår ej.

I utlåtandet av Miljöhälsan Kallan för planförslaget ombads det att redovisa den teoretiska maximala mängden skuggning (worst case). Resultaten från denna modellering skulle inte få överskrida 30h/år eller 30 min/dygn. I följande bild finns resultaten från worst case-beräkningen enligt kraftverksplatserna i det justerade planförslaget.

Den maximala mängden skuggor i skuggningsmodellens worst case-beräkning är inte realistisk. Worst case-beräkningen ger ett teoretiskt maximivärde för skuggpåverkan. I beräkningen antas att solen skiner hela tiden (från soluppgång till solnedgång), att vindkraftverken är i ständig drift och att vindriktningen följer solen så att den största möjliga skuggningen uppstår vid beräkningspunkten. De årliga värdena från worst case-beräkningen motsvarar därför inte den faktiska framtida årliga skuggeffekten i vindkraftverkens omgivning. Att använda ett så-dant resultat som gränsvärde motsvarar inte den verkliga situationen.

Figur 38. Resultat av beräkning för Worst Case.

Enligt modelleringen överskrider worst case gränsvärdet på 30 min/dag inte vid något bostads- eller fritidshus i närheten av planområdet. Betydande konsekvenser uppstår ej.

Säkerhet

Här beaktas den teoretiska iskastningsrisken från vindkraftverken som kan uppstå vid isiga förhållanden.

Is som eventuellt bildas på vindkraftverkens rotorblad kan orsaka fara för personer som rör sig i närområdet ifall isen lossnar. En isbit som lossnar kan beroende på förhållandena slungas cirka 80–200 meter från kraftverket. Enligt erfarenheter kan isbildning orsaka fara främst i områden med snöbelastning i inlandet. Risken för att skador ska uppstå är även då extremt liten. Dagens kraftverk kan förses med isavkänningssystem som känner igen kyliga situationer eller is som bildats på rotorbladen. Kraftverken stannar automatiskt om det bildas is på rotorbladen och startar automatiskt eller manuellt efter detta. När kraftverken stannar återgår rotorbladen till normalt läge och då lossnar vanligtvis också isen och faller ner vid foten av kraftverket. Kraftverket kan stannas flera gånger för att få bort isen. Dessutom kan man förhindra isbildning med tekniska metoder, till exempel uppvärmning av rotorbladen (Haapanen 2014). Om kraftverken byggs försedda med stag kan is som eventuellt samlas på stagen öka risken för lossnande isbitar under stagen.

Rekommenderade skyddsavstånd

I Finland har man lång erfarenhet av vindkraft där vindkraftverken finns vid kusten eller i närheten av kusten. Även om man inte tekniskt har förhindrat isbildning på rotorbladen på de delvis redan över 10 år gamla vindkraftverken känner man inte till att is skulle ha orsakat personskador eller skador på egendom. Isbildning på rotorbladen försämrar aerodynamiken och då stannar kraftverket snabbt och startar inte förrän isen har lossnat, vilket vanligtvis sker när temperaturen ändrar några grader. Enligt finska erfarenheter faller den mesta isen ner vid kraftverkets fot när det står stilla eller nästan genast efter att det har startats. Enligt erfarenheter förekommer isbildning mycket sällan och när sådan förekommer bildas isen för det mesta som ett tunt lager på rotorbladen övre kant. Ingen anmälan om skador orsakade av iskast har inlämnats, även om det förekommer mycket trafik i flera kraftverks omedelbara närhet. (Haapanen 2014)

Enligt miljöministeriets anvisningar i anslutning till planering av vindkraftsbyggande (Miljöministeriet 2016) anses 1,5 gånger vindkraftverkets totala höjd utgöra ett tillräckligt säkerhetsavstånd, vilket skulle innebära ett säkerhetsavstånd på $280 \times 1,5 = 420$ meter från Björkbackens vindkraftverk.

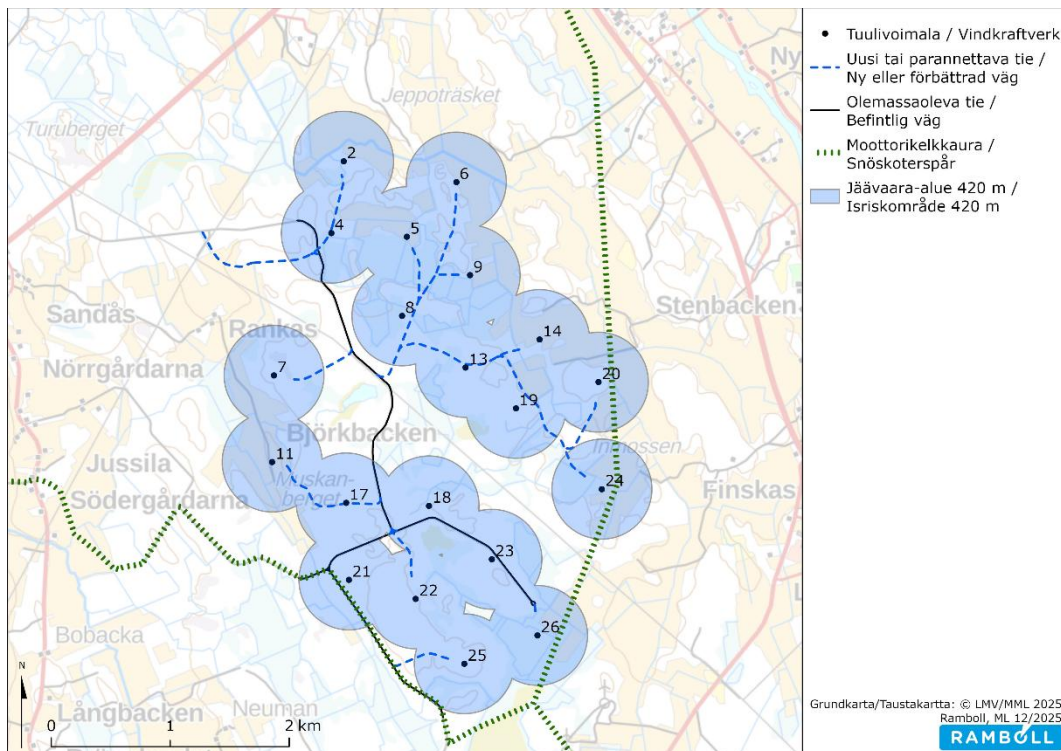
I Kommunförbundets handledning Vindkraftförfaranden i kommunerna (2024) behandlas risken av nedslag. I handledningen framhålls risken av att röra sig i närheten av vindkraftverken under vissa förhållanden, eftersom snö eller is kan falla ner från rotorbladen. Det material som lösgörs faller i vanliga fall ner innanför rotorernas diameter, under bladen alltså, men klumpar kan också flyga längre. Om det i närheten av ett vindkraftverk förekommer t.ex. mycket rekreativ verksamhet, är det bra att längs de sannolikaste lederna placera ut varningsskyltar, eller i vissa fall också varningsljus. Som potentiellt riskområde kan man i praktiken maximalt betrakta det avstånd som fås när man adderar kraftverkstornets höjd och rotorernas diameter. Om detta synsätt tillämpas, ger det ett maximalt säkerhetsavstånd om $194 + 172\text{m} = 366\text{m}$ kring Björkbackens vindkraftverk.

I planläggningsområdet finns inte officiella rekreativleder eller -områden vilka man speciellt bör ta hänsyn till i planläggningen. Om planen förverkligas kommer det ofrånkomligen förekomma en liten risk med att röra sig i direkt närhet av vindkraftverken under vissa förhållanden.

Genom området löper ett skoterspår som delvis går längs/på befintliga skogsbilvägar och övriga ägovägar. Skoterspåret är inte en officiell led och det finns inte heller några lagstadgade instruktioner för minimiavstånd mellan vindkraftverk och snöskoterspår. I planeringen (planutkast och

planförslag) har skoterspåret beaktats på så vis, att inget vindkraftverk kan placeras så att rotorn från vindkraftverken kan svepa över själva spåret. Således ligger vägen, på vilket spåret går, utanför det område under rotorn där risken för fallande snö och is kan anses vara störst.

De säkerhetsrisker som snö som eventuellt lossnar från kraftverken medför för snöskoterspåret bedöms vara små. Snöskoterspårets riktgivande placering i förhållande till isriskområdet enligt miljöministeriets rekommendationer framgår av *bilden nedan*.

Figur 39. Teoretiskt faroområde för iskastning i förhållande till områdets snöskoterspår, beräknat enligt miljöministeriets rekommendationer.

Kompletterande riskbedömning för iskast och fallande is för justerat planförslag 20.1.2026

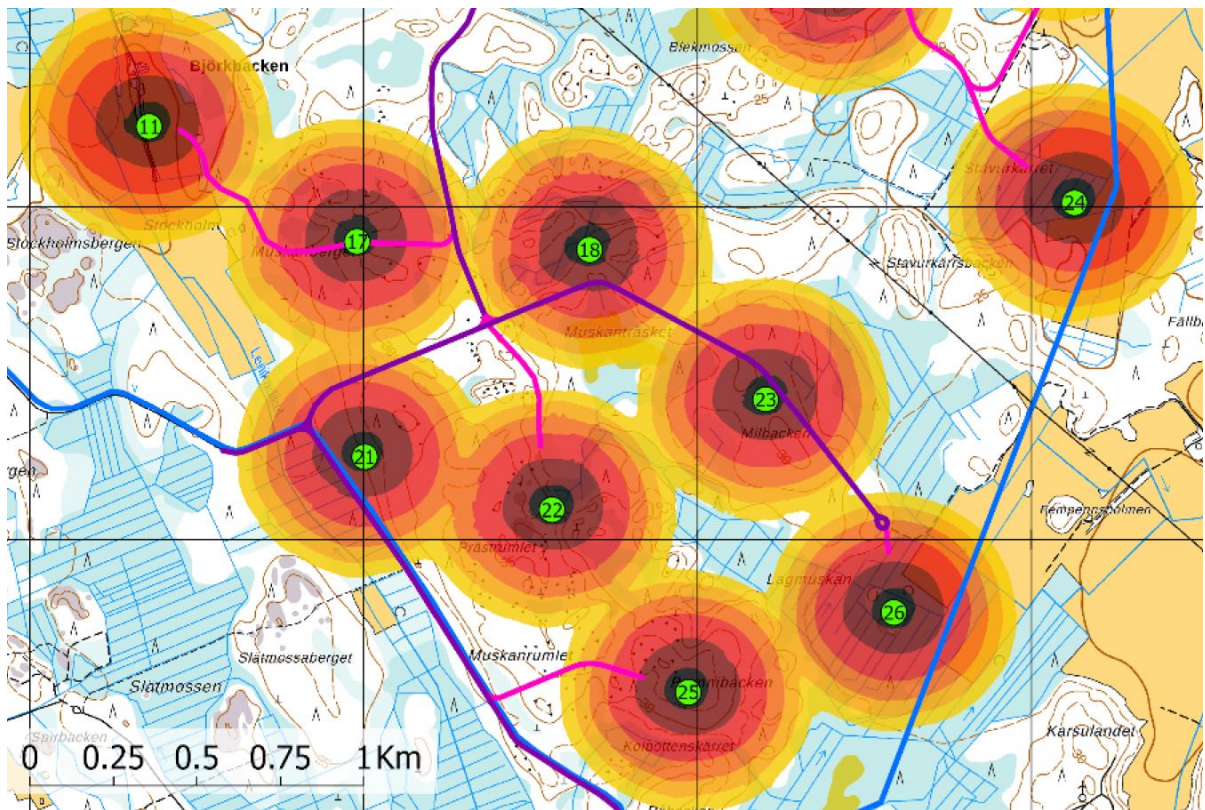
Som stöd för uppgörande av det justerade planförslaget 20.1.2026 har en riskbedömningsutredning uppgjorts, eftersom räddningsmyndigheten ansett att denna bör ligga till grund för konsekvensbedömningen för en slutlig godkänd delgeneralplan. Detta har framkommit i förslagsskedets respons. I riskbedömningen har det justerade planförslaget använts som utgångspunkt. Utredningen bygger på analyser vilka strävar till att fastställa en riskzon kring varje kraftverk.

Kjeller vindteknikk (Part of Norconsult) har uppgjort en riskbedömning för iskast och fallande is från vindkraftverken vid Björkbacken. Utredningen är daterad 13.1.2026. I utredningen bedömdes riskerna för 20 kraftverk, bedömningen har även resulterat i vissa rekommendationer i riskhanterings syfte. Riskbedömningen gjordes enligt den internationella riskbedömningsstandarden (International Organization for Standardization, 2018) och iskastberäkningarna gjordes enligt IEA Winds internationella handledning från 2022. Beräkningarna har gjorts med vindkraftverk vars rotordiameter är 172 meter, navhöjden 194 meter och en totalhöjd på 280 meter.

För vindkraftverk i klimat med risk för isbildning genomförs en riskbedömningsutredning för att bedöma de säkerhetsrelaterade konsekvenserna av is som kan lossna från rotorbladen. Utredningen ger en uppskattning av hur ofta isbildning kan förekomma, samt vilka väderförhållanden som typiskt leder till isansamling på bladen. Genom utredningen beräknas även den maximala teoretiska kastlängden för is som kan lossna när rotorbladen är i rörelse, liksom områden där is kan falla rakt ned från stillastående verk. Resultaten redovisas som s.k. LIRA-riskzoner runt respektive vindkraftverk (Localized Individual Risk Assessment). Dessa zoner visar vilka delar av det omgivande området som kan påverkas av iskast under perioder med isbildning. Zonerna är inte lagstadgade men det finns en generell syn på hur dessa kan tillämpas.

I utredningen rekommenderas följande riskhanteringsåtgärder:

- Det bör finnas skyltar vid alla naturliga tillfartsvägar (vägar, snöskoterleder m.m.) som informerar om risken för iskast samt anger ett rekommenderat säkerhetsavstånd till vindkraftverken. Det rekommenderade säkerhetsavståndet är 220 meter, under antagandet att användningen av vindkraftsområdet är begränsad till oregelbundna aktiviteter såsom snöskoterkörning, skidåkning eller vandring. Det rekommenderade säkerhetsavståndet baseras på avståndet mellan vindkraftverket och konturen för ett LIRA-värde på 10^{-4} . För allmänna vägar gäller andra rekommendationer. Det bör noteras att riskzonernas utbredning skiljer sig mellan vindkraftverk beroende på höjdläge.
- En säkerhetsutbildning avseende risken för iskast bör genomföras för vindkraftsparkens servicepersonal samt annan personal som arbetar i samma område. Detta ger personalen kunskap om riskerna och om hur de kan hantera och minska sin egen risk vid arbete inom vindkraftsparken.
- Det rekommenderas att interna vägar dras om så att de inte passerar vindkraftverken på ett avstånd mindre än 220 meter (dvs. ett LIRA-värde på 10^{-3}). De interna vägarna bör hållas stängda för tredjepartsfordon under vintertid. Om vissa vägar inte kan stängas under vintern och frekvent allmän trafik kan förväntas, krävs en mer detaljerad bedömning av dessa vägar.
- Det rekommenderas att snöskoterleden dras om så att den inte passerar vindkraftverken på ett avstånd mindre än 280 meter (dvs. ett LIRA-värde på 10^{-4}).
- Vindkraftverken kan utrustas med isvarningssystem, såsom turbiner med inbyggda isdetektorer, i kombination med varningsljus installerade vid alla naturliga tillfartsvägar för att informera om perioder med förhöjd risk för iskast. Under perioder med risk för iskast kan vindkraftverken stoppas eller köras under märkdrift med lägre rotationshastighet, exempelvis för att tillfälligt minska risken för personal som arbetar i området.

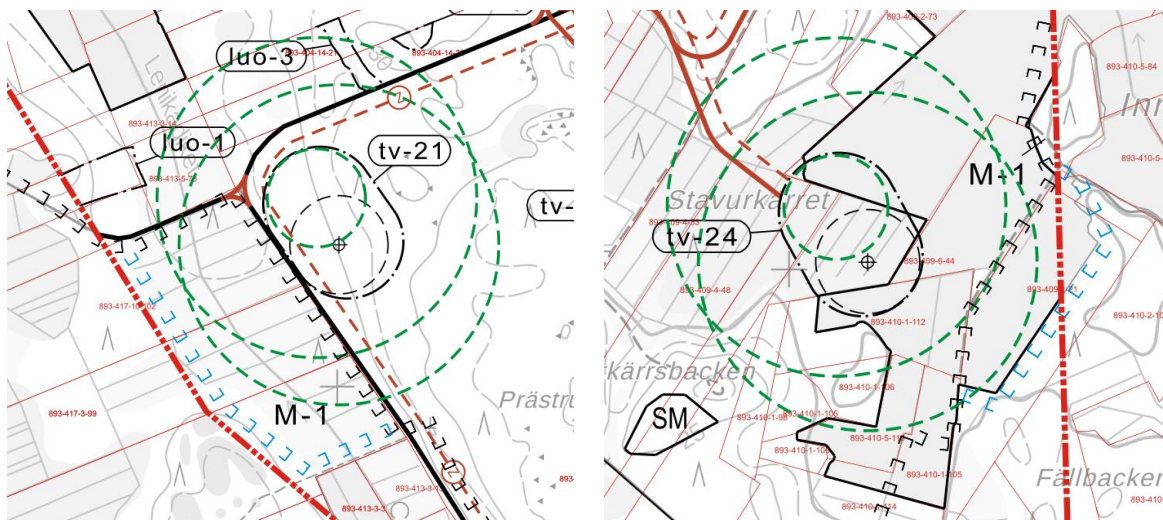

Figur 40. Utdrag ur analys. Det justerade planförslaget positioner (20 kv) har utgjort utgångsmaterial, samt den tidigare anvisade riktgivande sträckningen för skoterspåret (Obs! Avviker från den faktiska sträckningen). Färglagda områden visar de teoretiska riskzonernas utredning. Avståndet mellan vindkraftverk och skoterspår rekommenderas vara minst 280m.

Justeringar i planen på basen av utförd riskbedömning

Till det justerade planförslaget har rekommendationerna ur riskbedömningen beaktats i den grad det är möjligt eller ansetts skäligt inom ramen för planläggningen.

Skoterspåret sträckning har granskats noggrannare och justerats till stämma överens med vad det löper i terrängen. Efter detta har man justerat dragningen på två ställen i delgeneralplanen, så att det rekommenderade skyddsavståndet på 280m uppfylls. Detta justeringsbehov förelåg vid kraftverk tv-21 och tv-24. Spåret kommer flyttas i terrängen innan vindkraftverken förverkligas. Detta sker i samråd med markägarna och övriga berörda parter. Se bilder nedan.

- Nuvarande riktgivande sträckning.
Nykyinen ohjeellinen sijainti.
- Ny riktgivande sträckning.
Uusi ohjeellinen sijainti.
- Riktgivande rekommenderat skyddsavstånd på 280m från vindkraftverket.
Ohjeellinen suositeltu suojaetäisyys tuulivoimalasta 280m.

Figur 41. Utdrag ur det justerade planförslaget 20.1.2026. Det rekommenderade skyddsavståndet till skoterspåret från vindkraftverket på 280m anvisas med gröna streckade cirklar. Nuvarande riktgivande sträckning för skoterspåret anvisas med svart beteckning, den nya flyttade med blå.

Övriga rekommendationer anses beröra allmänna säkerhetsaspekter som inte direkt kan styras genom planbeteckningar och bestämmelser, utan har mer att göra med läget efter förverkligandet och t.ex. vid utförande av servicearbeten i området. Dessa rekommendationer ska beaktas av aktören och staden vid ett eventuellt förverkligande.

Sammantaget bedöms säkerhetsrisken som orsakas av iskastning mycket liten, och den hindrar till exempel inte områdets användning i rekreationssyfte. Dessutom minskas risken genom att användningen av planområdet vintertid är mycket liten. Utgångsmässigt finns det inte skäl att begränsa rörelse i närheten av vindkraftverken. Däremot kan vindkraftverkens omedelbara närhet förses med skyltar som varnar för fallande is, eller så kan varningsljus installeras i området för att varna människor när det finns risk för nedfallande is. Det finns ingen risk för den närliggande bosättningen med tanke på iskastning på basen av avståndet.

Befolkningsstruktur

Befolkningens struktur påverkas inte av vindkraftsparken, däremot påverkas själva boendemiljön. Vindkraftverken blir synliga från vissa platser i både närområdet och i de omkringliggande byarna, och blir således en del av den allmogliga landskapsbilden. Landskapsbilden upplevs genom subjektiva åsikter och frågan huruvida bilden förbättras, inte förändras eller styrs mot en försämring är svårt att bedöma. En annan bidragande faktor till befolkningens ökning eller minskning är arbetsplatsernas antal i det direkta närområdet. Under vindkraftsprojekts uppbyggnadsfas kommer det att vara mera liv och rörelse i trakten, men på lång sikt skapar inte vindkraftsprojekt några andra jobb än eventuella servicearbeten. Vindkraftsparken bör därför, med beaktan av ovan nämnda aspekter, inte ses som en avgörande faktor för befolkningsutvecklingen i området.

Näringsverksamhet och rekreation

På området för vindkraftsparken får/kan skogsbruk fortsättningsvis bedrivas, dock inte på det direkta anläggningsområdet för respektive vindkraftverk. Detsamma gäller t.ex. bär- och svamplockning på basen av allemansrätten samt idkandet av jakt. På planområdet finns inga rekreationsleder eller -områden. Inga betydande konsekvenser uppstår.

I områdets omedelbara närhet har ett nytt marktäktsstillstånd beviljats. Området är beläget drygt 400 meter från det närmaste vindkraftverket. Områdets stenmaterial kan utnyttjas i projektets byggskede, vilket innebär att konsekvenserna av materialtransporterna är små eftersom trafiken kan ske internt. Marktäktområdet är också beläget på ett säkert avstånd från vindkraftverken, vilket innebär att det inte uppstår några negativa konsekvenser för marktäktområdet under vindkraftverkens drift.

6.4 Konsekvenser för jord- och berggrunden och vattnet

Jord- och berggrunden

Anläggandet av såväl vägar som fundament och kranplatser kräver endast ytliga ingrepp i markytan, och ingreppen kan därför inte anses medföra några långsiktiga eller geografiskt vidsträckt konsekvenser. När byggnadsskedet är över, produceras miljövänlig energi och varken jordmånen eller berggrunden kommer i det skedet att belastas.

Markarbete

Omkring varje vindkraftverk ska det röjas skog på ca ett hektars område. I omgivningen av kraftverkets anläggningsplats ska trädbestånd röjas helt och ytan ska jämnas ut på ett område av cirka 50 x 50 meter för att flyttning av lyftverk och transportlångtradarna möjliggörs. Den lyftkran som huvudsakligen används för lyftarbetet kräver ett speciellt jämnt stödunderlag med bärförmåga, som ingår inne i det här området. Lyftkranens grund som är cirka 25 x 40 meter görs när grundstrukturen för kraftverket är färdig. Utöver den egentliga lyftplatsen kan det vara nödvändigt att röja trädbestånd samt jämna ut terrängen för anläggning av rotor och kranbom. För att anlägga kranbom kräves ett cirka 200 meter långt rakt och jämnt och cirka 5 meter brett område, som i regel förverkligas i anslutning till servicevägen som byggs till kraftverket, där man kan nyttja både vägen och delvis även lyftplatsen.

En uppskattning över behövliga kross- och sandmängder för att bygga servicevägar och lyftplatser presenteras i följande tabell. Mängder har beräknats med antagande att för en lyftplats behövs cirka 2500 m³ kross / sand, för ny serviceväg 6000 m³ per kilometer och för den serviceväg som ska istandsättas 2000 m³ per kilometer.

Tabell 5. En uppskattning över behövliga mängder marksubstans för att bygga servicevägar och lyftplatser.

Björkbacken	Justerat planförslag	Planförslag	Planutkast
	Vindkraftverk, materialmängder	Vindkraftverk, materialmängder	Vindkraftverk, materialmängder
Vindkraftverkens antal	20	22	26
Längd på nya servicevägar	9,3 km	14,6 km	8,8 km
Vägar som förbättras	6,5 km	6,5 km	11 km
Marksubstans, nya servicevägar	55 800 m ³	87 600 m ³	52 800 m ³
Marksubstans, vägar som förbättras	13 000 m ³	13 000 m ³	22 000 m ³
Marksubstans, lyftplatser	50 000 m ³	55 000 m ³	65 000 m ³
Marksubstans totalt	118 800 m ³	155 600 m ³	139 800 m ³

En del av överskottsmassorna från byggtiden strävar man till att kunna utnyttja så effektivt som möjligt, till exempel för byggande av bankar och slänter för servicevägar samt för landskapsbyggande på projektområdet.

Tabell 6. Jordarealer som kraftverken och vägnätet förutsätter och deras andel av hela planläggningsområdets areal.

Projekt	Vindkraftverk, areal	Nya vägar, areal	Areal som ändras	Planområdets areal	Andel av hela planområdets areal
Justerat planförslag 20 vkv	18 ha	14 ha	32 ha	1291 ha	2,5 %
Planförslag 22 vkv	19,8 ha	21,9 ha	41,7 ha	1333 ha	3,1 %
Planutkast 26 vkv	23,4 ha	11,3 ha	34,7 ha	1785 ha	1,9 %

Med tanke på stenmaterial används för vindkraftbyggande cirka 119 000 m³ sten-/jordmaterial. Utanför planområdet på dess sydvästra sida har det ansökts och blivit beviljat ett nytt marktäktområde. Lovet har beviljats för att bryta 285 000 m³ stenmaterial. Avsikten är att utnyttja stenmaterial från detta område i byggandet av vindkraftsprojektet. Läget för denna plats har anvisats i Österbottens landskapsplan 2050.

Sura sulfatjordar

Enligt tillgängligt material finns det i projektområdet områden där förekomsten av sur sulfatjord är mycket sannolik, men i största delen av området (cirka 70 % av den totala arealen) är sannolikheten mycket liten eller liten. Den största risken i anslutning till sura sulfatjordar bedöms höra samman med kraftverksplatser i vars områden sannolikheten för förekomst är stor eller måttlig och där man på grund av torvmark troligtvis är tvungen att utföra större grävarbeten för fundamenten. Sådana kraftverksplatser är enligt material från Geologiska forskningscentralen kraftverksplatserna 2, 24 och 26. Förekomsten av sulfatjord i området med kraftverksplatser, nya servicevägar och elstation utreds mer i detalj i samband med den fortsatta planeringen. Om det förekommer potentiella eller verkliga sura sulfatjordar i de områden där kraftverken ska byggas beaktas dessa i planerna för grävning och grundläggning. Mer detaljerade hanteringsmetoder gällande sulfidernas oxidering eller andra åtgärder övervägs från fall till fall i enlighet med myndigheters direktiv.

Vattendrag

Rumikaträsket var som närmast belägen på under 200 m avstånd från närmaste planerade kraftverk i planförslaget. I det justerade planförslaget har det närmaste kraftverket till Rumikaträsket, kraftverk nr 12, tagits bort, och därmed ligger det närmaste kraftverket på drygt 600 meters avstånd från Rumikaträsket i det justerade planförslaget.

Under byggfasen kan vattenytan bli grumlig på grund av markarbeten, men dessa effekter är dock kortvariga och lokala. Under byggfasen och drifttiden kan arbetsmaskiner och vindkraftverkens motorer innebära en liten risk för olje- och bränsleutsläpp. De närmaste grundvattenområdena i planområdet ligger 6 och 8 km bort och befinner sig i olika avrinningsområden än planområdet. Inga betydande konsekvenser förväntas uppstå.

6.5 Konsekvenser för växt- och djurarter, naturens mångfald och naturresurserna

Konsekvenserna för vindkraftverken fördelar sig till konsekvenserna under byggande, drift och nedläggning. Konsekvenserna under byggtiden förorsakas närmast av utjämnings- och fyllningsåtgärder riktade mot jordgrunden, men även grävning av kablar vilka närmast förorsakar buller och damm samt en ökad trafikering. I de områden som får ge vika för kraftverken och ledningsgatorna får djurlivet väja och den från tidigare befintliga växtligheten förstörs.

Grunderna för bestämningen av konsekvensernas storleksklass och konsekvensobjektets känslighet, vilka tillsammans utgör konsekvensens betydelse, har presenterats i Björkbackens MKB-beskrivning.

Fågelbestånd

De konsekvenser som det identifierade, lokalt beaktansvärda häckande fågelbeståndet vid Rumikatrasket och Norrmossen exponeras för bedöms ha en måttlig betydelse, i och med att konsekvenserna för de högkänsliga arter som förekommer i dessa områden bedöms förbli små. I det justerade planförslaget har nära kraftverk nr 12 och servicevägen till den nära Rumikatrasket borttagits. I det justerade planförslaget är avståndet mellan Rumikatrasket och det närmaste kraftverket drygt 600 m, och därmed blir konsekvenserna av projektet för Rumikatrasket lindrigare.

Till övriga delar är förekomsterna av högkänsliga arter som häckar i Björkbackens vindkraftsprojekts påverkansområde sedvanliga i regionen, eller så är de koncentrerade till områden förutom planeringsområdet, eller så kan man utifrån litterära källor dra slutsatsen att arterna anpassar sig till vindkraftsbyggande. Därför bedöms storleken på konsekvenserna för högkänsliga arter bli små och därmed blir betydelsen högst måttligt negativ. Enligt samma tolkning är konsekvenserna för medelkänsliga arter högst medelstora och därmed blir betydelsen av dem högst måttligt negativ. Konsekvenser uppkommer närmast under driften. Under byggnads- och rivningsskedet uppkommer eventuellt mer störningar av mänsklig verksamhet jämfört med driften, men störningarna är lokala och kortvariga till sin natur och de uppträder på ett byggnadsområde i taget.

En häckfågelinventering gjordes i juni 2025 vid de ändrade kraftverksplatserna 2, 4, 5, 7, 11, 19, 21, 22 och 25. På de planerade vindkraftverksplatserna hittades inga speciella fågelvärden. Samtidigt genomsöktes några potentiella äldre granskogar, men inga tecken som skulle tyda på rovfåg-lars revir påträffades.

Projektet skulle inte medföra sådana störningar för fridlysta fågelarter som avses i 70 § i naturvårdslagen (9/2023), när man i byggnadsskedet undviker att orsaka störningar för värdefulla eller störningskänsliga arter eller områden (t.ex. rovfåg-larnas boplatser och tjädrarnas lekplats).

I fråga om det flyttande fågelbeståndet ansågs känsligheten vara måttlig, i och med att området ligger nära flyttstråken längs kusten och rikligt med fåglar flyttar genom planeringsområdet. Dessutom finns det inom påverkansområdet ett rastområde som används av lokalt beaktansvärda flyttfåglar. Mot ljuset av modelleringar av kollision dödlighet och erfarenheter av uppföljningar vid tidigare byggda vindkraftverk exponeras flyttande fåglar dock knappt alls för konsekvenser (Suorsa 2019). I praktiken minskar inte antalet fåglar som flyttar genom området. För icke-häckande cirkulerande havsörnar utgör vindkraftsparken emellertid en kalkylmässigt hög risk och därför bedöms vindkraftsparken som helhet ha en medelstor konsekvens för det flyttande fågelbeståndet. Konsekvenserna av vindkraftsparkens genomförande bedöms således vara av måttligt negativ betydelse för det flyttande fågelbeståndet.

Påverkan på flyttfåglar och rastplatser under flyttningen, såsom Jeppoträsket, har kunnat minskas från situationen i planutkastskedet till planförslagsskedet. Antalet vindkraftverk har minskats från 26 i planutkastet till 22 i planförslaget genom att de 4 yttersta verken inom planområdet har tagits bort helt. Samtidigt har planområdet komprimerats ytterligare, vilket underlättar för fåglarna att väja för vindkraftsområdet under sin flyttning. Det vindkraftverk som i planutkastet var placerat nära Jeppoträsket (nr 1) ingår inte längre i planförslaget.

Konsekvenser för flyttfågelbeståndet och speciellt rastplatsen vid Jeppoträsket har minskats ytterligare till det justerade planförslaget. Det nordligaste kraftverket nummer 3 har borttagits från placeringsplanen och kraftverk nummer 2 har flyttats längre bort från åkerområdet, och därmed är planområdet mindre än tidigare och avståndet till Jeppoträsket har vuxit.

Havsörn

Det är känt att havsörnar löper risk att kollidera med vindkraftverk. Fram till sommaren 2023 hade ca 50 fall rapporterats där en havsörn hade kolliderat med ett vindkraftverk (Hannu Tikkanen, muntl.). Icke-häckande individer stod för största delen av den totala flygtiden hos de havsörnar som rörde sig i Björkbackens område.

För modelleringen av kollisioner med havsörnar tillämpades s.k Bands modell (Scottish Natural Heritage 2010a, Band 2007). Baserat på uppskattningarna av flygtid som gjordes i terrängen under MKB (260 och 670 timmar) bedömdes kollisionsdödligheten, med antagande om väjning till 98 %, till 0,5–1,4 individer/år för 26 kraftverk. Med de 22 kraftverken i planförslaget är den ovan nämnda uppskattningen av kollisionsdödligheten något lägre och med det justerade planförslagets 20 kraftverk ytterligare lägre. I en utredning som gjorts av Södra Österbottens-, Mellersta Österbottens- och Österbottens förbund (Tikkanen m.fl. 2022) uppskattades dödligheten bland icke-häckande havsörnar med hjälp av livsmiljömodellen till 0,13 individer/år i Björkbackens vindkraftspark (26 kraftverk). I denna utredning var kraftverken något annorlunda placerade jämfört med den nuvarande planen, vilket dock inte har någon väsentlig påverkan på resultatet. Bedömt enligt livsmiljömodellen flyger klart färre icke-häckande havsörnar i planeringsområdet än vad som bedömts utifrån observationerna i terrängen och därför är även dödlighetsprognosen mindre.

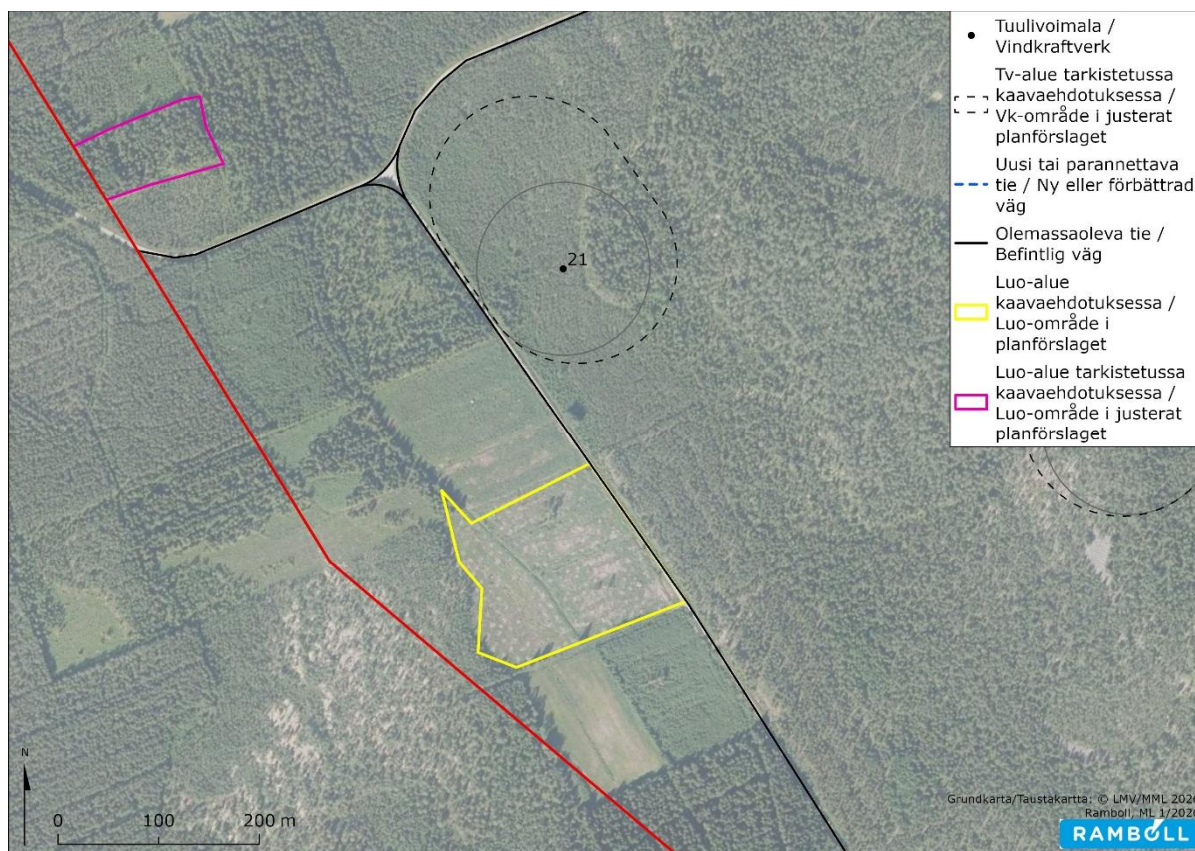
Havsörnsstammen har vuxit kraftigt under de senaste årtiondena och i den senaste granskningen av hotade arter ströks havsörnen från listan på hotade arter. I Södra Österbottens, Mellersta Österbottens och Österbottens förbunds utredning uppskattades dödligheten bland icke-häckande havsörnar med hjälp av populationsmodellering till 31 individer per år, om man inte beaktar dödligheten bland häckande havsörnar (Tikkanen m.fl. 2022). Toleransen är de facto lägre, eftersom dödlighet även förekommer bland häckande havsörnar. I varje fall är konsekvensen av Björkbackens vindkraftspark för havsörnspopulationen inte påtagligt negativ även om kollisionsdödligheten skulle bli enligt den högre prognosen.

Betydande konsekvenser för havsörn har bedömts kunna uppstå som en kumulativ effekt om flera planerade vindkraftsområden inom olika landskapsförbunds områden förverkligas (Tikkanen m.fl. 2022), vilket har behandlats i avsnitt 6.10 samverkande konsekvenser.

I det justerade planförslaget har det nordligaste kraftverket i placeringsplanen, nummer 3, borttagits och kraftverk nummer 2 har flyttats längre bort från åkern, och därmed har områdets omfattning förtätats norrifrån. Dessa bedöms ha lindrande inverkan på havsörnarnas kollisionsdödlighet på området.

Flygekorrar

Projektets byggåtgärder sker inte inom kända revir för flygekorrar, deras födoområden eller andra livsmiljöer som lämpar sig för flygekorrar. Liito-oravaesiintymät on merkitty kaavakartalle luo-1 alueina eikä niille ole osoitettu maankäytön muutoksia. Projektets byggåtgärder hindrar inte arten från att röra sig och förflytta sig inom eller genom området. Den öppning som ska röjas i skogen för nya servicevägarna är normalt cirka 15–20 meter bred och hindrar därmed inte flygekorrar från att röra sig där. Inte heller de befintliga skogsbilvägarna eller deras grundförbättringsåtgärder inom vindkraftsbyggandet hindrar artens rörelser. Söder om vindkraftverk nr 21, väster om den befintliga skogsbilvägen, fanns tidigare ett flygekorrerevir. Flygbildsgranskningen som gjordes till det justerade planförslaget avslöjade, att ifrågakvarande område är avverkat. Även andra under MBK-proceduren inventerade områden för flygekorrar har förstörts i skogsavverkningen.

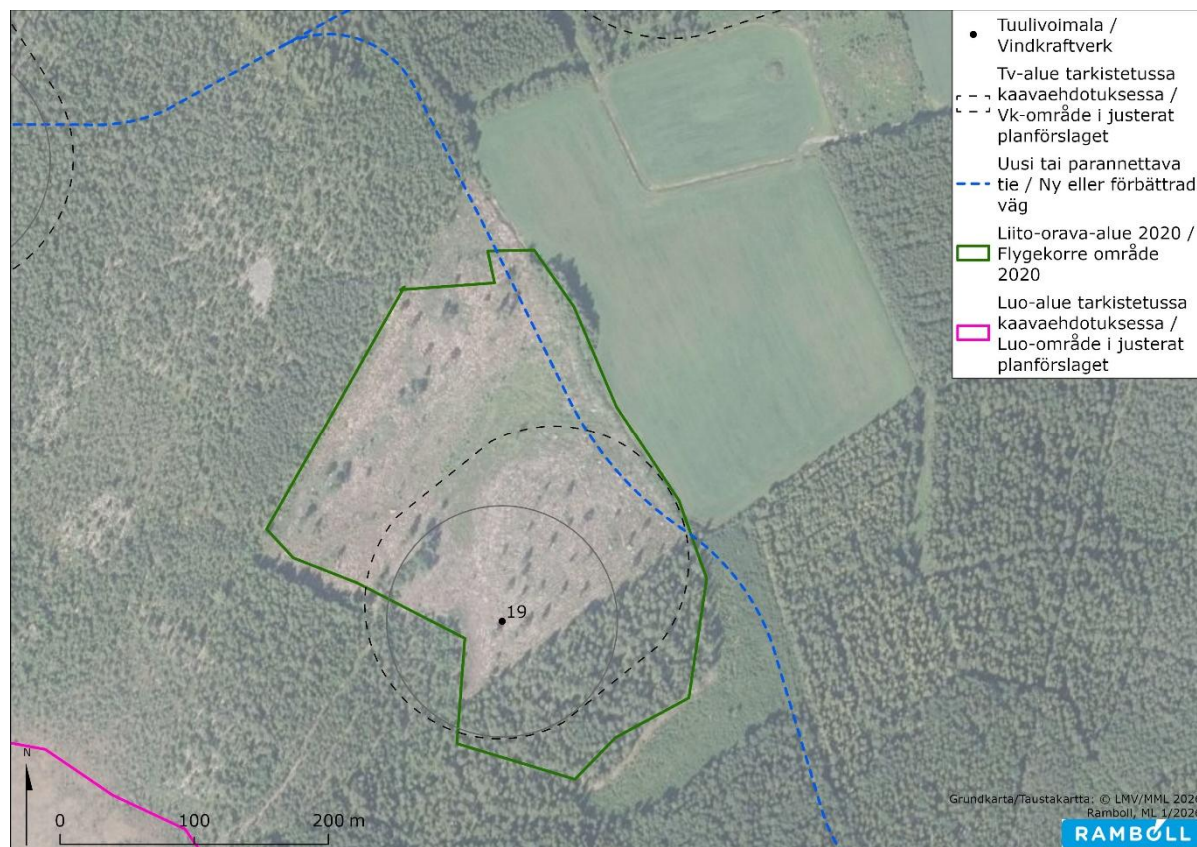

Figur 42. Det tidigare luo-området i närheten av kraftverk nr 21.

Flygekorrer är inte heller kända för att vara särskilt känsliga för buller, de förekommer även i omedelbar närhet av livligt trafikerade vägar och bebyggelse i stora städer. Vindkraftverkens snurrande rotorblad når som lägst ned till 108 meters höjd och medför ingen kollisionsrisk för flygekorrarna. Konsekvenserna för flygekorrar bedöms bli små.

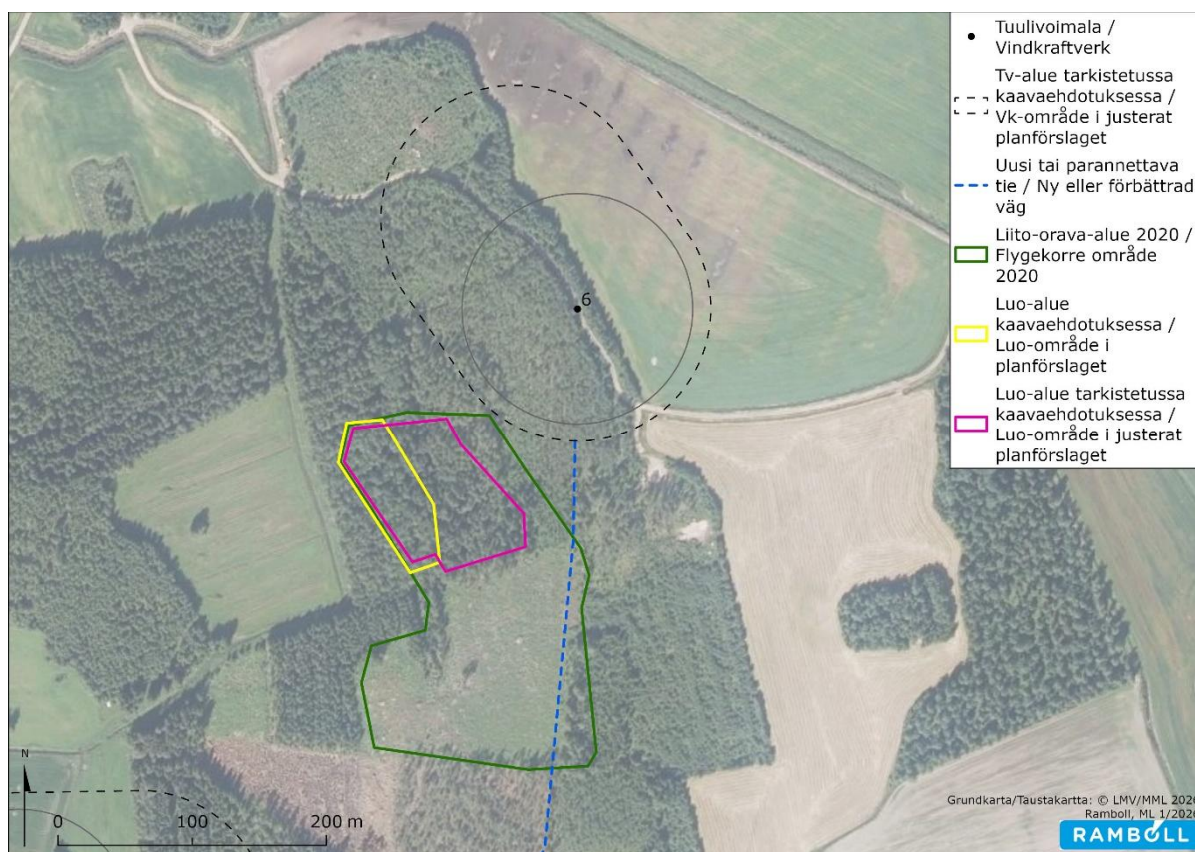
Till Björkbackens vindkraftverksområde gjordes 22.10.2025 ett terrängsbesök, där man granskade den nya byggnadsplatsen för vindkraftverk 19 samt den nya dragningen för servicevägen som tidigare gick via kraftverket samt mer omfattande näromgivningen för den förändrade rutten. På området granskades ifall den nya rutten skulle vara belägen i områden, där beaktansvärda naturvärden kan förekomma och var rutten kan dras utan att omfatta potentiella naturvärden för vilka ingen tidsenlig terränggranskning har genomförts. Kraftverk 19 har man planerat att flytta från barrbland-

skogen norrut till kalhygget från den gamla livsmiljöskogen för flygekorren. Samtidigt flyttas servicevägen som gick till kraftverket att gå över samma kalhygge. Därmed är kraftverket inte längre beläget i området med beaktansvärda naturvärden. Rutten för servicevägen till kraftverken i den västra delen av projektområdet planeras att placeras längre norrut än ursprungligen i utkanten av kalhygget och åkern, varifrån rutten fortsätter sydost genom skogsområden till den tidigare planerade rutten. Under terrängbesöket upptäckte man att de tidigare ogranskade skogsområdena var olämpliga för flygekorren, skogsområdena är unga och delvis plantskog. Från de äldre skogsområdena där man tidigare gjorde en rättidig inventering av flygekorre gjorde man inga observationer av arten.

Figur 43. Läget för kraftverk nr 19 på kalhygget. Planens tv-område hindrar byggandet av kraftverket på skogen.

Luo-1 området som fanns sydväst om kraftverk nr 6 har utvidgats till det justerade planförslaget. Från bilden nedan framkommer att ett större område inom området har avgränsats i de naturinventeringar som genomfördes under MKB-skedet år 2020, och att detta område sedan dess till största delen har avverkats. Därför har området tidigare minskats från avgränsningen år 2020, men nu till det justerade planförslaget har luo-området utvidgats till den befintliga skogen.

Figur 44. Utvidgningen av luo-området nära kraftverk nr 6.

Skogarna i Björkbackens område används för skogsbruk och konsekvenserna för flygekorrens livsmiljöer orsakas av avverkningen av skogarna. Vindkraftsprojektets kraftverk och vägarnas rutter har märkts ut på plankartan så, att byggåtgärderna för dessa inte riktas mot de flygekorrens revir som finns kvar.

Åkergroda

Det finns några livsmiljöer som är lämpliga för åkergrodan inom planeringsområdet, såsom vattendrag med lundstränder, dammar och frodiga våtmarker. Under fältundersökningarna i MKB-fasen konstaterades förekomst av åkergrodan i Turuträsket, Muskanträsket, Rumikaträsket samt i ett dike vid en skogsbilväg i den västra delen av projektområdet, vid den nuvarande kraftledningskorridoren. Potentiella livsmiljöer finns i Jeppobäckens, men inga observationer av arten gjordes vid fältbesöken på dessa platser. Det låga pH-värdet i Jeppobäckens vatten kan vara en bidragande orsak till att arten inte trivs i det grävda vattendraget. De observerade förekomsterna av åkergrodan och andra potentiella livsmiljöer ligger utanför de områden där vindkraftverken ska byggas samt utanför byggprojektets påverkningsområde. De servicevägar och öppna områden som uppstår i samband med projektet bedöms inte utgöra någon spridningsbarriär för åkergrodan eller direkt eller indirekt försämra artens livsmiljöer. På det EN-område som reserverats för Sandås elstation observerades en enskild ljudgivande hane i ett dike under kraftledningarna vid den nuvarande skogsbilvägen våren 2019. Innan byggnationen av elstationen inleds ska den aktuella förekomsten kontrolleras, och vid genomförandet ska hänsyn tas till 78 § i naturvårdslagen.

Fladdermöss

I utredningen observerades inte några föröknings- eller rastplatser enligt 78 § i naturskyddlagen som det är förbjudet att förstöra eller försvaga. Det är dock möjligt att det inom planområdet eller i dess närhet kan finnas fortplantnings- och viloplatsar som används av fladdermöss, såsom hålträd, fågelholkar eller byggnader, men sådana platser identifierades inte inom de områden som är planerade för byggnation. Vid planeringen av vindkraftverkens placering har man strävat efter att undvika äldre granskogar, som är viktiga för fladdermusarter av Myotisläktet. Vid dragningen av servicevägar har man i högre grad än tidigare tagit hänsyn till större stenblocksområden och klippblockfält. De steniga områden som omfattas av 10 § i skogslagen har helt undantagits från byggnation och markerats i planen med beteckningen Luo-3. Endast ett område av klass II, som erbjuder viktig föda för fladdermöss, identifierades i naturinventeringen (Ramboll 2021), och även där har större delen numera avverkats. Inga flygkorridorer för fladdermöss lokaliserades i undersökningarna.

I fältinventeringarna konstaterades att den nordfladdermusen (*Myotis daubentonii*) är en art som är mycket anpassad till människans aktiviteter och undviker inte byggda eller öppna områden, utan tvärtom utnyttjar dem. Nordfladdermusen bedöms ha en högre risk att kollidera med vindkraftverk, eftersom den även flyger på öppna områden och på högre höjd än många andra arter. De andra arter som observerades inom planområdet (fladdermöss av släktet *Pipistrell*) jagar helst vid skogsbrynen eller i skogarnas nedre delar, på ängar, gårdsplaner, över vattendrag eller i glest bevuxna skogsområden på låg höjd, vilket innebär att deras risk att krocka med vindkraftverk är lägre. Däremot minskar den öppna markens utbredning mängden lämpliga livsmiljöer för fladdermössen. Förutom kollisionsrisken kan vindkraftverk minska fladdermössens (nordfladdermusen och pipistrellfladdermössen) förekomst i närheten av vindkraftverken, eftersom det har visats att de på något sätt undviker vindkraftverk (Gaultier et al. 2023). Därmed kan fladdermössens tillgång till livsmiljöer på planområdet minska. Anledningen till fladdermössens undvikande av vindkraftverk är inte helt klar (om fladdermössen undviker själva vindkraftverken eller om det är de öppna områden som uppstår i skogsområden som de undviker). Därför kan man inte helt bedöma om byggnationen av vindkraftverken skulle minska användningen av närliggande födosöksområden för fladdermössen. Med försiktighetsprincipen i åtanke bedöms byggnationen av vindkraftverk nummer 12 söder om Rumikaträsket kunna påverka fladdermössens användning av det närmaste födosöksområdet, även om själva byggnationen inte kommer att påverka området direkt. Kraftverk nr 12 har borttagits från placeringsplanen i det justerade planförslaget, därmed orsakar planen inte försämring för födoområdet.

De i terrängen observerade stenjorden är i sin helhet utanför vindkraftsbyggandet. Tv-området för kraftverk nr 11 har avgränsats så, att byggandet inte sker på de gamla byggnaderna som ligger i närheten av kraftverket.

Konsekvenserna för eventuellt flyttande fladdermöss bedöms förbli små, även om det i området gjordes en observation av trollfladdermus, som är känd för att flytta långa sträckor. Enstaka trollpipistrell kan också påträffas vid uppföljningar med passiva detektorer i inlandet under flyttningstiden. Planeringsområdet ligger klart i inlandet och enligt nuvarande information är de flyttande fladdermössens aktivitet som störst vid kusten. I planeringsområdet finns inte heller några stora väglinjer, åsar, åar eller andra tydliga terrängformer som skulle kunna fungera som fladdermössens flyttstråk.

Konsekvenserna för fladdermössen förblir i sin helhet som små.

Varg

Björkbackens vindkraftsprojekt är enligt den senaste vargpopulationbedömningen (LUKE 2025, Valtonen et al. 2024) beläget inom Jeppo vargrevir. Jepporeviret har varit bebott under flera av de senaste åren enligt Naturresurscentrets populationsbedömningar.

Enligt livsmiljöbedömningen (da Costa et al. 2017) finns det en viss mängd potentiell livsmiljö för vargens häckning inom 2 km:s influensområde för Björkbackens vindkraftsprojekt. Om vargen skulle undvika att häcka inom 2 km från vindkraftverken skulle det minska potentiella häckningsområden för vargen med 7,7 km² inom reviret, vilket skulle innebära endast en 2,5 % minskning av de mest potentiella livsmiljöerna för vargen att häcka i hela Jeppos revir.

Om projektet genomförs kommer största delen av Jeppos revir och de mest potentiella områdena för häckning att förbli orörda, och reviret kommer att behålla stora mängder lugna, orörda skogsområden där vargens boplatser fortfarande kan etableras. Björkbackens område är omgivet av bebyggelse, befintliga vindkraftverk, vägar och åkrar, vilket gör att det är något isolerat från de större lugna skogsområdena inom reviret och därför inte nödvändigtvis lika potentiellt för vargens häckning än de mer omfattande skogsområdena. Genomförandet av projektet kommer att påverka endast ett mycket litet område av hela Jeppos revir och den befintliga vindkraften har inte hindrat vargens spridning till området. Strax söder om Björkbacken finns redan aktiva vindkraftverk, vilket gör att genomförandet av projektet inte kommer att medföra någon större förändring av revirets nuvarande status. Därför bedöms projektets genomförande påverka vargen endast i liten grad.

Genomförandet av projektet förväntas ha indirekta effekter på vargar också genom byten som föredras av arten. Enligt grundläggande data finns det för närvarande ett stort antal lämpliga bytesdjur för varg inom planområdet. Byggandet av vindkraftverk har visat sig tillfälligt minska antalet hjorddjur som föredras av stora rovdjur inom vindkraftsområdet (Reimers och Colman 2006; Stankowich 2008; Tolvanen et al. 2023). Å andra sidan kan byggåtgärderna i viss mån öka mängden yngre skogsstadier som föredras av älg- och hararter, särskilt ungskogar, vilket ökar arealen för lämpliga födosöksområden för dessa arter. Förändringar i mängden eller sammansättningen av bytesdjur kan tillfälligt försämra stora rovdjurs jaktframgångar i projektområdet. Under den senare driftsfasen bedöms genomförandet av projektet inte orsaka någon betydande skada, eftersom det har visat sig att vilt återvänder till vindkraftsområdena.

Konsekvenserna för vargen/Jeppo vargrevir anses vara små.

Varens skyddsstatus ändrades år 2025 i EU:s art- och habitatdirektiv. Vargen flyttades från direktivets bilaga IV (arter som kräver strikt skydd) till bilaga V (arter vars uttag ur naturen kan kräva reglering av nyttjandet). Som en art i bilaga V omfattas vargen av artikel 14, som i princip möjliggör jakt på arten, förutsatt att jakten inte strider mot bevarandet av artens gynnsamma bevarandestatus. Den enda direkta skyldigheten enligt artikel 14 är övervakning, men artikeln innehåller exempel på möjliga åtgärder (tillståndssystem, kvoter, metoder osv.)

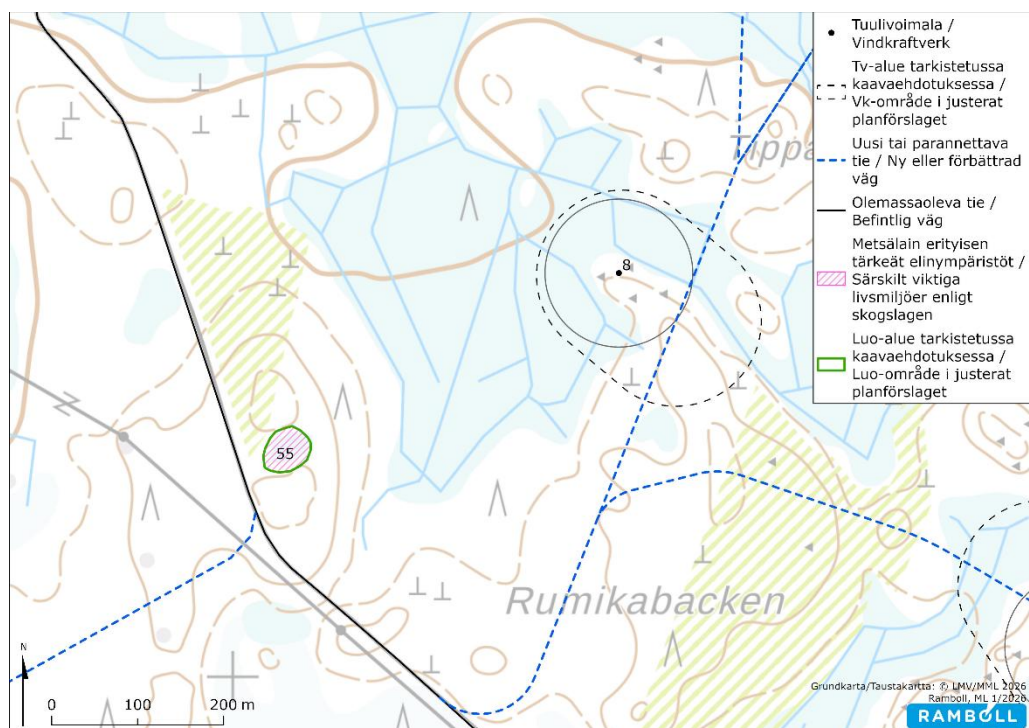
Växtlighet och naturtyper

Alla skogar i projektområdet är ekonomiskogar, med undantag av METSO-skyddsobjektet på fastigheten 893-410-1-93 som förvaltas av Forststyrelsen. METSO-skyddsobjektet på cirka 1,5 ha ligger i området mellan kraftverken 24 och 26 på ett avstånd av ca 600 meters avstånd från vindkraftverken. De flesta myrarna i området är utdikade och några har förvandlats till tallmyrar eller torvmoar. De planerade vindkraftverken, servicevägarna och elstationen finns i områden utan några särskilda naturvärden på byggplatsen eller i dess direkta närhet. Områdena har kraftigt omformats av mänsklig verksamhet och deras naturtillstånd har tydligt försämrats. Därmed är konsekvenserna för naturens mångfald, skyddade arter och naturtyper huvudsakligen något negativa.

En del av de planerade konstruktionerna placeras i närheten av värdefulla naturområden. Genom planbeteckningar och -bestämmelser har dock dessa naturområden beaktats med tillräckliga skyddsavstånd för att förhindra direkta effekter på dem. Naturobjekt i närheten av byggområdena är:

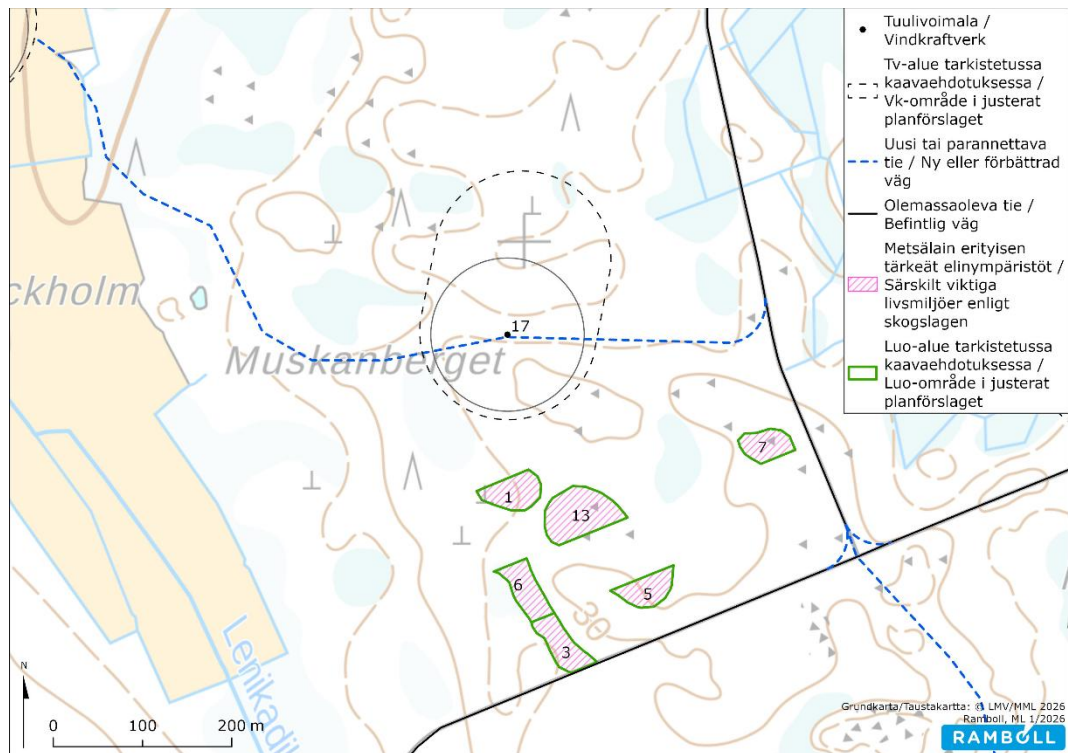
- Väster om vindkraftverk nr 8, nära den befintliga skogsbilvägen, finns ett skogslagsobjekt enligt 10 § i Skogslagen (figur nr 55) definierat i Skogscentralens geografiska data. Det rör sig om en tallmyr, som är en naturtyp som nationellt ska hållas under uppsikt. Området har beaktats i planen med beteckningen Luo-3.

Skogslagsobjektet ligger som närmast cirka 30 meter från den nuvarande vägen. Om förbättringen av vägen under projektiden förblir inom sträckan för den nuvarande vägen uppstår inte konsekvenser mer än måttligt stora för myrobjektet. Konsekvenserna kan främst uppstå på grund av tillfälligt damm under byggtiden. Mellan vägen och området finns dock ett trädbestånd som minskar spridningen av damm till området. Konsekvenserna bedöms vara högst ringa/inga konsekvenser.

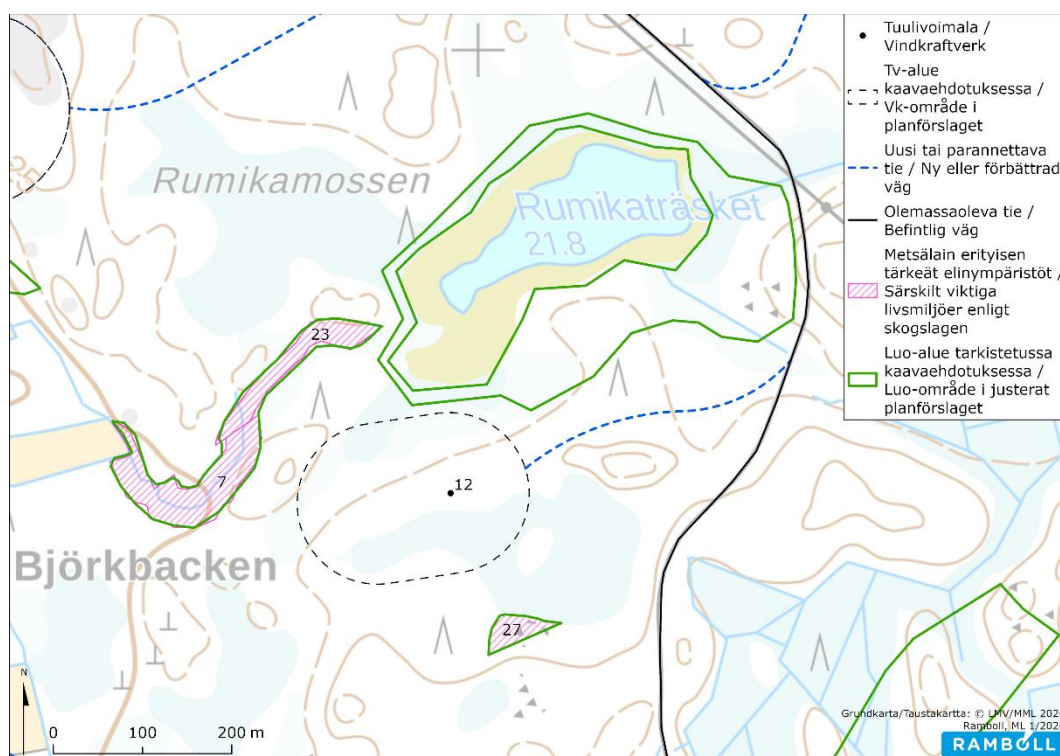
Figur 45. Skogslagsobjekt nr 55 väster om kraftverk nr 8.

- Vid Muskanberget, söder och sydost om kraftverk nr 17 finns mindre områden med blockfält i moskog på berg, som i Skogscentralens geografiska material har fastställts som skogslagsobjekt (figurnummer 1, 3, 5, 6, 7, 13). Objekten har beaktats i planen med en luo-3 beteckning. Söder om blockfälten går en befintlig skogsväg som man i projektet avser att förbättra. Övriga skogslags-blockfältsområden finns på ett cirka 20–190 meters avstånd från skogsvägen. Blockfältsområdets känslighet är måttligt stor, men konsekvenserna blir i sin helhet ringa, om den vägsträcka som ska förbättras förblir på samma ställe.

Figur 46. Skogslagsobjekt (blockfältsområden med litet trädbestånd) söder om kraftverk nr 17.

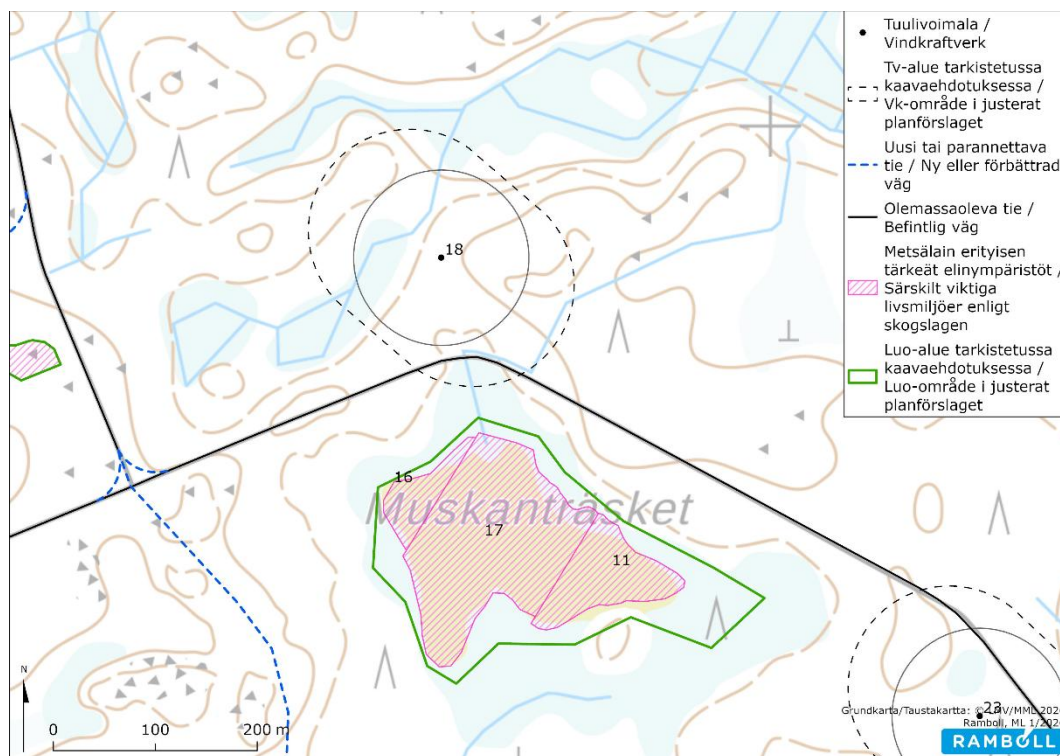
- Mellan det planerade vindkraftverket nr 12 och Rumikaträsket samt det omgivande öppna myrområdet finns cirka 120 meter brett område med ristallmyr och moskog. Rumikaträsket är en myrtjärn (sårbar, VU), som omges av en öppen mosse, som längre bort från tjärnen övergår i en ris-tallmyr (NT/VU) och ännu längre bort till moskog. Observerade naturtyper på mossen omkring Rumikaträsket är högstarrmosse (sårbar, VU), oligotrof lågstarrmosse (sårbar, VU) och Sphagnum-flarkmosse (starkt hotad, EN). Dessa har i planen beaktats med en luo-5 beteckning och ingen vindkraftsutbyggnad har planerats i dem. Delgeneralplanens konsekvenser för berörda hotade naturtyper som ringa. Skogsområdet bredvid skogsbilvägarna och avståndet till våtmarken förhindrar effekterna av dränering och spridningen av byggdamm under byggtiden.

Figur 47. Rumikaträskets myrnaturobjekt norr om kraftverk nr 12.

Kraftverk nr 12 har borttagits till det justerade planförslaget på basen av utlåtandet för planförslaget av NTM-centralen. Därmed bedöms inga försämrade konsekvenser för Rumikaträsket uppstå.

- Norr om Muskanträskets kärr går en befintlig skogsväg som man i projektet avser att förbättra. Muskanträskets benämnda träsk är ett i Skogscentralens geografiska material fastställt skogslagsobjekt och ligger som närmast cirka 60 meter från den nuvarande skogsvägens kant. I kärret förekommer huvudsakligen Sphagnum-flarkmosse (starkt hotad, EN) och oligotrof lågstarrmosse (sårbar, VU). I kärrets norra kant finns ett strandängsliknande starrkärr (starkt hotad, EN). Känsligheten hos myrtyperna i fråga är stor, men om vägen förbättras enligt den nuvarande dragningen uppstår inga konsekvenser för skogslagsobjektet tack vare det tillräckliga avståndet. Konsekvenserna bedöms vara ringa.

Figur 48. Muskanträskets myrobjekt söder om kraftverk nr 18.

I delgeneralplanen har utredda värdefulla naturobjekt bevarats. Att planen fullföljs bedöms inte orsaka några kännbara konsekvenser för mångfalden i vegetationen, naturtyperna eller de livsmiljöer som naturen erbjuder.

Då vindkraftsprojektet byggs kommer det att öka fragmenteringen av skogsområdena, fastän områdena som kommer att bebyggas utgör endast några procent av hela planeringsområdets areal. Den fragmenterande inverkan minskas av att servicevägarna byggs på befintliga skogsvägar och körspår, så behovet av att röja helt nya rutter är ganska litet.

Under driften påverkar vindkraftsprojektet inte växtligheten och naturtyperna. Under driften orsakar vindkraftsparken under normala förhållanden inga utsläpp som kunde påverka växtligheten i omgivningen kring byggområdena. Vindkraftverkens drift begränsar inte skogsbruksåtgärder. Efter avslutad drift kan inverkan på växtligheten delvis återställas. Kraftverkens bygg- och resningsområden kommer huvudsakligen att beskogas och anpassas till omgivningen.

Naturskydds- och Naturaområden

I området eller dess omedelbara närhet finns för närvarande inte några skyddsområden och vindkraftsbyggandet bedöms inte ha några betydande konsekvenser för naturskyddsområden i närområdet. I landskapsplanen finns planläggningsområdet dock i ett område som är skyddat eller avses bli skyddat enligt naturvårdslagen (SL). Området i fråga är fastigheten 893-410-1-93, som förvaltas av Forststyrelsen, ett objekt i METSO-programmet, som grundas som ett lagstadgat naturskyddsområde. Fastigheten om cirka 1,5 ha ligger i områdets sydöstra del, i ett skogsområde mellan kraftverken 24 och 26. Fastighetens kant ligger på cirka 600 meters avstånd från vindkraftverken. På grund av avståndet på flera hundra meter bedöms projektet inte orsaka direkta eller indirekta konsekvenser på det nya naturskyddsområde som ska grundas. På fastighetens nordöstra sida går en befintlig elledning och fastigheten gränsar i öster till en skogsväg. I närheten av elledningen eller skogsvägen röjs ingen skog i Björkbackens vindkraftsprojekt och skogsvägen förbättras inte. I projektet riktas inte heller några andra åtgärder mot vägen eller elledningen som skulle kunna ha konsekvenser för naturskyddsområdet i METSO-programmet.

De närmaste Natura-området är Mesmossen (FI0800044, SAC), som ligger ca 5,5 km från närmaste planerat vindkraftverken till norröstra. Mesmossen ingår i programmet för myrskydd. På basen av avståndet bedöms inte delgeneralplanen medföra några direkta eller indirekta konsekvenser för Natura-området.

6.6 Konsekvenser för region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin och trafiken

Regionstruktur / samhällsstruktur

Då kraftverken byggs samt då de är i drift, kommer detta att förändra kraftverksområdets struktur, eftersom vägar, elöverföringsnät, eventuella elstationer och anläggningsområden måste byggas. Vindkraftverksområdena används då inte bara för jord- och skogsbruk utan också för industriell energiproduktion.

Sett till den mer lokala strukturen kommer projektområdets huvudsakliga användningsändamål även i fortsättningen att vara skogsområde och därav kommer vindkraftsparken inte nämnvärt att begränsa eller förändra områdets interna karaktär, förutom till de delar där vindkraftverkens anläggningsplatser och servicevägar placeras. Man, bör dock beakta att en framtida och eventuell byggnation, från nuvarande byggnation och i riktning mot vindkraftsparken, begränsas. Samtidigt som man går in för att anlägga en vindkraftspark, så begränsar man markanvändningen i planområdet. I och för sig ligger planområdet utanför den byggda miljön och således rekommenderas inte själva planområdet för nybyggande, med avseende främst på fast boende. Genom att man i planläggningsarbetet beaktat kända markanvändningsbehov förhindrar man också sannolikt kännbara konsekvenser i detta avseende.

Delgeneralplanens förhållande till Österbottens landskapsplan 2050

I Österbottens landskapsplan 2050 har Björkbackens område anvisats för vindkraftsproduktion, delgeneralplanen står inte i strid med denna. Några av kraftverken är belägna utanför tv2-området som är anvisat i landskapsplanen, men alla avvikelser från landskapsplanens riktgivande avgränsning har utretts och de konstateras vara genomförbara. Utredningarna är gjorda områdesvis och på noggrannare nivå än utredningarna för landskapsplanen.

Vindkraftverk har i delgeneralplanen kunnat placeras väster om tv-området, utanför avgränsningen av landskapsplanens tv2-område, eftersom användningsändamålen för de bostadsbyggnader som

vid tidpunkten för Björkbackens planläggning var belägna vid Rankas, har ändrats genom beslut av byggnadsinspektören i Nykarleby den 21.3.2024.

Det norra hörnet i landskapsplanens tv2-område har under Björkbackens planläggning enligt NTM-centralens utlåtanden visat sig vara olämpligt område för vindkraft på grund av rastplatsen för flyttfåglar vid Jeppotrasket. Detta belyser att utredningarna gjorda under generalplaneringen, samt utlåtandena av myndigheterna, berör området noggrannare än utredningarna bakom beteckningarna i landskapsplanen.

Landskapsplanens övriga reservationer / beteckningar för Björkbacken har även beaktats, den centrala i detta sammanhang kan bedömas vara den nya elstationen, vilken har anvisats i delgeneralplanen. Planen stöder sig på landskapsplanens områdesreservationer och anses vara i enlighet med dess principer.

Samhälls- och energiekonomi

Som bränslefri energiproduktionsform ökar vindkraften egenförsörjningen av energi och funktions-säkerheten av el. Jord- och skogsbruk som bedrivs på det aktuella planområdet får fortsätta. Skatteinkomsterna har positiva konsekvenser för kommunens ekonomi och vindkraftsproduktionen kan inom turismen användas som en positiv attraktionsfaktor.

Projektet har en indirekt och direkt sysselsättande inverkan. Det kan och bör nämnas att nämnda näringsgrenar delvis påverkas, eftersom delområden på planområdet tas i användning när infrastruktur, fundament och kranplatser skall anläggas. Men, förutom nämnda näringsgrenar finns det på planområdet inga andra arbetsplatser, eller någon annan näringsverksamhet, som bör beaktas.

Elöverföring

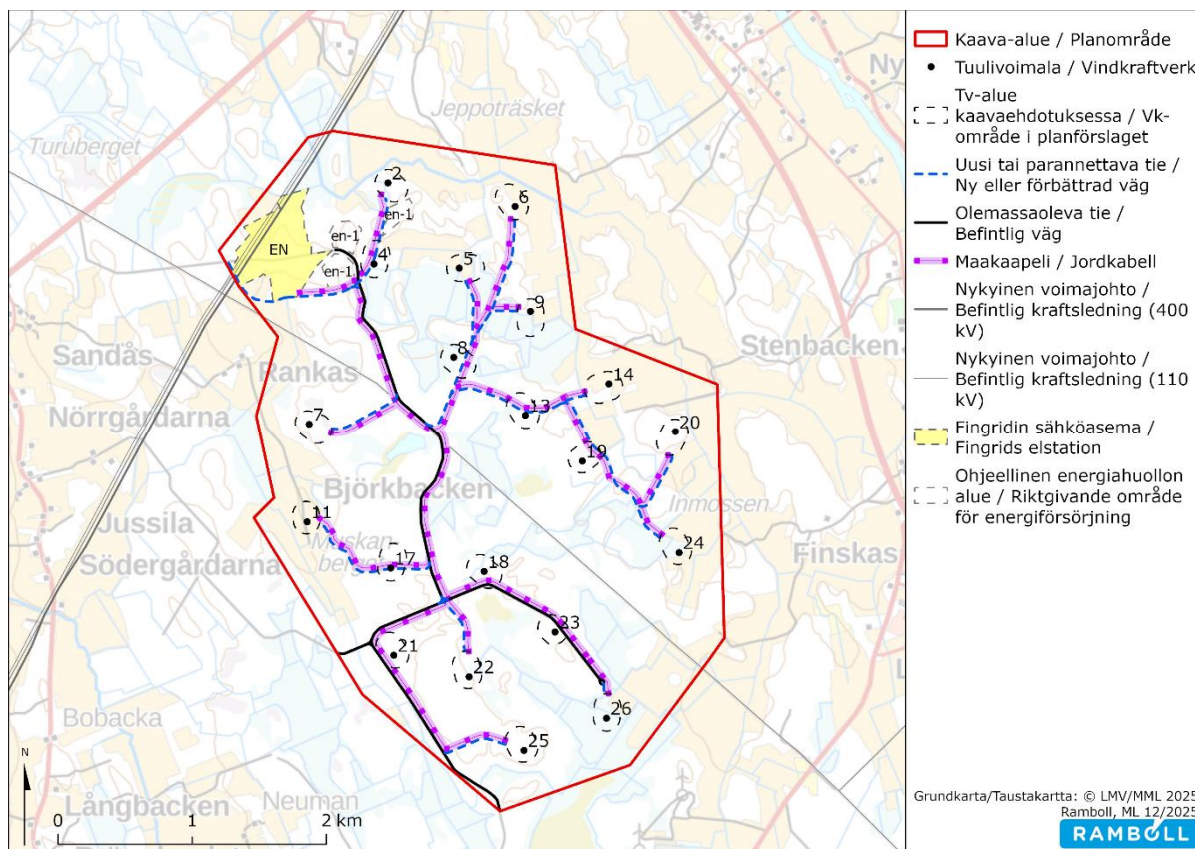
Elöverföringen från vindkraftverken till elstationen sker med jordkablar. I planområdets nordvästrakant har anvisats ett område (EN) där Fingrids elstation ska byggas. Internt i området, i närheten av den nya elstationen, har även anvisats riktgivande områden (en-1) där får placeras konstruktioner och anläggningar i anslutning till elöverföring och energilagring.

Etablering av energilagring i form av batterisystem kan medföra både positiva och negativa konsekvenser ur miljö-, säkerhets- och samhällsperspektiv. Batterilagring bidrar till att stabilisera elnätet och möjliggör en högre andel förnybar energiproduktion genom att utjämna variationer i produktion och förbrukning. Detta stärker energisystemets driftsäkerhet och minskar behovet av fossil reservkraft, vilket har positiva klimat- och miljöeffekter.

Samtidigt kan anläggningen ge upphov till lokala miljö- och närmiljöeffekter. Markanvändning för batterianläggningar och tillhörande teknisk infrastruktur kan påverka landskapsbilden och i viss mån den lokala naturmiljön. Eftersom en-1 områdena ligger inne i planområdet, utom synhåll från t.ex. allmänna välbesökta platser eller värdefulla landskapsområden, förorsakas inte några betydande landskapskonsekvenser. Dessa kompletterar miljön kring den nya kommande elstationen och blir en del av denna.

Under driftskedet kan buller uppstå från kylsystem, fläktar och elteknisk utrustning, vilket bör beaktas vid placering och utformning av anläggningen. Ur säkerhetssynpunkt innebär batterilagring behov av särskilda skyddsåtgärder. Batterisystem kan vid fel eller skador medföra risk för t.ex. brand. Dessa risker hanteras genom tekniska säkerhetslösningar, övervakningssystem, brandsektionering samt samordning med räddningsmyndigheten. Vid noggrannare planering ska gällande säkerhetsföreskrifter och myndighetskrav beaktas.

På basen av de riktgivande anläggningsområdenas avstånd till omkringliggande markanvändning så som bostäder, bedöms inte anläggningarna inverka störande eller orsaka brandfara.

Figur 49. Området för elstation som reserverats i planläggningsområdets nordvästra del.

Jordkablarna grävs ned i marken till ca 0,7 meters djup och de placeras i huvudsak i anslutning till servicevägarna. Att placera jordkablarna intill befintliga skogsvägar underlättar servicearbeten och samtidigt undviks specifika ledningsgator i direkta skogsområden, vilket skulle medföra intrång i från tidigare orörda, och där av även enhetliga, skogsbruksmarker. Betydande konsekvenser uppstår inte till följd av elöverföringen.

Trafik

Tillgängligheten till området är god och man strävar efter att nyttja de befintliga skogsvägarna. Vagnätet bör dock kompletteras med nya vägar till vindkraftverken.

I praktiken ändras inte den dagliga trafiken i planområdet under vindkraftsparkens driftskede. Årligen utförs 2-4 servicebesök per kraftverk förknippade med vindkraftverkens planerat underhåll. Utöver detta görs 1-5 oförutsägbara servicebesök per kraftverk. Dessa besök görs i huvudsak med paket- och personbil.

Inverkan på trafiken och trafiksäkerheten är som störst under vindkraftsparkens byggnadsskede. I vindkraftsparkens byggnadsskede uppstår trafikmängder som en följd av byggnadsarbetet, dessa har uppskattats på basen av transportbehov för jordmassor och komponenter som krävs för anläggandet (bl.a. kraftverkskomponenter, fundament, lyftplatser och vägar). I följande tabell (Tabell 7) har en grov uppskattning gjorts för byggnadsskedets trafikmängder gällande tung trafik. Utöver

dessa transporter kommer det också under byggnadsskedet att uppstå en del personbilstrafik på området.

Tabell 7. Uppskattade trafikmängder för tung trafik under byggnadsskedet.

Transport	Trafik-mängder			
	Per kraftverk (st)	Justerat planförslag (20 st)	Planförslag (22 st)	Planutkast (26 st)
Kraftverkskomponenter	5-7	100-140	110-154	130-182
Lyftkran	5-8	100-160	110-176	130-208
Fundament – Betong	110-150	2200-3000	2420-3300	2860-3900
Fundament – Stål	2	40	44	52
Lyftplatser	100	2000	2200	2600
Upprustning av väg	18	360	396	468
Ny väg	45	900	990	1170
Sammanlagt	285-330	5700-6600	6270-7260	7410-8580

De negativa konsekvenserna kring trafiken och vägnätet bör ses som småskaliga eftersom de är relativt kortvariga i långa loppet. Under tiden för förverkligandet kan dock transporterna anses vara en olägenhet eftersom man använder lokala mindre vägar där det normalt inte är någon betydande trafik. Således kan byggfasen upplevas som en olägenhet för de som dagligen använder de befintliga vägarna.

Transporten av vindkraftskomponenter bör styras till den vägsträckning som klarar av såväl långa som tunga transportekipage. Om specialtransporter informeras i förväg och man försöker förverkliga dem under tidpunkter när inverkan på områdets trafik är så liten som möjligt.

Olägenheterna som uppstår av trafiken, som föranleds av vindkraftsparken, kan minskas genom att styra trafiken till lämpliga tidpunkter. Det eftersträvas att den tunga trafikens transporter utförs mellan kl. 7 och kl. 21. Angående specialtransporterna eftersträvas att dessa utförs vid tidpunkter när den övriga trafikens framfart inte märkbart störs. På bebyggda delar längs närliggande mindre vägar kan väghållaren vid behov sänka hastighetsbegränsningen under byggnadsskedet. På så vis minskas framför allt riskerna som berör till lätt trafik.

De mest betydande trafikkonsekvenserna som orsakas av projektet riktas till projektområdets närhet, när kross- och betongtransporter genomförs. Dessutom inverkar specialtransporterna på hur trafiken flyter på vägar av lägre vägklass. Riksväg 8 och 19 ingår i nätverket för stora specialtransporter (SEKV).

Som slutsats kan nämnas att transporterna kommer att ske längs vägar av både högre och lägre ordning och av olika karaktär, där bärigheten bland dem kan variera. Vid behov upprustas vägarna till att motsvara transportkraven och skador orsakade av transporter repareras. Angående trafikens konsekvenser kan temporära störningar närmast förekomma under byggnadsskedet och under ett eventuellt avvecklingsskede. Konsekvenserna för trafiken bedöms sammantaget som små, eftersom trafiken bör ses som kortvarig i det långa loppet. Vindkraftverken är placerade så långt från bygdevägar att de under drifttiden inte förorsakar fara för den allmänna trafiken.

6.7 Konsekvenser för stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön

I det flacka Österbotten påverkas kraftverkens synlighet främst av hur mycket terrängen skymmer sikten samt mängden vidsträckta åkerområden. På de öppna odlingsområdena i älv- och ådalarna syns kraftverken långt, men också där begränsas sikten i hög grad av växtligheten längs vattendragen och kring bosättningen.

Inverkan på landskapet kan anses vara störst, om de landskapsobjekt som påverkas är klassificerade som värdefulla och speciellt känsliga. Sådana platser är i synnerhet värdefulla landskapsområden av riksintresse, regionalt värdefulla kulturlandskap i landskapsplanen, kulturhistoriskt värdefulla objekt, sönderskurna skärgårdslandskap och andra enhetliga landskap vid vattendrag samt naturlandskap av ödemarsskaraktär såsom skyddade, vidsträckta, öppna myrmarker. Landskapet kan antingen vara ett naturlandskap eller en kulturmiljö skapad av människor.

Vid anläggandet av en vindkraftspark kräver vägnätet samt platserna för respektive vindkraftsfundament och kranbil de största ingreppen i miljön. Av byggnationen sker en förändring i jordmån och trädbestånd, topografin ändras till en del samtidigt som själva landskapsbilden, från ställvisa håll i närområdet, får en ny skepnad.

Landskapspåverkan

Planens landskapspåverkan har analyserats detaljerat i miljökonsekvensbeskrivningen. I analysen har synlighetsanalyser samt flertalet bildmontage, taget från ett vidsträckt område, analyserats. I bedömningen har landskapet och influensområdet indelats i olika avståndszoner, dessa är; konsekvenser för det omedelbara närlandskapet 0-3 km, konsekvenser för närlandskapet 3-6 km samt konsekvenser för fjärrlandskapet 6-20 km.

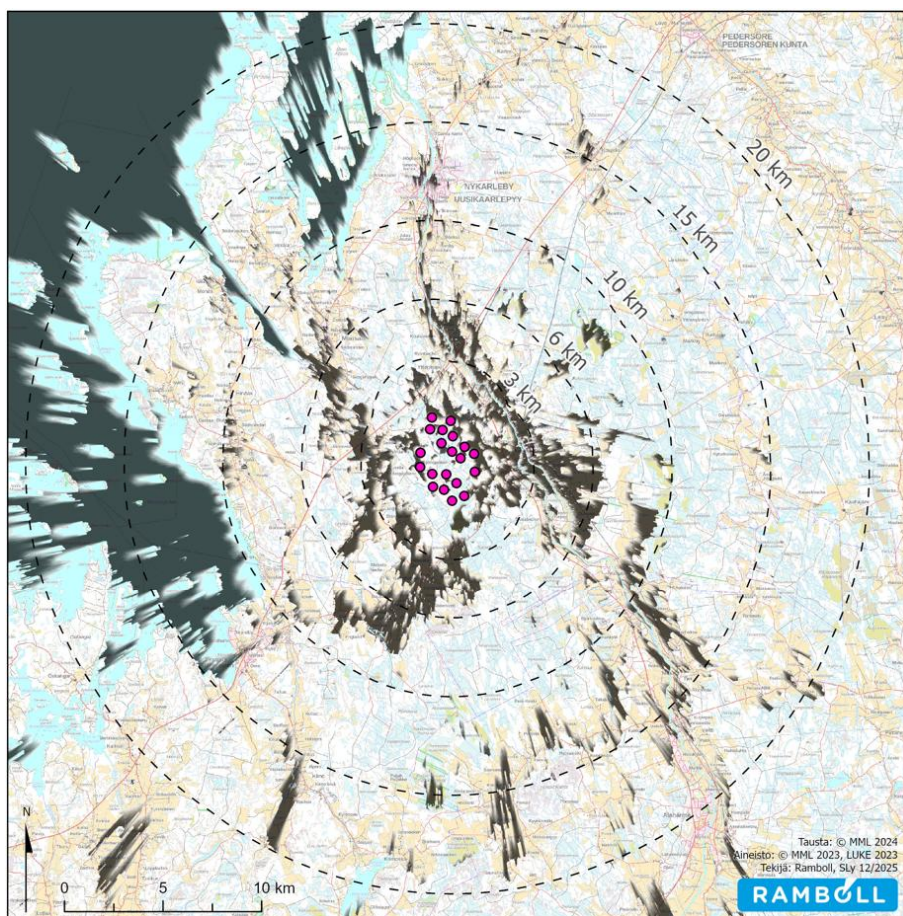
Den fulla bedömningen ingår i miljökonsekvensbeskrivningen och återges här till centrala delar. Alla synlighetsanalyser och bildmontage har även bifogats denna planbeskrivning som separata bilagor.

Uppdateringar av materialet har skett till respektive planläggningsskede på basen av utförda justeringar. Nedan presenteras justerat planförslagets utredningar.

Synlighetsanalys och bildmontage

En synlighetsanalys har uppgjorts som påvisar hur många vindkraftverk som är synliga från olika platser i influensområdet. På basen av denna och andra värdefulla områden i när- och fjärromgivningen har sedan fotograferingsplatserna i terrängen valts. Synligheten är störst till öppna odlingsområden. Vindkraftverken är även synliga till ett stort antal övriga platser, men dessa är mindre till sin yta och är inte förknippade med några landskapsmässiga eller kulturhistoriska värden. Synlighetsanalysen har beaktat terrängens former och skogsfigurer (LUKE 2017).

I nedanstående bild finns presenterad en för vindkraftsparken utarbetad synlighetsanalys. Alla bildmontage ingår i *bilaga 7*.

Björkbackens synlighetsanalys / Björkbackenin näkyvyysanalyysi

Kraftverkens totalhöjd (torn+rotor) / Voimaloiden kokonaiskorkeus (torni+lavat) 280 m

- Björkbacken kraftverk / voimalat
- - - Avståndszon från planerade kraftverk /
- Etäisyysvyöhyke suunnitelluista voimaloista

Björkbacken synlighetsanalys / Näkyvyysanalyysi

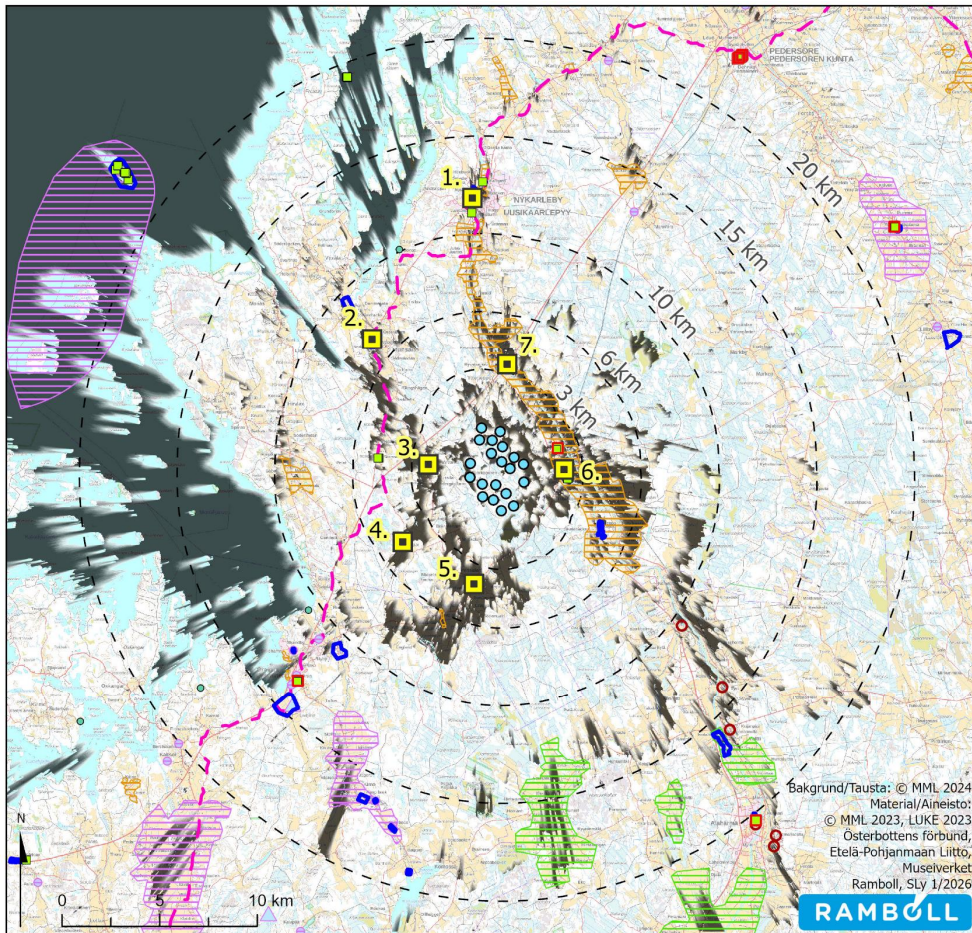
20 kraftverk syns helt eller delvis / voimalaa näkyy kokonaan tai osittain

0

Figur 50. Synlighetsanalys. Synlighetsanalysen påvisar hur vindkraftverken är synliga i landskapet. Vindkraftverkens totalhöjd 280 m till rotors spets.

Platserna för bildmontagen har valts på basen av synlighetsanalysen och på basen av andra värden i områdets och regionens omgivning. Bl.a. har kulturhistoriska, landskapsmässiga samt rekreationsrelaterade värden beaktats.

I kartan nedan har fotograferingspunkterna samt övriga noterade värden anvisats i förhållande till planläggningsområdets läge.

Björkbackens synlighetsanalys / Björkbackenins näkvyvysanalysi

Kraftverkens totalhöjd (torn+rotor) / Voimaloiden kokonaiskorkeus (torni+lavat) 280 m

- Björkbacken kraftverk / voimat
- Avståndszon från planerade kraftverk / Etäisyyvyöhe
- suunnitelluista voimaloista
- Björkbacken synlighetsanalys / Näkvyvysanalysi
- 20 kraftverk syns helt eller delvis / voimalaa näkyy kokonaan tai osittain
- 0
- Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå / Maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö
- Bygdd kulturmiljö av riksintresse / Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY2009)
- ▲ Arkeologiska objekt av riksintresse / Valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen kohde (VARK)
- Kultuurhistoriskt betydande vägsträckning / Kultuurihistoriallisesti merkittävä tielinjaus
- Nationellt värdefulla landskapsområden / Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (VAMA2021)
- Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå / Maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö
- Bygdd kulturmiljö av riksintresse / Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009)
- Byggnadsarv, skyddad byggnad / Rakennusperintörekisterin suojeltu rakennus
- Skyddad byggnad / Suojeltu rakennus
- Bygdd kulturmiljö som är betydande på landskapsnivå / Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö
- Landskapsområde som är värdefull på landskapsnivå / Maakunnallisesti arvokas maisema-alue
- Vårdbiotop / Perinnebiotooppi
- Plats för bildmontage / Kuvasovitteiden kuvauspaikat

Figur 51. Värdefulla landskapsområden och kulturmiljöobjekt i förhållande till vindkraftsområdet. Bildmontagens platser har anvisats med numrering i bilden. I bilden visas endast Björkbackens synlighetsanalys.

6.7.1 Konsekvenser i det omedelbara närlandskapet, 0–3 km

Omgivningen omkring kraftverken som är inom en radie på tre kilometer domineras av åkrar som omges av skogbevuxna åsar. Bebyggelse förekommer som ett band invid vägarna i ådalen. De mest väsentliga vyerna på under tre kilometers avstånd mot vindkraftverken öppnas från åkrarna invid Lappo å och Munsala å samt från bostadsbyggnader vid åkrarna invid vägarna. Utöver dessa finns mindre siktområden mot avverkningsområden i den närmaste omgivningen och mot myren i Norr-mossen.

Figur 52. Illustration av vindkraftverkens placering i landskapet, sett från väster invid Jussilavägen. Fotograferingsplats 3. Avstånd till närmaste vindkraftverk är cirka 2 km.

Känslighetsnivån i landskapet och kulturmiljön inom 3 kilometers avstånd för de konsekvenser vindkraftverken orsakar landskapet är högst *måttlig* för bebyggelsen i åkerområdena invid Jussilavägen (åkrarna omkring Munsala å) och de på landskapsnivå värdefulla landskapsområdena omkring Lappo ås nedre lopp, inklusive byarna Jeppo och Ytterjeppo. De enligt landskapet slutna skogsområdena har en känslighet som klassas som *liten*.

Figur 53. Illustration av vindkraftverkens placering i landskapet, sett från öster. Fotograferingsplats 6. Avstånd till närmaste vindkraftverk är cirka 2 km.

Konsekvensernas betydelse på ett avstånd under tre kilometer från vindkraftverken bedöms vara måttligt negativa, med undantag av det på landskapsnivå värdefulla kulturlandskapet omkring Lappo ås nedre lopp, där betydelsen av konsekvenserna för landskapet har bedömts vara mycket negativa i området mellan Jeppo och Ytterjeppo.

Figur 54. Illustration av vindkraftverkens placering i landskapet, sett från nordost, från Ytterjeppo by. Fotograferingsplats 7. Avstånd till närmaste vindkraftverk är över 3,4 km.

6.7.2 Konsekvenser för närlandskapet, 3-6 km

På ett avstånd på 3–6 km från närmaste planerade vindkraftverk finns åkerområden omkring Munsala å (i nordväst och sydväst) och omkring Lappo å (i nordost och sydost) samt några mindre enskilda åkerområden. Till övriga delar består området främst av skogar och myrar. I närområdet finns även bostadskoncentrationer i Munsala (cirka 6 km från närmaste kraftverk) och Pensala (cirka 4 km från närmaste kraftverk). Bosättningen finns i anslutning till åkerområdena, där det i landskapsbilden skapas vyer i riktning mot vindkraftverken. I skogsområdena öppnas inga vyer mot vindkraftverken. Från området för bostadskoncentrationen i Harjux, liksom även områdena Peltmo och Storved kan det uppstå mindre vyer mot vindkraftverken.

Figur 55. Illustration av vindkraftverkens placering i landskapet, sett från Harjuxvägen. Fotograferingsplats 4. Avstånd till närmaste vindkraftverk är 4,7 km.

De mest omfattande vyerna på ett avstånd på 3–6 kilometer riktar sig mot de öppna landskapen i ådalarna. Pensala bycentrum finns söder om vindkraftverken på ett avstånd på cirka 4 kilometer från närmaste vindkraftverk. De öppna åkerområdena i Pensala möjliggör öppna vyer i riktning mot vindkraftverken. Från Pensalavägen öppnas rikliga öppna vyer i riktning mot vindkraftverken. Från norr syns vindkraftverken bakom de skogsåsar som avgränsar landskapet. De närmaste vindkraftverkens rotorerna kan synas helt ovanför skogskanten. De stora lodräta vindkraftverken skapar ett nytt element i landskapets bakgrund. Även om vindkraftverken syns över åsarna i bakgrundslandskapet bildar de som en relativt tät grupp en helhet som enkelt kan förstås. I det öppna åkerlandskapet stödjer sig också stora element på en omfattande skala i stora drag. Vindkraftverken på relativt långt avstånd bildar inte element som dominerar landskapet. Å andra sidan är elementen i

den bebyggda kulturmiljön i landsbygden småskaliga och ett stort, modernt element kan även i bakgrundslandskapet upplevas som ett element som väsentligt ändrar landskapet.

Figur 56. Illustration av vindkraftverkens placering i landskapet, sett från söder, från Pensala. Fotograferingsplats 5. Avstånd till närmaste vindkraftverk är cirka 4 km.

Omfattningen av vindkraftverkens konsekvenser bedöms vara högst måttligt negativa i de fall vyerna är relativt omfattade, till exempel på öppna åker- och vattenområden, och landskapets särdrag utsätts delvis för ändringar. Konsekvenserna för landskapet kan till sin betydelse vara högst måttligt negativa i den på landskapsnivå värdefulla kulturmiljön omkring Lappo ås nedre lopp på ett 3–6 kilometers avstånd från kraftverken.

6.7.3 Konsekvenser för fjärrlandskapet, 6–20 km

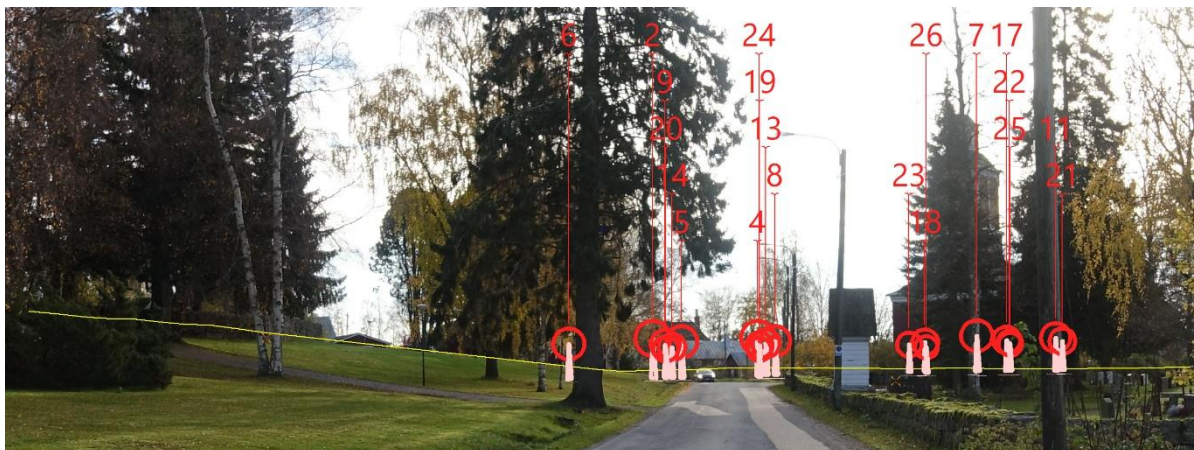
Vindkraftverkens mest omfattande vyer riktas inom fjärrinfluensområdet (6–20 kilometers avstånd från vindkraftverken) mot havsområden och mot åkerområdena i Österby, nordväst om vindkraftverken. Mindre influensområden uppstår mot Nykarleby centrum samt öppna åker- och myrområden.

Havsområdena ligger mellan sydväst och nordväst om vindkraftverken på cirka 10–20 kilometers avstånd. I vyerna från havet mot stranden syns vindkraftverken i det skogsområde som omger strandlinjen. Tack vare sin storlek fungerar vindkraftverken som landmärken i sin omgivning. I det stora havslandskapet ger den öppna landskapsbilden stöd för stora konstruktioner och vindkraftverken på långt avstånd bildar en del av landskapshelheten, men skapar dock ett modernt element i det relativt naturenliga landskapet. Kvarkens skärgårdslandskap, som är ett nationellt värdefullt landskapsområde, ligger 20 km från Björkbackens projekt. Området mellan detta område och Björkbackens projekt består av skogbevuxen terräng, och på grund av det långa avståndet bedöms inte Björkbackens vindkraftverk ha konsekvenser för vyn som öppnar sig från landskapsområdet. Vindkraftverken är antingen helt osynliga eller syns endast delvis ovanför skogen.

I Österby åkerområde bildas en vy mot vindkraftverken sett mot nordost. Vindkraftverken urskiljs i landskapet när de syns över de landskapsavgränsande skogsåsarna. Vindkraftverken bildar en tydligt distinkt helhet, men tack vare det långa avståndet utgör de inte ett dominerande inslag i landskapet.

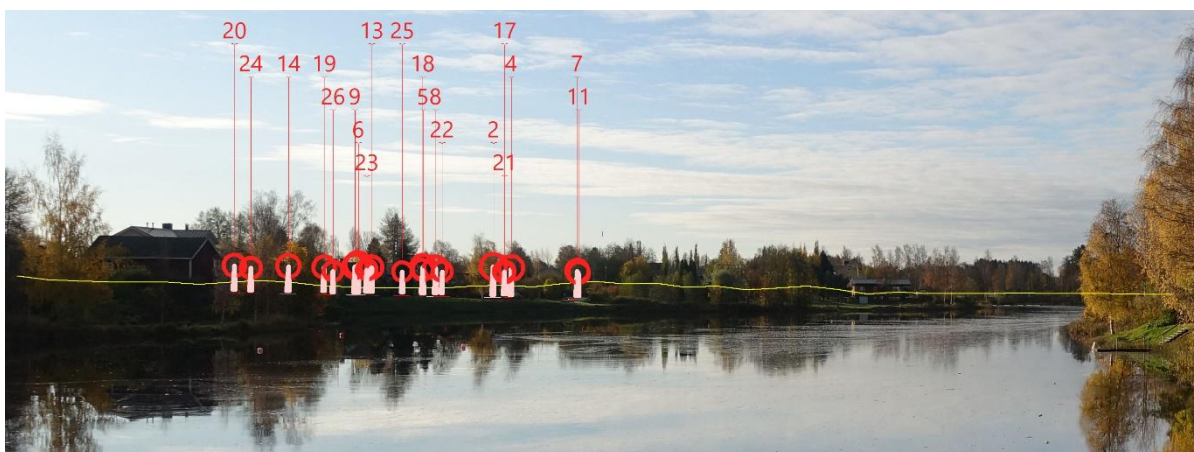
Munsala ligger mitt i ett åkerområde, nordväst om projektområdet. I Munsala finns Munsala kyrka och prästgård, som är en på riksnivå värdefull kulturmiljö. Från Munsala kyrka och prästgård öppnas knapp några vyer mot vindkraftverken, utan vyerna skymms av trädbeståndet och byggnaderna. Från

Södra Munsalavägen i Munsala by öppnas en snäv vy i riktning mot vindkraftverken. Vindkraftverkens rotorer syns knappt över den ås som avgränsar landskapet. På de öppna åkerområdena syns vindkraftverken som en grupp som syns ovanför åsarna i fjärrlandskapet. I den stora landskapsbilden framträder inte vindkraftverken som dominerande element, men deras höjd avviker från det övriga landskapets horisontella utseende. En modern produktionsanläggning är ett element som avviker från det naturenliga landskapet och den gamla kulturmiljön.

Figur 57. Illustration av vindkraftverkens placering i landskapet, sett från Vexalavägen, vid Munsala kyrka. För tydlighetens skull har illustrationerna visats som så kallade förenklade modeller, där vindkraftverken har markerats med färg för att åskådliggöra dem på ett tydligare sätt. Fotograferingsplats 2. Avstånd till närmaste vindkraftverk är cirka 7 km.

Nykarleby centrum ligger på cirka 11 kilometers avstånd från projektområdet. Enligt synlighetsanalysen kan det i Nykarleby bildas vyer mot vindkraftverken. Synlighetsanalysen tar dock inte hänsyn till byggnadsbeståndet eller enskilda träd i området. Såsom man av illustrationen kan konstatera är vyerna i riktning mot vindkraftverken ringa och vindkraftverken finns i regel bakom det trädbestånd som avgränsar vyerna. På vissa ställen kan vindkraftverkets rotor och torn synas.

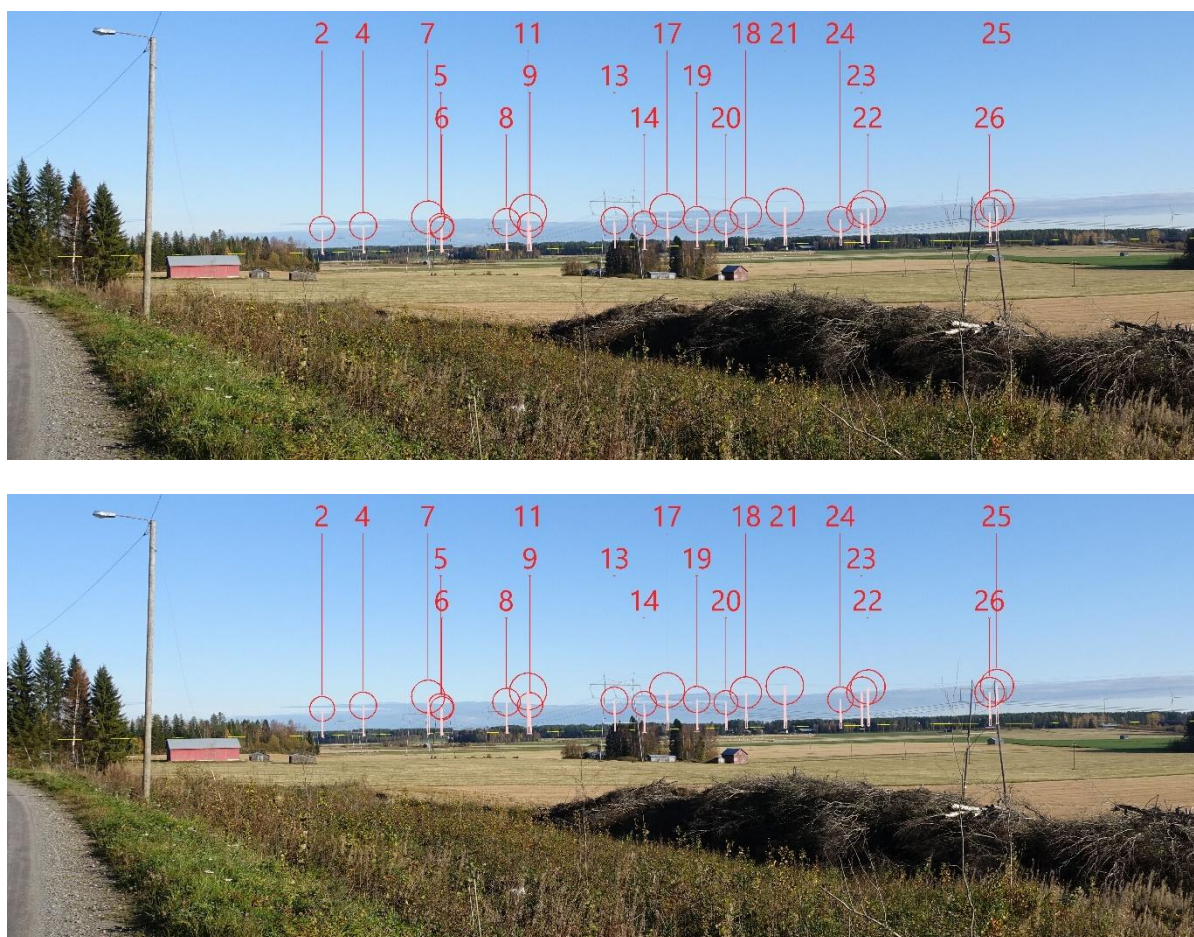
Figur 58. Illustration av vindkraftverkens placering i landskapet, sett från Nykarleby centrum. För tydlighetens skull har illustrationerna visats som så kallade förenklade modeller, där vindkraftverken har markerats med färg för att åskådliggöra dem på ett tydligare sätt. Fotograferingsplats 1. Avstånd till närmaste vindkraftverk är 11,8 km.

Omfattningen av vindkraftverkens konsekvenser på över 6 kilometers avstånd bedöms vara högst måttligt negativa i de fall konsekvenserna berör ett stort område, till exempel havslandskapet och landskapets särdrag delvis utsätts för ändringar. På över sex kilometers avstånd smälter vindkraft-

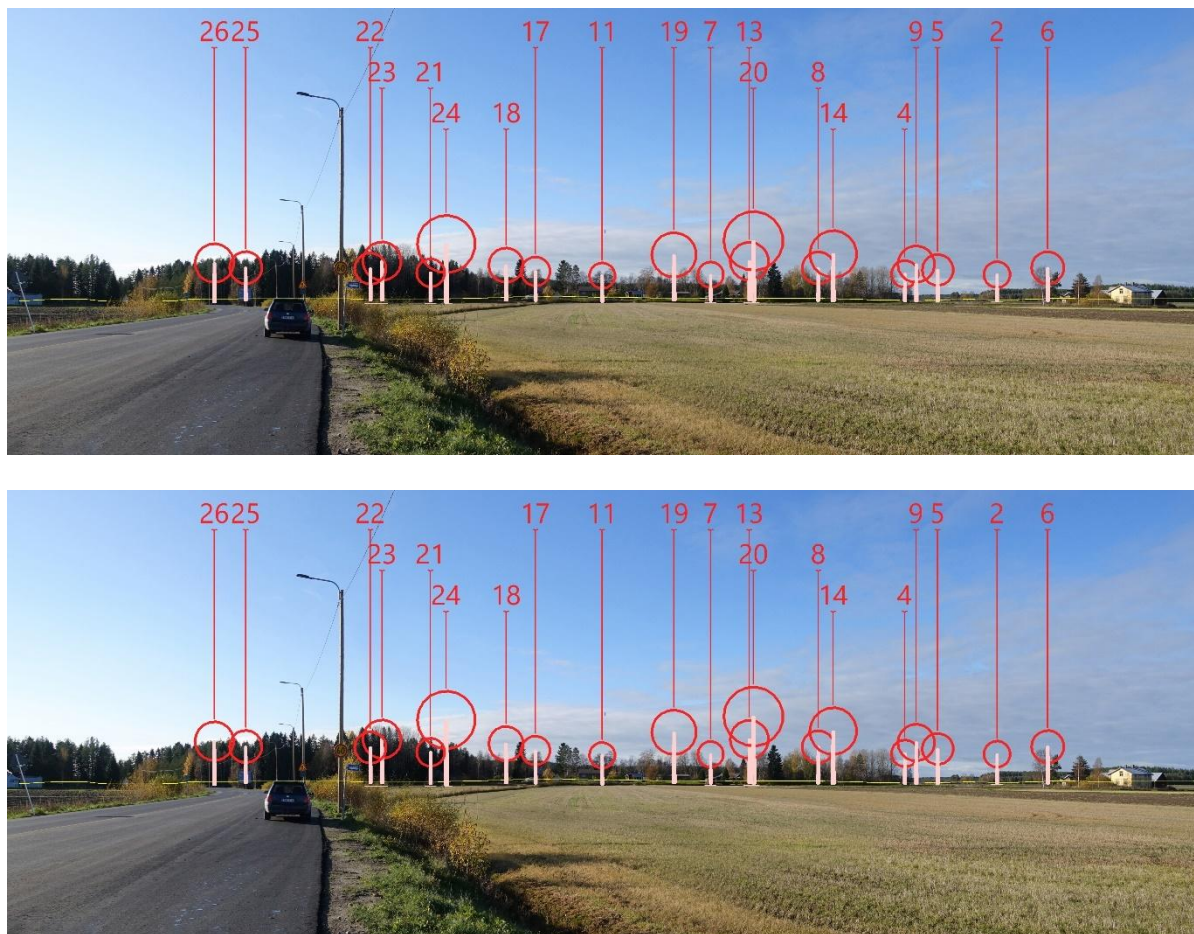
verken väl in som en del av bakgrundslandskapet. Även i landskapsbakgrunden är en modern produktionsanläggning ett element som avviker från det naturenliga landskapet och den gamla kulturmiljön och på grund av detta kan konsekvenserna för landskapet till sin betydelse vara något negativa.

Jämförelse av ändringen i totalhöjden

I utlåtanden som getts för planen har det kommit fram, att sänkningen av totalhöjden på vindkraftsverken inte har utretts som ett alternativ för att lindra landskapskonsekvenserna. Nedan presenteras bildpar från två fotopunkter (4 och 6). I bilderna visas visualiseringar där den övre är med vindkraftsverk som har en navhöjd på 174 m och den nedre med de planerade vindkraftverken med en navhöjd på 194 m. Från bildparen framgår att en nedsänkning av totalhöjden med 20 m inte påverkar synligheten av vindkraftverken i jämna Österbotten. En sänkning av vindkraftverkens höjd med 20 m påverkar projektets lönsamhet, och därför har alternativet inte bedömts vara tekniskt-ekonomiskt lönsamt.

Figur 59. Bildparen i jämförelse från fotopunkt 4 sett från Harjuxvägen. I den övre bilden är kraftverkens navhöjd 174 m och i den nedre 194 m. Bildparet visar, att sänkningen av totalhöjden med 20 m inte har landskapsmässig betydelse.

Figur 60. Bildparen i jämförelse från fotopunkt 6 sett från Västra Jeppovägen. I den övre bilden är kraftverkens navhöjd 174 m och i den nedre 194 m. Bildparet visar, att sänkningen av totalhöjden med 20 m inte har landskapsmässig betydelse.

6.7.4 Konsekvenser för värdefulla landskaps- och kulturmiljöområden samt -objekt

I vindkraftsparkens influensområde finns flera objekt och områden med landskap och kulturmiljö som är värdefulla på riksnivå och landskapsnivå. Objekten och den landskapspåverkan de utsätts för är sammanställda i nedanstående tabell. Konsekvensernas betydelse bedöms genom korstabulering av det påverkade objektets känslighet och förändringens storlek. Tabellen innehåller en sammanställning av betydelsen av konsekvenserna för landskaps- och kulturmiljöobjekt som är värdefulla på riksnivå och landskapsnivå. Projektet medför inga betydande skadliga konsekvenser för landskapet vad gäller på riksnivå eller landskapsnivå viktiga värde områden eller objekt i landskapet eller den bebyggda kulturmiljön med undantag av landskapsområdet omkring Lappo å, som är värdefullt på landskapsnivå och som bedöms utsättas för stora konsekvenser i området mellan Jeppo och Ytterjeppo. I övrigt är konsekvenserna för landskapet som högst måttliga.

Vid bedömning av landskapspåverkan är det skäl att notera att här bedöms endast hur planområdets vindkraftverk påverkar kulturmiljöer och landskapsområden som är värdefulla på riksnivå och landskapsnivå. Beträffande flera objekt ligger dock andra vindkraftsprojekt mellan projektområdet och objekten. De kumulativa konsekvenserna kan alltså bli större än den landskapspåverkan som här presenterats för projektet på Björkbacken.

Tabell 8. Betydelsen av landskapspåverkan för landskaps- och kulturmiljöområden och objekt som är värdefulla på riksnivå och landskapsnivå och deras avstånd från den planerade vindkraftsprojekts konstruktioner.

Objekt	Läge	Avstånd till närmaste kraftverk	Objektets känslighet	konsekvensomfattning	Beskrivning av konsekvenserna för landskapet	Konsekvensens betydelse
OMRÅDEN OCH OBJEKT SOM ÄR VÄRDEFULLA PÅ RIKSNIVÅ						
Österbottens industris herrgårdar: Kiitola, Keppo, Juthbacka Kulturmiljö som är värdefull på riksnivå RKY 2009	Nykarleby	2,2–10 km	stor	ringa	Utgående från synlighetsanalysen kan delvisa vyer uppkomma mot Kiitola. Objektet ligger dock nordost om vindkraftverket, vid den å som rinner bort från kraftverket, vilket innebär att de huvudsakliga vyerna är i riktning bort från vindkraftverket. Konsekvenserna för landskapet bedöms vara ringa. Övriga Österbottens industris herrgårdar, Keppo och Juthbacka finns i Nykarleby centrum och enligt synlighetsanalysen skapas inga vyer mot vindkraftverken. Därmed är konsekvenserna för dessa ringa eller obefintliga.	ringa
Munsala kyrka och prästgård Kulturmiljö som är värdefull på riksnivå RKY 2009	Nykarleby	6,9 km	stor	ringa	Enligt synlighetsanalysen och illustrationen uppkommer inga direkta vyer mot vindkraftverken från Munsala kyrka och prästgård. Konsekvenserna för landskapet bedöms vara ringa.	ringa
Skrivars radby Kulturmiljö som är värdefull på riksnivå RKY 2009	Nykarleby	8,7 km	stor	ringa	Enligt synlighetsanalysen uppkommer inga vyer mot vindkraftverken från Skrivars radby. Konsekvenserna för landskapet bedöms vara ringa.	Små
Kimo bruk och Oravais industrisamhälle: damm, Oravais fabrik, övre hammaren, mellanbruket, nedre hammaren, kraftverk Kulturmiljö som är värdefull på riksnivå RKY 2009	Vörå	10,3–16,2 km	stor	ringa	Kimo bruk och Oravais industriområden omfattar flera objekt. Enligt synlighetsanalysen uppkommer inga vyer mot vindkraftverken från dessa. Konsekvenserna för landskapet bedöms vara ringa eller obefintliga.	ringa / inga konsekvenser
Nykarleby historiska centrum Kulturmiljö som är värdefull på riksnivå RKY 2009	Nykarleby	11,4 km	stor	ringa	Enligt synlighetsanalysen och illustrationen uppkommer inga omfattande vyer mot vindkraftverken från Nykarleby centrum. Ställvis uppkommer begränsade vyer mot vindkraftverken, men vindkraftverken är underordnade det övriga landskapet till följd av avståndet. Konsekvenserna för landskapet bedöms vara ringa.	ringa
Seminariet och Seminariégatan i Nykarleby Kulturmiljö som är värdefull på riksnivå RKY 2009	Nykarleby	11,8 km	stor	ringa	Enligt synlighetsanalysen och illustrationen uppkommer inga omfattande vyer mot vindkraftverken. Ställvis uppkommer begränsade vyer mot vindkraftverken,	ringa

riksnivå RKY 2009					men vindkraftverken är underordnade det övriga landskapet till följd av avståndet. Konsekvenserna för landskapet bedöms vara ringa.	
Topelius barn- domshem Kuddnäs Kulturmiljö som är värdefull på riksnivå RKY 2009	Nykar- leby	12,5 km	stor	ringa	Enligt synlighetsanalysen kan det i Topelius barndomshem Kuddnäs uppkomma en delvis vy mot vindkraftverken, men kraftverken är underordnade det övriga landskapet till följd av avståndet. Konsekvenserna för landskapet bedöms vara ringa eller obefintliga.	ringa
Kimo ådals odlingsland- skap Landskapsom- råde som är värdefullt på riksnivå (VAMA 2021)	Vörå	12,8 km	måttlig	ringa	Enligt synlighetsanalysen uppkommer delvisa vyer från Kimo ådal mot vindkraftverken. Det kan uppskattas att det i Kimo ådal som helhet uppkommer mycket små vyer och de totala konsekvenserna för området blir mycket ringa till följd av det långa avståndet.	mycket ringa
Oravais kyrka och begravningsplats: Oravais kyrka, gamla begravningsplatsen Kulturmiljö som är värdefull på riksnivå RKY 2009	Vörå	12,4 km	stor	ringa	Enligt synlighetsanalysen uppkommer inga vyer från Oravais kyrka eller begravningsplats mot vindkraftverken i projektområdet. Konsekvenserna för landskapet bedöms vara ringa eller obefintliga.	ringa / inga konsekvenser
Oravais slagfält och Minnesstodsvägen Kulturmiljö som är värdefull på riksnivå RKY 2009	Vörå	14,1 km	måttlig	ringa	Enligt synlighetsanalysen uppkommer inga vyer från Oravais slagfält och Minnesstodsvägen mot vindkraftverken i projektområdet. Inga konsekvenser för landskapet bedöms uppstå.	inga konsekvenser
Voltti bys bebyggelse längs vägen och Mattila bro Kulturmiljö som är värdefull på riksnivå RKY 2009	Kauhava	15,6 km	stor	ringa	Enligt synlighetsanalysen bedöms delvisa vyer uppkomma från Voltti by i riktning mot vindkraftverken. Vyerna är dock begränsade och på grund av avståndet påverkar de inte upplevelsen av landskapet. Konsekvenserna för landskapet bedöms vara ringa.	ringa
Kvarkens skärgårdslandskap Landskapsområde som är värdefullt på riks nivå (VAMA 2021)	Nykarleby, Vörå, Korsholm	19,2 km	måttlig	ringa	Enligt synlighetsanalysen syns vindkraftverken i stor omfattning från havsområdet. I det stora havslandskapet ger den öppna landskapsbilden stöd för stora konstruktioner och vindkraftverken på långt avstånd bildar en del av landskapshelheten. Konsekvenserna för landskapet bedöms vara ringa.	ringa
Alahärmä kyrkonejd Kulturmiljö som är värdefull på riksnivå RKY 2009	Kauhava	20 km	stor	inga konsekvenser	Enligt synlighetsanalysen uppkommer inga vyer från Alahärmä kyrkonejd mot vindkraftverken i projektområdet. Inga konsekvenser för landskapet bedöms uppstå.	inga konsekvenser

Vörå ådal Landskapsområde som är värdefullt på riks nivå (VAMA 2021)	Vörå	20,7 km	stor	inga konsekvenser	Vörå ådal ligger på över 20 kilometers avstånd från projektområdet. En del av kraftverken kan eventuellt synas från Vörå ådal, men på grund av avståndet påverkar de inte upplevelsen av landskapet. Inga konsekvenser för landskapet bedöms uppstå.	inga konsekvenser
Purmo ådals odlingslandskap Landskapsområde som är värdefullt på riks nivå (VAMA 2021)	Pedersöre kommun	20,9 km	stor	inga konsekvenser	Odlingslandskapen i Purmo ådal ligger på över 20 kilometers avstånd från projektområdet. En del av kraftverken kan eventuellt synas från ådalen, men på grund av avståndet påverkar de inte upplevelsen av landskapet. Inga konsekvenser för landskapet bedöms uppstå.	inga konsekvenser
OMRÅDEN OCH OBJEKT SOM ÄR VÄRDEFULLA PÅ LANDSKAPSNIVÅ						
Kulturmiljön omkring Lappo ås nedre lopp Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Nykarleby	1,4 km	måttlig	stor	Landskapsområdet omkring Lappo å, som är värdefullt på landskapsnivå, är den enda värdemiljön på landskapsnivå som berörs av betydande visuella konsekvenser orsakade av vindkraftverken. Enligt konsekvensbedömningen kan konsekvenserna som högst vara måttliga i hela området och stora i området mellan Jeppo och Ytterjeppo. Som ett särdrag i kulturmiljön omkring Lappo ås nedre lopp har omnämnts spannmålsåkrarna som sträcker sig från åstranden till skogskanten. De negativa konsekvenser som vindkraftverken orsakar för det öppna landskapets bakgrundslandskap, där vindkraftverken är placerade, syns från åkrarna omkring Lappo ås nedre lopp. De moderna, stora elementen avviker från stilen och proportionerna för den övriga bebyggda miljön i området. I området mellan Jeppo och Ytterjeppo är avståndet till kraftverken under 3 km, vilket innebär att rotorerna är högre än de avgränsande åsarna och åtminstone delvis förändrar landskapet. Proportionerna för den skogskant som avgränsar det öppna landskapet förvrängs och detaljerna försvinner när vindkraftverkens konstruktioner i närmiljön dominerar vyn.	stora konsekvenser / måttliga
Strandvägen Kulturhistoriskt värdefull vägsträckning*	flera kommuner	4,4 km	måttlig	små/måttliga	Strandvägen går sydväst, öster, sydost och norr om projektområdet. Enligt synlighetsanalysen uppkommer de mest betydande vyerna i riktning mot projektområdet från åkerområdena söder om Munsala. Med undantag av detta är vyerna delvisa och lokala. Som närmast är vindkraftverken på cirka 4,3 kilometers avstånd från Strandvägen, vilket innebär att kraftverken syns ovanför den ås som avgränsar åkerområdet. Vyerna skapas dock endast för en kort sträcka på hela	ringa

					Strandvägen och konsekvenserna bedöms som helhet vara ringa.	
Österby Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Nykarleby, Vörå	5,9 km	stor	ringa	Österbys läge på en ås och de omgivande öppna åkerområdena bidrar till att skapa vyer mot vindkraftverken. Vyer uppkommer från de västra och norra delarna i Österby. Vindkraftverken syns som en enhetlig grupp ovanför åsarna som avgränsar åkerområdena, men till följd av avståndet dominerar de inte landskapet. Konsekvenserna för landskapet bedöms som helhet vara ringa.	ringa
Monå by Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Nykarleby	8 km	stor	ringa	Landskapet i Monå by är småskaligt och kuperat. Enligt synlighetsanalysen uppkommer endast delvisa vyer från det kulturhistoriskt värdefulla området och för den största delen av området skapas inga vyer. Konsekvenserna för landskapet bedöms vara ringa.	ringa
Ekola gårdsgrupp Regionalt betydande bebyggd kulturmiljö **	Kauhava	10,6 km	stor	ringa	Enligt synlighetsanalysen uppkommer delvisa vyer från landskapet i byn Ekola mot vindkraftverken. Till följd av avståndet dominerar inte landskapet av vindkraftverken och konsekvenserna för landskapet är ringa.	ringa
Nykarleby centrum Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Nykarleby	11,7 km	stor	ringa	Enligt synlighetsanalysen och illustrationen uppkommer inga omfattande vyer mot vindkraftverken från Nykarleby centrum. Ställvis uppkommer begränsade vyer mot vindkraftverken, men vindkraftverken är underordnade det övriga landskapet till följd av avståndet. Konsekvenserna för landskapet bedöms vara ringa.	ringa
Eljasus Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Vörå	11,1 km	stor	inga konsekvenser	Enligt synlighetsanalysen uppkommer vid objektet enbart ringa, möjliga vyer i området och därmed bedömer man att vindkraftverken inte orsakar några konsekvenser för området.	inga konsekvenser
Kauhavan Ekoluoman peltolakeus Regionalt värdefullt landskapsområde **	Kauhava	12 km	måttlig	ringa	Från landskapsområdet öppnas vyer mot vindkraftverken, men dessa finns på ett över tio kilometers avstånd, vilket innebär att konsekvenserna inte ens i eventuella siktområden bedöms dominera landskapsbilden eller landskapets värdefulla särdrag.	ringa
Kovjoki station Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Nykarleby	13,2 km	måttlig	inga konsekvenser	Enligt synlighetsanalysen uppkommer inga vyer mot vindkraftverken i objektet. Inga konsekvenser för landskapet bedöms uppstå.	inga konsekvenser
Strandby Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Vörå	12,8 km	stor	inga konsekvenser	Enligt synlighetsanalysen uppkommer inga vyer mot vindkraftverken i Strandby. Inga konsekvenser för landskapet bedöms uppstå.	inga konsekvenser
Källmossens ladulandskap, Kulturmiljö som	Nykarleby	13,7 km	stor	ringa	Från landskapsområdet öppnas vyer mot vindkraftverken, men	ringa

är värdefull på landskapsnivå*					dessas finns på ett över tio kilometers avstånd, vilket innebär att konsekvenserna inte ens i eventuella siktområden bedöms dominera landskapsbilden eller landskapets värdefulla särdrag.	
Bebyggelsegrupperna i centrum och kyrkomgivningen Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Vörå	13,2 km	stor	ringa	Enligt synlighetsanalysen uppkommer endast ringa och möjliga vyer från Centrum och kyrkomgivningen och därmed är vindkraftverkens konsekvenser för landskapet som högst ringa.	ringa
Öyrstrand Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Vörå	13,3 km	stor	inga konsekvenser	Enligt synlighetsanalysen uppkommer inga vyer mot vindkraftverken i Öyrstrand. Inga konsekvenser för landskapet bedöms uppstå.	inga konsekvenser
Oravais församlingshem Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Vörå	13,3 km	stor	ringa	Enligt synlighetsanalysen uppkommer iför Oravais församlingshem enbart ringa, möjliga vyer i området och därmed bedömer man att vindkraftverken inte orsakar några konsekvenser för området.	inga konsekvenser
Oravais UF, Årvasgården, Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Vörå	13,6 km	stor	inga konsekvenser	Enligt synlighetsanalysen uppkommer inga vyer mot vindkraftverken i objektet. Inga konsekvenser för landskapet bedöms uppstå.	inga konsekvenser
Oravais UF, danspaviljong, Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Vörå	13,7 km	stor	inga konsekvenser	Enligt synlighetsanalysen skapas inga vyer mot vindkraftverken i objektet. Inga konsekvenser för landskapet bedöms uppstå.	inga konsekvenser
Tyni, Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå***	Kauhava	14,1 km	måttlig	ringa	Enligt synlighetsanalysen uppkommer delvisa vyer från landskapet i Tyni mot vindkraftverken. Till följd av avståndet domineras inte landskapet av vindkraftverken och konsekvenserna för landskapet är ringa.	ringa
Bandbebyggelsen i Socklot, Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Nykarleby	16,7 km	måttlig	inga konsekvenser	Enligt synlighetsanalysen kan det från Socklot öppnas enstaka vyer i riktning mot vindkraftverken. På grund av det långa avståndet och vyernas begränsning bedöms inga konsekvenser för landskapet uppstå.	inga konsekvenser
Kimo bruksområde, Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Vörå	15,9 km	måttlig	ringa	Enligt synlighetsanalysen uppkommer delvisa vyer från Kimo bruksområde mot vindkraftverken. Det kan uppskattas att det i Kimo ådal som helhet uppkommer mycket små vyer och de totala konsekvenserna för området blir mycket ringa till följd av det långa avståndet.	ringa
Voltti station, Landskapsmässigt betydande bebyggd kulturmiljö**	Kauhava	16 km	måttlig	ringa	Enligt synlighetsanalysen uppkommer delvisa vyer från landskapet i Voltti station mot vindkraftverken. Till följd av avståndet domineras inte landskapet av vindkraftverken och konsekvenserna för landskapet är ringa.	ringa

Hanhiluoman kulttuurimaisema, Maakunnallisesti arvokas maisema-alue **	Kauhava	16,3 km	måttlig	ringa	Enligt synlighetsanalysen uppkommer delvisa vyer från området mot vindkraftverken. Det kan uppskattas att det som helhet skapas mycket små vyer och det totala konsekvenserna för området blir mycket ringa till följd av det långa avståndet.	ringa
Styrmans, Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Pedersöre kommun	18,7 km	stor	inga konsekvenser	Enligt synlighetsanalysen uppkommer inga vyer mot vindkraftverken i objektet. Inga konsekvenser för landskapet bedöms uppstå.	inga konsekvenser
Näsibacka Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Pedersöre kommun	19,8 km	stor	inga konsekvenser	Enligt synlighetsanalysen uppkommer inga vyer mot vindkraftverken i objektet. Inga konsekvenser för landskapet bedöms uppstå.	inga konsekvenser
Kaitsor Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Vörå	20 km	stor	inga konsekvenser	Enligt synlighetsanalysen uppkommer inga vyer mot vindkraftverken i objektet. Inga konsekvenser för landskapet bedöms uppstå.	inga konsekvenser
Bebyggelsegruppen i Solstrand Kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå*	Vörå	21,1 km	stor	inga konsekvenser	Enligt synlighetsanalysen uppkommer inga vyer mot vindkraftverken i objektet. Inga konsekvenser för landskapet bedöms uppstå.	inga konsekvenser

* Enligt Österbottens landskapsplan 2050

** Enligt Södra Österbottens landskapsplan 2050

6.7.5 Nattetida konsekvenser

Under den mörka tiden av dygnet och året påverkas landskapet av vindkraftverkens flyghinderbelysning. Flyghinderljus måste installeras på vindkraftverken för att garantera flygsäkerheten. Flyghinderljusens ljuseffekt och ljustyp bestäms enligt flyghindrets höjd och läge. Kraftverk med en totalhöjd över 150 meter ska enligt Traficoms anvisningar om flyghindermarkeringar (7.9.2020) utrustas med flyghinderljus som lyser både på dagen och på natten. Belysningen på dagen består av högintensivt blinkande vitt ljus och på natten högintensivt blinkande vitt eller medelintensivt blinkande/fast rött ljus. Fasta röda ljus i stället för blinkande vita ljus har allmänt ansetts vara mindre störande nattetid. Blinkande flyghinderljus i nattlandskapet drar till sig betydligt mera uppmärksamhet och blinkningens synlighet förstärks om flera kraftverk syns samtidigt. Ljusets blinkningar påverkas också i någon mån av att rotorbladen momentant får ljuset att avta eller slockna, då bladen passerar förbi ljuset.

Flyghinderljuset installeras ovanpå vindkraftverkets maskinhus, alltså på kraftverkens navhöjd. Eftersom de vindkraftverk som planeras för projektet har en tornhöjd som är mer än 105 meter över markytan ska lågintensiva flyghinderljus placeras på tornets mellanhöjder med jämna mellanrum, mindre än 52 m. Minst två av tornljuset ska synas från luftfartygens alla inflygningsriktningar.

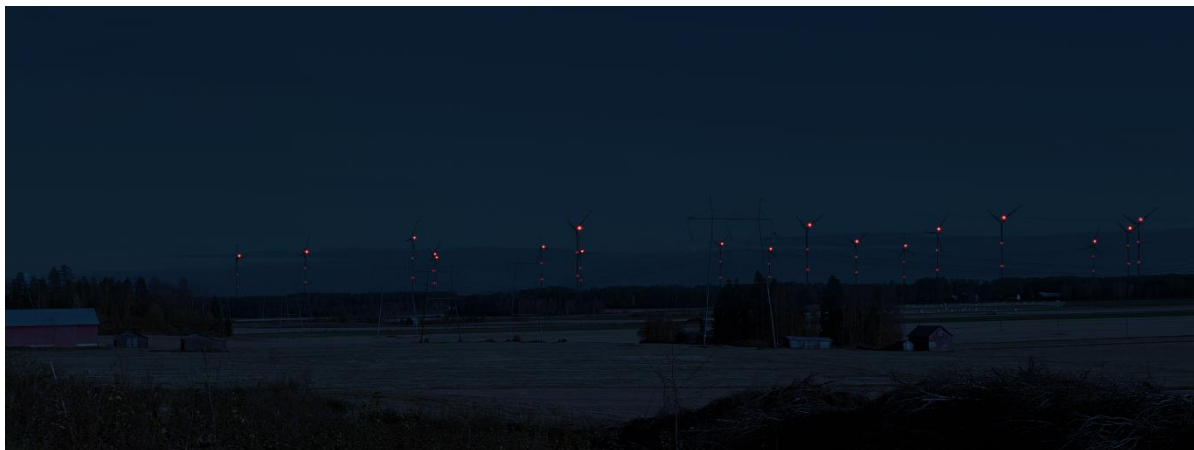
För att reducera den ljusmängd som når omgivningen kan flyghinderljuset i ett sammanhängande vindkraftsområde grupperas så att de yttersta kraftverken runt områdets kanter har kraftigare belysningsanordningar, som bestäms enligt kraftverkens höjd (kraftverk utrustade med högintensivt blinkande vitt ljus ska stå på mindre än 2 km avstånd från varandra). De kraftverk som finns innanför ytterkanten kan ha flyghinderljus med lågintensivt, fast, rött ljus. Om ett kraftverk inne i vindkraftsområdet är betydligt högre än de övriga ska det märkas ut effektivare med flyghinderljus. Vindkraftsområdets flyghinderljus ska blinka i takt.

För att minska flyghinderljusens påverkan kan flyghinderljusens nominella ljusstyrka nattetid vid god sikt sänkas till 30 procent, då sikten är över 5000 meter, och till 10 procent då sikten är över 10000 meter, vilket minskar den ljusmängd som omgivningen utsätts för. Man kan också eftersträva att rikta flyghinderljusen uppåt, varvid de syns så litet som möjligt nedåt. I Finland har man också prövat ny teknik som innebär att flyghinderljusen tänds endast då ett flygplan närmar sig. Sådan utrustning, OCAS (Obstacle Collision Avoidance System), tillverkare Vestas Wind Systems A/S, har installerats åtminstone i Svaskulla vindkraftspark i Närpes. Flyghinderljusen, eventuell minskning av deras ljusstyrka genom mätning av sikten samt gruppering av flyghinderljusen ska planeras enligt Traficoms anvisningar.

Blinkande varselljus som används dagtid urskiljs dåligt på längre håll. Då omgivningens ljusa minskar urskiljs varselljusen allt tydligare och i mörker ser man inget annat av kraftverken än varselljusen. Vintertid syns varselljusen ovanligt långt, eftersom luftfuktigheten, som begränsar sikten, är låg i köld. Varselljusen kan också reflekteras av låg molnslöja eller dimma mot närområdet. Flyghinderljusen har mindre synlighetsområde än rotorerna, eftersom de högsta ljusen finns på kraftverkets navhöjd.

Flyghinderljus som monteras på vindkraftverkens maskinhus och torn påverkar landskapsbilden lokalt i skymning och nattetid. För närvarande finns på många ställen ytterst få ljuskällor i nattlandskapet inom influensområdet, vilket kan bidra till att förändringen i omgivningens karaktär märks extra tydligt. Konsekvensens betydelse kan jämföras med förändringen landskapsbildens karaktärdagtid och har beaktats i bedömningen av landskapspåverkans betydelse ovan.

Inverkan av röda fasta flyghinderljus på landskapet under den mörka tiden har visualiserats med fotomontage.

Figur 61. Illustration av den röda flyghinderbelysningens konsekvenser nattetid för landskapet, sett från Harjuxvägen. Fotograferingsplats 4.

Figur 62. Illustration av den röda flyghinderbelysningens konsekvenser nattetid för landskapet, sett från öster och fotograferingsplats 6.

6.7.6 Konsekvenser för fasta fornlämningar

Under projektets MKB-skede år 2020 och under beredningen av det justerade planförslaget år 2025 har arkeologiska inventeringar gjorts på området. Inventeringarnas resultat har beaktats vid uppgörande av planen. Då dessa beaktas och lyfts fram kan konsekvenserna för dessa anses små men goda då de främjar bevarandet av kulturarvet.

6.8 Konsekvenser för Försvarsmaktens funktion och samt luftfarten

Före beviljande av bygglov skall anhållas om flyghinderstillstånd för alla vindkraftverk enligt Luftfartslagen. I projektområdet är höjdbegränsningen ca 340m enligt ANS Finlands lägesdata (26.4.1018). I samband med bygglovsskedet bestäms slutlig position och höjd inom byggnadsytorna för respektive vindkraftverk. På basen av dessa kan slutliga flyghindersutlåtanden begäras.

Försvarsmakten har gett ett utlåtande 10.3.2020 (PEOPOS AQ9158) om att vindkraftsprojektet i Björkbacken kan godkännas under förfarandet för miljökonsekvensbedömning. Enligt utlåtandet motsätter sig Försvarsmakten inte byggandet av planenliga vindkraftverk i området Björkbacken. Utlåtandet har getts för sammanlagt 26 st 280 meter höga vindkraftverk. Efter att utlåtandet gavs har projektplanen ändrats vad gäller antalet kraftverk och deras höjd, men projektområdet har inte blivit större. Ett utlåtande om den uppdaterade planen har begärts från Försvarsmakten. Försvarsmakten har 20.5.2020 (PEOPOS AP995) gett ett utlåtande enligt vilket Försvarsmakten inte motsätter sig byggandet av planenliga vindkraftverk i området Björkbacken.

Ett nytt utlåtande har begärts från Försvarsmakten i planutkastskedet. Utlåtandet gavs den 10.2.2024, och enligt det har Försvarsmakten inga invändningar mot planutkastet.

Ett nytt utlåtande har begärts från Försvarsmakten i planförslagsskedet. Utlåtandet gavs den 5.2.2025, och enligt det har Försvarsmakten inga invändningar mot planförslaget.

Ett positivt godkännandeutlåtande från Huvudstaben, baserat på aktuell projektinformation, ska erhållas innan godkännandet av en plan som kommer att användas som grund för beviljande av bygglov.

6.9 Konsekvenser för klimatet

Vindkraftsproduktionens konsekvenser för elektricitetsproduktionens utsläpp

En allt större del av Finlands elektricitet produceras med förnybara energikällor. För närvarande produceras en del av elektriciteten med naturgas, vattenkraft eller kärnkraft. År 2023 producerades cirka 78 TWh elektricitet i Finland, och 94 procent av den producerades med förnybara energikällor samt kärnkraft (Energiateollisuus ry 2023). Andelen inhemsk vindkraft var cirka 18,5 %. Cirka 6 % producerades med fossila bränslen och torv. De genomsnittliga koldioxidutsläppen för Finlands elproduktionssystem har beräknats till cirka 70 kg CO₂ per producerad megawattimme som ett glidande treårsmedelvärde, vilket inkluderar redan koldioxidneutrala produktionsformer (i siffran delas kogeneration enligt energimetoden, källa: Statistikcentralen 2024). Främst ersätter vindkraft energiformer som är dyra att producera, såsom kol- eller naturgasbaserad elproduktion. Till exempel har Holttinen (2004) i sin forskning uppskattat att vindkraftsproduktion i nordiska energisystem primärt ersätter el som producerats med kol, vilket har uppskattats till i genomsnitt 620–720 g CO₂/kWh i koldioxidutsläpp. Användningen av stenkol som energikälla i Finland förbjuds från och med 2029 (Lag om förbud mot användning av kol som energikälla 416/2019), så det är troligt att användningen av kol för elproduktion redan har minskat betydligt under genomförandetiden för projektet. På samma sätt, om vindkraftverk ersätter redan använda koldioxidneutrala energiproduktionsformer (t.ex. kärn- eller vattenkraft), kommer projektets klimatpåverkan att vara låg (STY, 2023a).

Effekterna av projektet med olika scenarier, där en minskning av utsläppen med 300 gCO₂/kWh (ersättning av exempelvis naturgas, användning av biomassa) och 30 gCO₂/kWh (ersättning av exempelvis solenergi, geotermisk energi), har bedömts enligt tabellen nedan. Väderförhållandena påverkar elproduktionen med vindkraft. Kapacitetsfaktorn för vindkraftverk visar hur mycket elektricitet vindkraftverket producerar på årsbasis i förhållande till dess teoretiska maximala kapacitet. Vindkraftparker producerar elektricitet över 90 % av tiden, även om de inte alltid fungerar med full effekt. I beräkningarna har en kapacitetsfaktor på 35 % använts. År 2019 var genomsnittet för kapacitetsfaktorn för Finlands vindkraftverk 33 %, med det bästa vindkraftverket uppnådde en kapacitetsfaktor på 47 % (Suomen Tuulivoimayhdistys 2022b).

Tabell 9. Den beräknade minskningen av koldioxidutsläpp från vindkraftsparken (ton per år).

Björkbacken	Justerat planförslag	Planförslag	Planutkast
Antal vindkraftverk	20	22	26
Total effekt MW	200	220	260
Elproduktion GWh/år	700	770	910
Minskning av koldioxid CO ₂ t/år (minskad effekt 300 g CO ₂ /kWh)	210 000	231 000	273 000
Minskning av koldioxid CO ₂ t/a (minskad effekt 30 g CO ₂ /kWh)	21 000	23 100	27 300

I en tidigare livscykelbedömning av en vindkraftspark har det observerats att fyra huvudkomponenter använder cirka 85 % av primärenergiförbrukningen under produktions- och byggfasen (Bhandari et al., 2020). Enligt bilaga III i IPCC:s femte rapport uppgår livscykelutsläppen för landsvindkraft i genomsnitt till cirka 11 g CO₂-ekv/kWh, med en miniminivå på cirka 7 g CO₂-ekv/kWh och en maximalnivå på cirka 56 g CO₂-ekv/kWh (Schlömer et al., 2014). Enligt den tidigare nämnda informationen från SYKE uppskattades livscykelutsläppen till 10–12 g CO₂-ekv/kWh. Enligt beräkningar återvinner ett vindkraftverk den energi som används under tillverkning, transport, byggnation, drift och avveckling på mindre än ett år, ibland på mindre än hälften av ett år (Suomen Tuulivoimayhdistys, 2022e). Med den genomsnittliga utsläppsnivån (11 g CO₂-ekv/kWh) skulle koldioxidutsläppen för Björkbacken-projektet uppgå till 7 700 ton CO₂ per år.

Byggnadsskedets effekt för kolsänkorna i området

För konstruktionerna i vindkraftsparken röjs träd vid fältområdena, servicevägarna och kraftledning svägarna. Det beräknas att 32 ha terräng kommer att röjas inom ramen för projektet. Det område som ska röjas består i huvudsak av talldominerad ekonomiskog. Medelvolymen i de finländska skogarna är ca 100 m³/ha. En kubikmeter virke innehåller cirka 200 kg kol. På motsvarande sätt medför en ökning av avverkningsvolymen med en kubikmeter att kolförrådet minskas med 350–400 kg per år. Avverkning av skog försämrar således den årliga kolsänkan nästan med det dubbla jämfört med den mängd kol som försvinner direkt ur skogen tillsammans med de avverkade träden (ETLA 2021). I planeringsområdet är merparten av byggnadsarbetet förlagd till tallskogsdominerade mineralmarker. Enligt Ojanen m.fl. (2020) binder skogsbevuxna mineralmarker och skogsdikade karga myrar i medeltal 45 g kol/m²/a. Om man antar att hela det område som ska röjas vore av det här slaget, skulle den kolsänka som försvinner i och med projektet utgöra 14,4 t/a.

Hur de av klimatförändringen förändrade naturförhållandena påverkar projektet

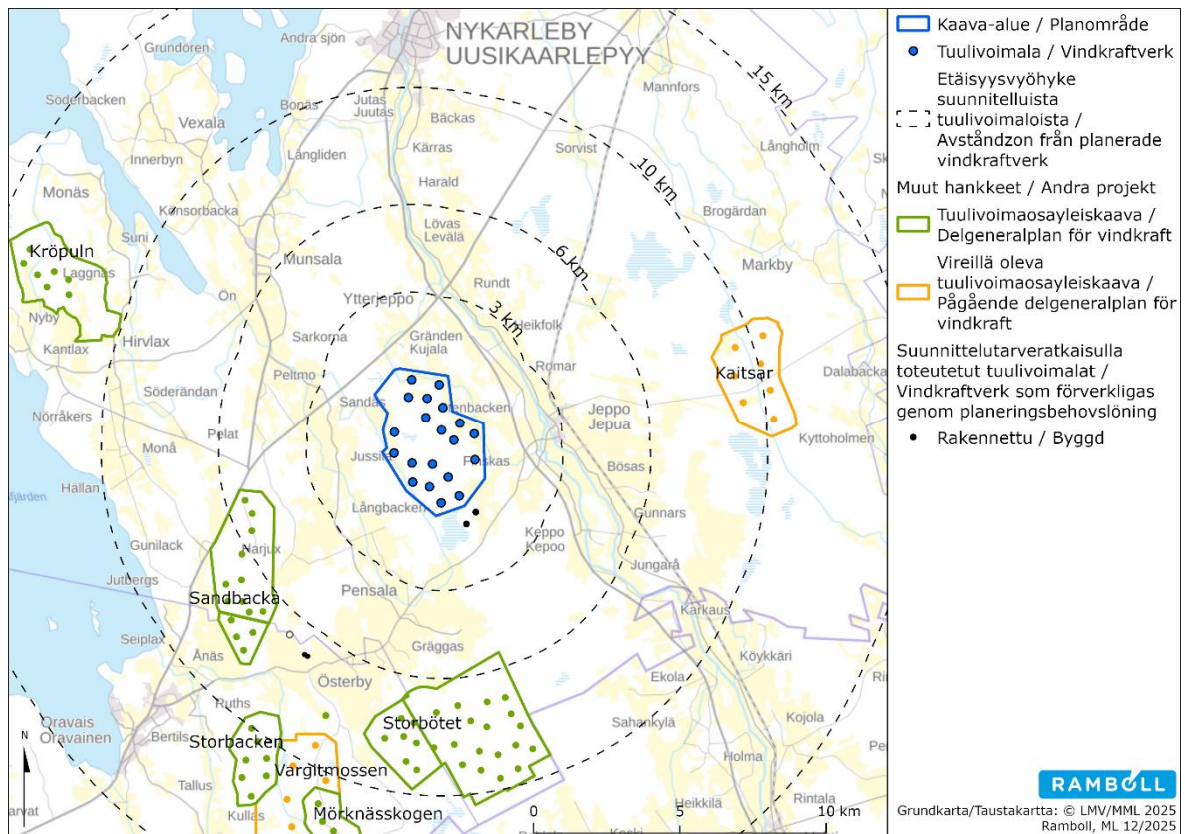
Klimatförändringen kommer att förbättra verksamhetsbetingelserna för vindkraftverken allteftersom blåsigheten ökar i Finland. Till exempel enligt utsläppscenario A1B kommer blåsigheten från september till april att öka avsevärt (med 2–4 %) längs kusten i landets södra delar samt i havsområdena i Finska viken och norra delarna av Östersjön ända upp i Bottenviken. Perioden av öppet vatten blir längre, vilket ökar vindens medelhastighet särskilt till havs. Därför har den årliga produktionspotentialen för vindkraft förutspått öka i Finland med i genomsnitt 7 %, i kustområdena med hela 10–15 % åren 2021–2050. I och med klimatförändringen blir emellertid också exceptionella väderförhållanden vanligare, såsom stormar och perioder av svag vind. Vid hård storm måste kraftverken stängas av och vid svag vind producerar de ingen el. Detta har tidvis effekter för den totala produktionen av vindkraft. De allt mildare vintrarna kan underlätta problemen med is på kraftverken eftersom mindre is samlas på tornen och bladen. (Kirkinen m.fl. 2005, Suomen Tuuli-atlas)

6.10 Sammantagna konsekvenser

I närheten av Björkbackens vindkraftspark finns flera godkända delgeneralplaner för vindkraft. Vissa av dessa har redan förverkligats emedan förverkligandet pågår i andra områden.

Tabell 10. Vindkraftsprojekt som har beaktats vid bedömningen av samverkande konsekvenser.

Vindkraftsprojekt	Antal kraftverk	Avstånd till närmaste kraftverk i Björkbacken (km)	Material som använts vid bedömningen
Lovisa	1	0,9	Bygglovsuppgifter
Kajsa	1	1,0	Bygglovsuppgifter
Sandbacka	14	5,3	Lagakraftvunnen delgeneralplan
Norrkanga	1	6,7	Bygglovsuppgifter
Nordtank	1	6,9	Bygglovsuppgifter
Lagerway	1	7,0	Bygglovsuppgifter
Storbötet	25	6,9	Bygglovsuppgifter
Mörknässkogen	5	8,3	Lagakraftvunnen delgeneralplan
Kaitsar	7	8,8	Planförslag
Vargitmossen	9	9,3	Program för deltagande och bedömning
Storbacken	9	9,8	Lagakraftvunnen delgeneralplan
KröpuIn	7	12,0	Lagakraftvunnen delgeneralplan

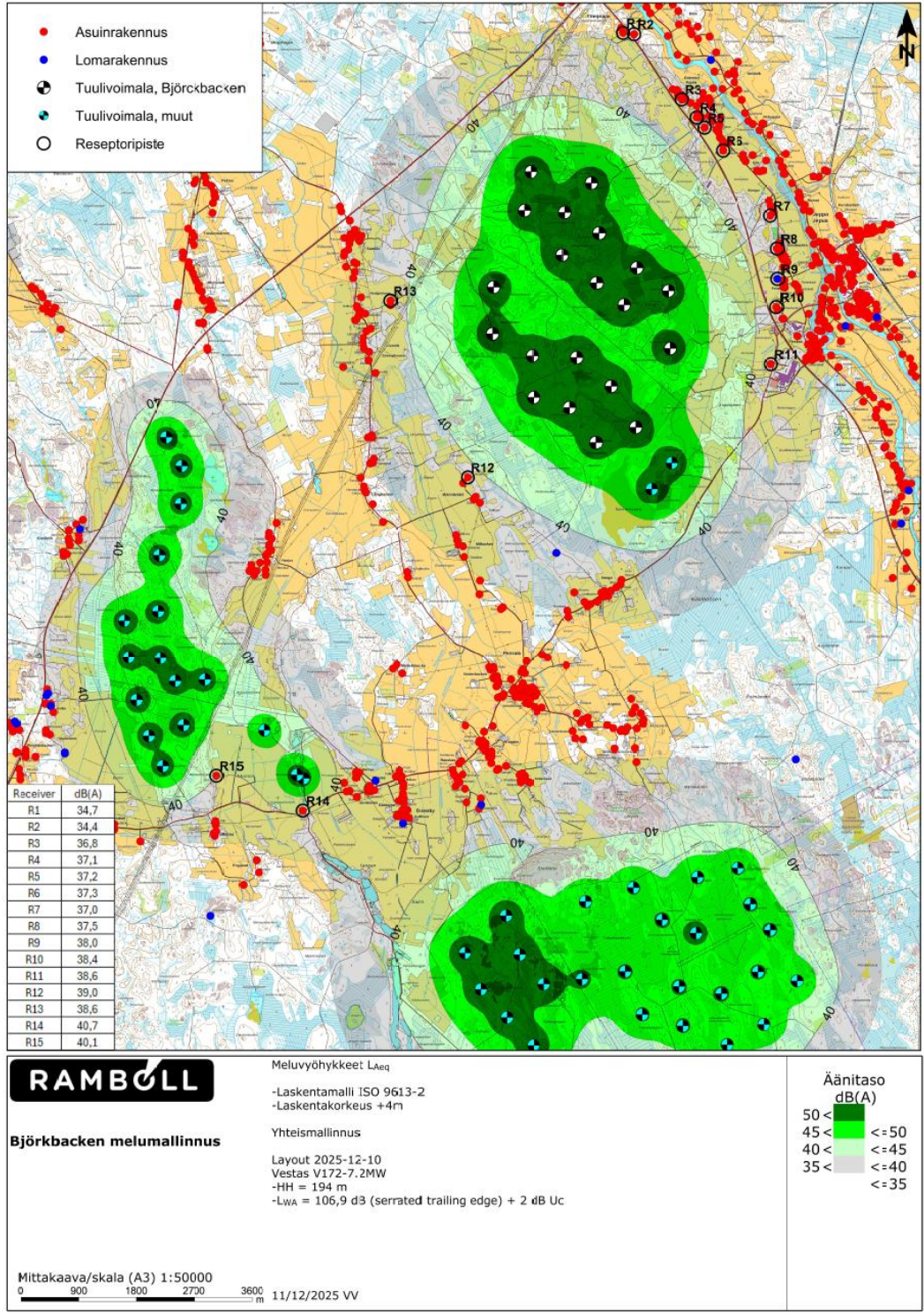

Figur 63. Övriga planerade projekt i planområdets närhet.

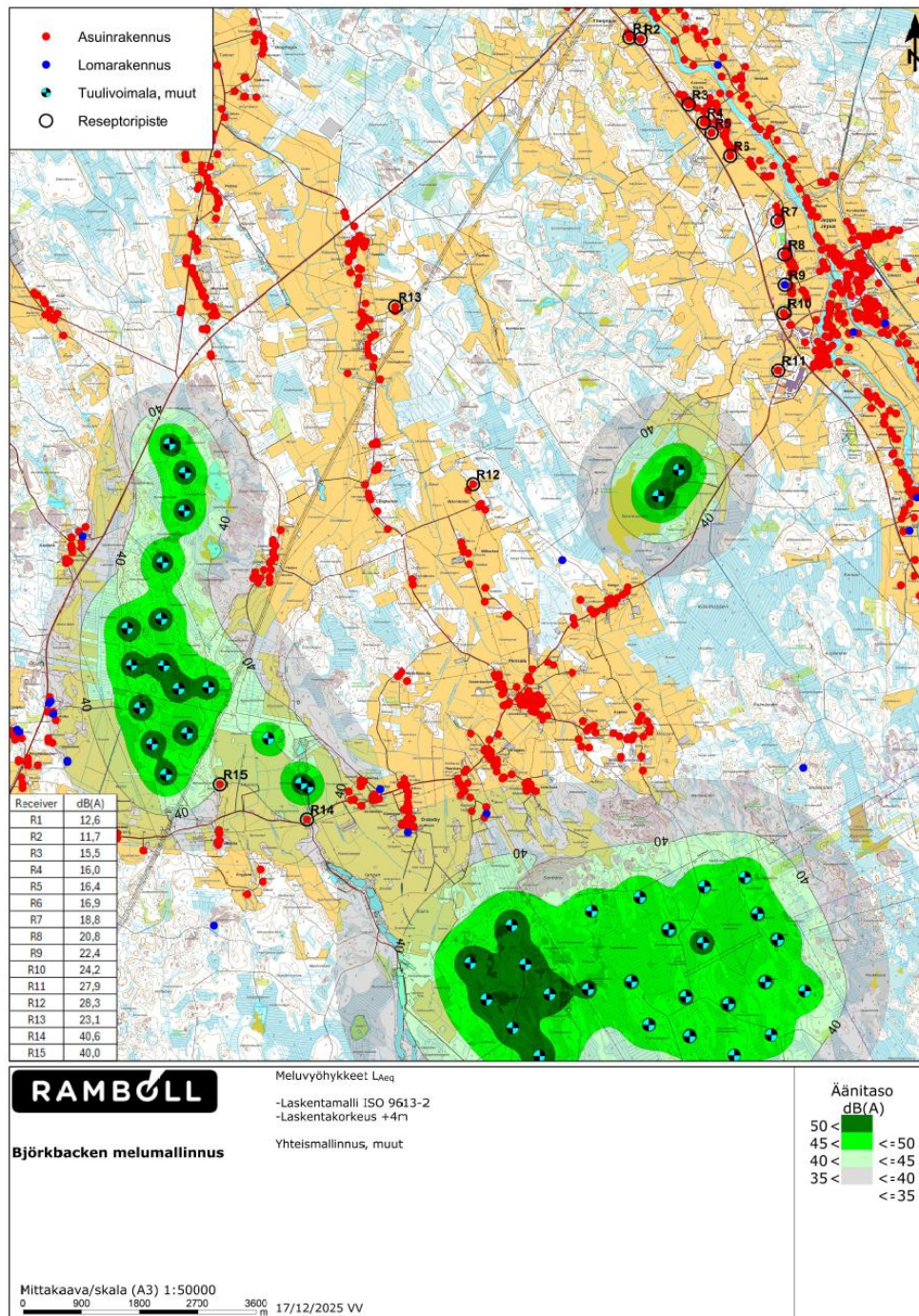
Efter Björkbackens planförslag har planläggningen av Dalalandets vindkraftsprojekt, som ligger söder om planområdet, inte längre gått vidare, och därför har projektet borttagits från bedömningen av sammantagna konsekvenserna.

6.10.1 Buller

Ljudet har modellerats gemensamt med de närmaste vindkraftverken vid Björkbacken. Enligt resultatet överstigs riktvärdet på 40 dB, enligt regeringens förordning, vid två mätpunkter (14 och 15). Björkbacken har dock ingen inverkan på dessa punkter, vilket framgår ur följande bilder.

Figur 64. Den sammantagna bullersimuleringens resultat.

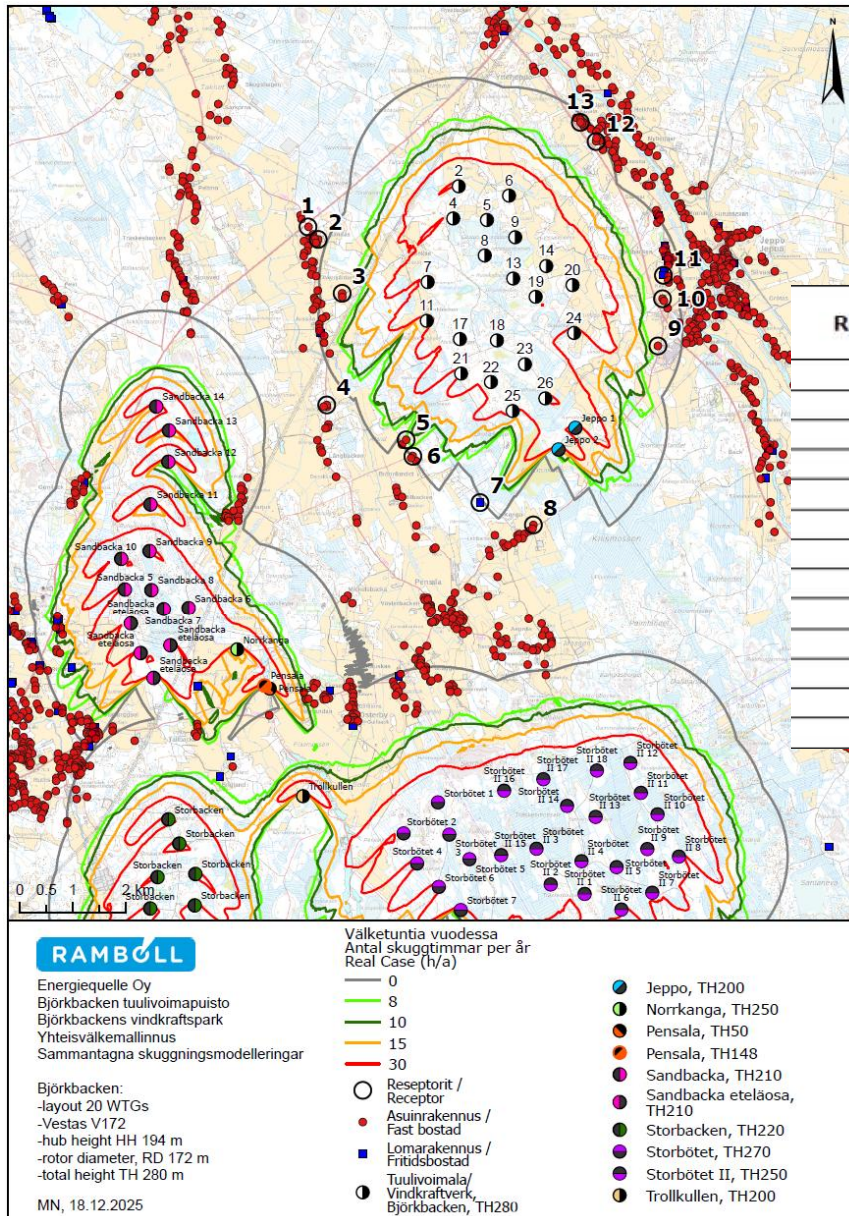

Figur 65. Bullermodelleringsresultat för övriga projekt, utan Björkbacken.

I planutkastskedet överstegs riktvärdet 40 dB i reseptorpunkt 12 i den sammantagna simuleringen, men till planförslagsskedet togs vindkraftverk nr 16 bort varvid bullervärdet sjönk till 39,4 dB. I det justerade planförslaget var bullervärdet 39 dB för reseptorpunkt 12 i den sammantagna modelleringen.

6.10.2 Skuggning

De rörliga skuggorna har bedömts med en gemensam modellering för Björkbackens närmaste vindkraftverk. I modelleringen av rörliga skuggor har det område där rörliga skuggor orsakade av vindkraftverken förekommer och förekomstfrekvensen beräknats med Shadow-modulen i kalkylprogrammet WindPro 4.0. Programmet beräknar hur ofta och under hurudana perioder ett visst objekt utsätts för den vandrande skugga som vindkraftverken orsakar. Med modelleringen utarbetades en karta över den så kallade verkliga situationen (Real Case), där man beaktar vindförhållanden och solskenstimmar, men utan trädbestånd.

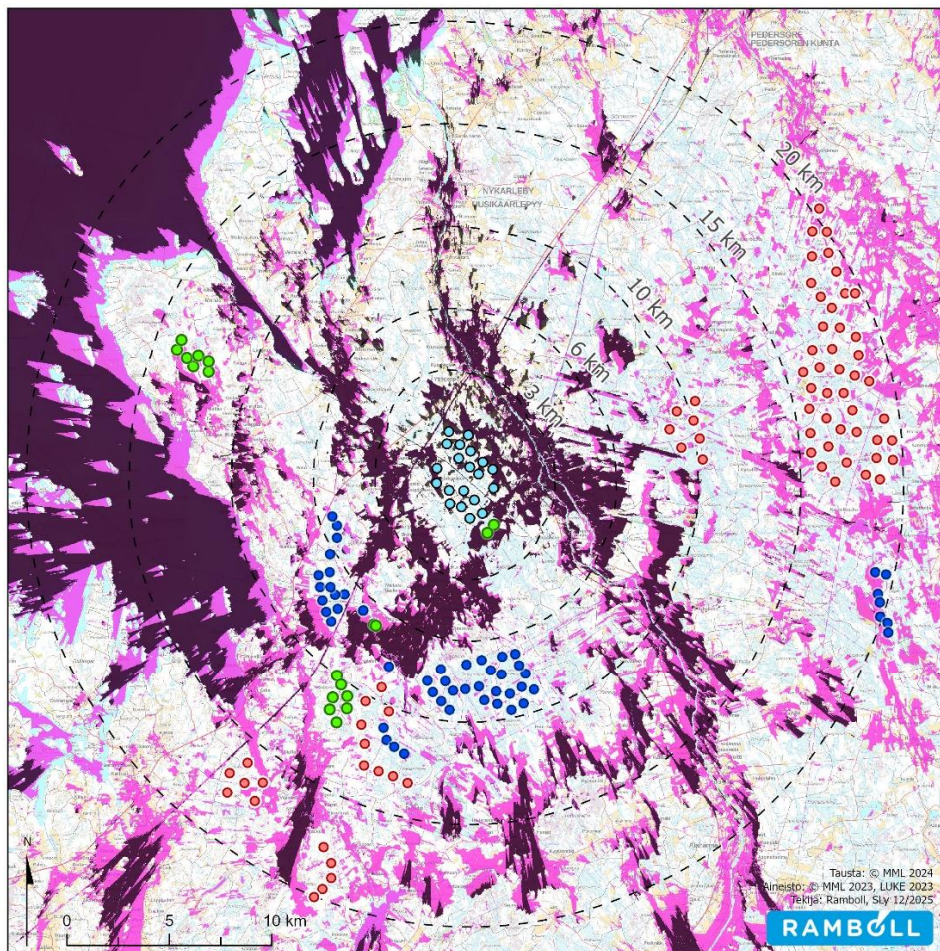
Figur 66. Resultat av sammanskuggningsmodellering. Modelleringens receptorpunkter har ringats in och numrerats.

Reseptori	Yhteismallinnus, Real Case, h/a*
1	0:00
2	0:00
3	4:37
4	0:00
5	7:04
6	3:04
7	0:00
8	0:00
9	5:56
10	3:44
11	3:05
12	1:24
13	1:32

På basen av den sammantagna modelleringen av skuggningen sker inte överskridningar av rekommendationen 8h/år vid någon fritids- eller fast bostad.

6.10.3 Landskap

Vindkraftsprojekt som ligger inom en radie på 10 kilometer eller närmare Björkbackens planområde kan utgångsmässigt antas orsaka samverkande konsekvenser för landskapet och kulturmiljön. De samverkande konsekvenserna gäller områden där vindkraftverken syns från olika väderstreck. Sådana är åkerområdena omkring Pensala och Österby och åkerområdena omkring Munsala å, åkerområdena omkring Hirvlax och Monå samt den södra delen av det på landskapsnivå värdefulla kulturlandskapet vid Lappo ås nedre lopp. Även från havet syns flera olika projekts vindkraftverk. I följande bild visas vindkraftsprojekten i närområdet och synlighetsanalysen för dessa.

Björkbackens synlighetsanalys / Björkbackenin näkyvyysanalyysi

Kraftverkens totalhöjd (torn+rotor) / Voimaloiden kokonaiskorkeus (torni+lavat) 280 m

- Björkbacken kraftverk / voimalat
- Avståndszon från planerade kraftverk /
- Etäisyysvyöhyke suunnitelluista voimaloista

Andra projekt / Muut hankkeet

Skede / Tilanne

- Bygglov/under byggande / Luvitettu/rakenteilla
- Under planering / Suunnittelussa
- I produktion / Tuotannossa

Björkbacken synlighetsanalys / Näkyvyysanalyysi

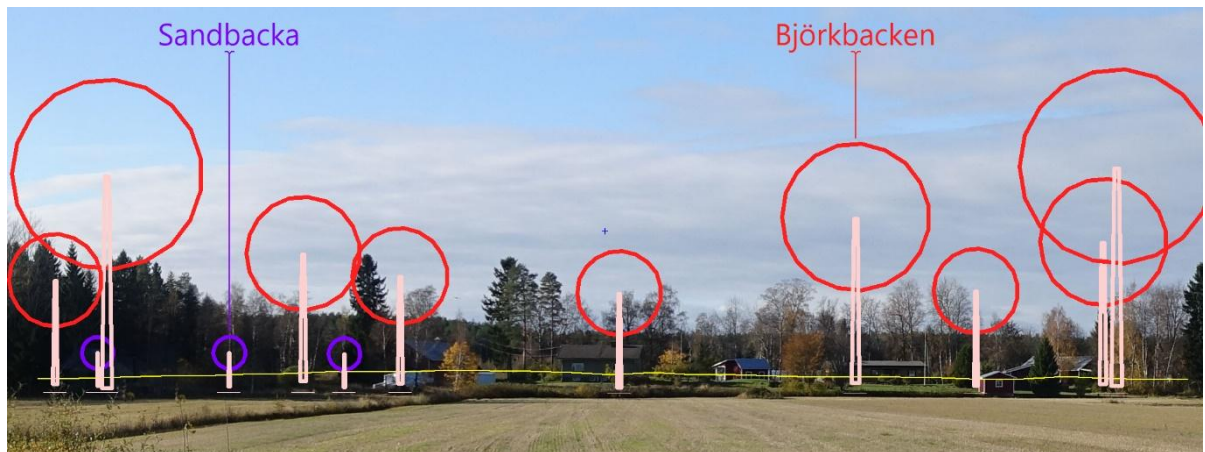
■ 20 kraftverk syns helt eller delvis / voimalaa näkyy kokonaan tai osittain

Gemensamma synlighetsanalysen för andra projekt / Muiden hankkeiden yhteisnäkyvyysanalyysi

■ Vindkraftverken syns helt eller delvis / Tuulivoimalat näkyvät kokonaan tai osittain

Figur 67. Övriga vindkraftsprojekt och synlighetsanalys.

På basen av synlighetsanalys av den sammantagna situationen och landskapsmässigt värdefulla platser, presenteras nedan visualiseringsbilder från fotograferingsplatserna 6 och 7.

Figur 68. Illustrationer (brännvidd 50 mm) av vindkraftsprojektets samverkande konsekvenser för landskapet sett från öster (fotograferingsplats 6). För tydlighetens skull har illustrationerna även visats som så kallade förenklade modeller, där vindkraftverken har markerats med färg för att åskådliggöra dem på ett tydligare sätt. Avståndet till närmaste vindkraftverk är cirka 2 km och kraftverket längst borta (Sandbacka) cirka 10 kilometer.

Figur 69. Illustrationer (brännvidd 50 mm) av vindkraftverkens placering i landskapet, sett från nordost, från Ytterjeppo by (fotograferingsplats 7). För tydlighetens skull har illustrationerna även visats som så kallade förenklade modeller, där vindkraftverken har markerats med färg för att åskådliggöra dem på ett tydligare sätt. Avståndet till närmaste vindkraftverk (Björkbacken) är cirka 3,5 km och kraftverket längst borta (Roukus) cirka 24 kilometer.

Så som framgår av fotomontagen ovan kan man inte i riktning mot Jeppo och Ytterjeppo se några samverkande konsekvenser för landskapet orsakade av olika projekt. Övriga projekt i närområdet är på så långt avstånd och ligger bakom en skogbeväxt ås att de i praktiken är helt skymda. Allmänt har samverkande landskapskonsekvenserna minskat till följd av att två kraftverk i Björkbacken blivit borttagna samt att Dalalandets projekt har avslutats.

6.10.4 Fågelbestånd

Häckande fåglar

I Finland generellt, och särskilt i de obebodda skogsområdena i Österbottens landskap, planeras eller byggs en mycket stor mängd vindkraft utöver de befintliga vindkraftverken. Enligt en grov uppskattning är (åtminstone de direkta) konsekvenserna av upp till 5 000 nya vindkraftverk i Finland små jämfört med konsekvenserna av vissa andra mänskliga verksamheter, som skogsavverkning och torvproduktion (ANM 2017). Vindkraftverkens konsekvenser för vissa arter kan dock sträcka sig klart längre än till de omedelbara byggplatserna. Tills vidare känner man inte tillräckligt bra till hur olika arter anpassar sig till vindkraft i finländska förhållanden. Skadliga konsekvenser av vindkraftsprojekt som beror på att skogar splittras, olika störningar samt kollision dödlighet kan anses särskilt beröra arter som föredrar avlägsna, obebodda trakter. Sådana arter är bl.a. många

dagrovfåglar, ugglor och hönsfåglar. För det andra är risken för att lida av konsekvenser större för långlivade och hotade arter större risk än för andra arter (Balotari-Chiebao m.fl. 2021).

Vindkraftsutbyggnaden tillsammans med ett intensivt skogsbruk ökar fragmenteringen av skogslandskapet, vilket sannolikt också försvagar den lokala häckningspopulationen av både rovfåglar och hönsfåglar.

Det flyttande fågelbeståndet

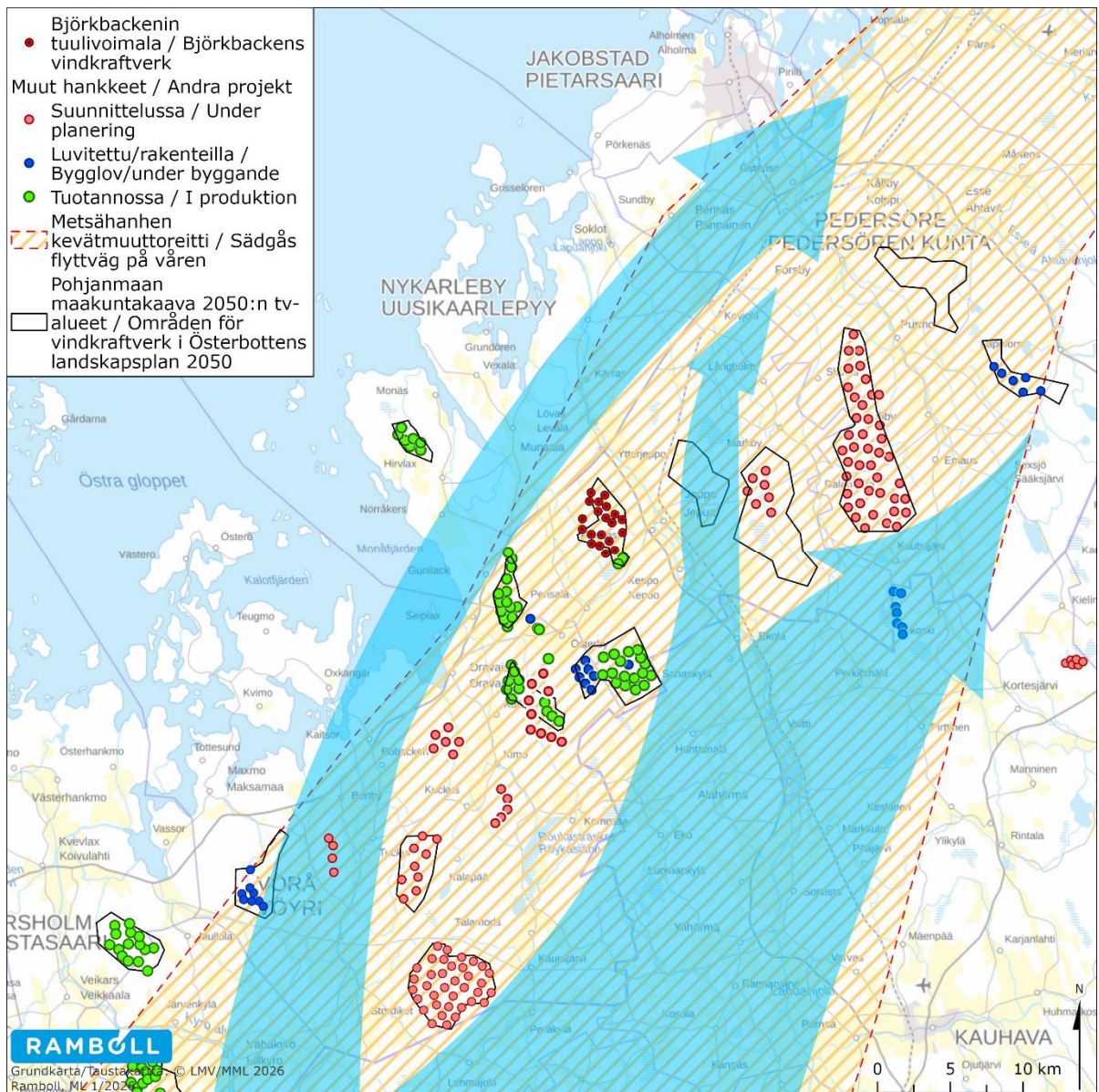
I utredningar på landskapsnivå har kumulativa effekter för flyttande fåglar i fråga om kollision dödlighet bedömts vara små generellt sett (bl.a. Tikkanen & Tuohimaa 2014). Vid en bedömning av kumulativa effekter av vindkraftsparker i Vöråområdet (FCG 2014) betonades att kollisionrisken under flyttperioderna är störst för sädgäss och tranor. Enligt den uppfattning som råder i dag är risken för att en sädgås skulle kollidera med ett kraftverk dock mycket liten. Trots att stora mängder sädgäss flyttar genom befintliga vindkraftsparker i Norra Österbotten har man vid fågeluppföljningar inte observerat ett enda fall där en sädgås skulle ha kolliderat med ett kraftverk (Suorsa 2019). I fråga om tranor ligger Björkbackens område vid sidan av de för arten viktigaste flyttstråken, och tranan har överlag knappt observerats som en kollisiondrabbad art i genomförda uppföljningar. På den grunden bedöms det att vindkraftsparken knappt alls ökar de kumulativa effekterna för tranorna eller sädgåsen.

Inom landskapsplaneringen har de kumulativa effekterna på flyttfåglar av den sammanlagda utbyggnaden av de vindkraftsområden som bedömts som potentiella i landskapen Österbotten och Södra Österbotten nyligen utvärderats i nämnda landskapsförbunds planeringsarbete. Granskningen har fokuserat på huvudflyttvägarna för nyckelarter såsom sädgås, sångsvan, trana, havsörn, arktiska sjöfåglar och lommar. Förutom de vindkraftsområden som identifierats som potentiella inom landskapsplaneringen omfattade granskningen även vindkraftsprojekt utanför dessa reserveringar. Enligt modelleringarna förblir effekterna av maximal dödlighet i förhållande till gränsen för en betydande konsekvens mycket små för samtliga bedömda arter. Med tillämpning av försiktighetsprincipen har kollisionrelaterad dödlighet av vindkraft enligt landskapsplanen bedömts vara som högst ringa i förhållande till populationerna av de granskade arterna (Sweco 2024).

När det gäller barriäreffekter har det i den tidigare nämnda bedömningen av kumulativa effekter av vindkraftverken (FCG 2014) ansetts att den barriäreffekt som uppkommer av vindkraftsparker inte verkar avsevärt påverka fåglarnas flyttstråk eller födoflygningar. Björkbackens vindkraftspark skulle tillsammans med Sandbackens, Storbackens och Storbötets vindkraftsparker i viss mån förskjuta fåglarnas flyttstråk. Det konstaterades att åkrarna i Jussila och Pensala hör till de viktigaste samlingsområdena i Björkbackens påverkansområde under flyttningen. Det är sannolikt att fåglarna även i framtiden kan använda åkrarna i Jussila och Pensala för detta ändamål ungefär på samma sätt, eftersom det på västra sidan av Sandbackens och Björkbackens kraftverksområden bevaras ett flygstråk utan kraftverk vid åkerområdet i Jussila. Likaså bevaras ett stråk nästan utan kraftverk på åkerkedjan mellan Oravais by och Pensala by. Mellan Storbacken och Storbötet bevaras ett rätt så smalt, fritt stråk i sydlig riktning sett från åkerområdet i Pensala. I Björkbackens projekt har kraftverk nr 3, som ligger närmast Jeppotrasket, borttagits och kraftverk nr 2 har flyttats längre bort från Jeppotrasket, vilket medför att Jeppotrasket område får mer vindkraftsfri yta. Även avslutandet av Dalalandets vindkraftsprojekt lindrar konsekvenserna för regionens flyttfågelbestånd.

I de omfattande uppföljningarna som genomförts i Norra Österbotten har svanar, gäss och tranor på en riksomfattande viktig flyttväg visat en stark tendens att undvika vindkraftsparker genom att väja för dem, samt att undvika enskilda vindkraftverk, men de har också visat förmåga att ändra sin väg genom att flyga över vindkraftsparker (Suorsa 2019). I Kalajoki har gäss och svanar kunnat nyttja en 500–1 000 meter bred öppning mellan två vindkraftsparker. På det hela taget har vindkraftsprojekt i det för gässen och svanarna viktiga flyttningsområdet i Norra Österbotten inte alls

påverkat antalet fåglar som flyttar genom området. De smärre ändringar som skett i flyttstråken har handlat om lokala och småskaliga förskjutningar inom flyttstråken i och med att fåglarna flugit kring vindkraftsparkerna. Flyttfåglar har också visat sig kunna flyga genom vindkraftsområden där avstånden mellan vindkraftverken är 500 meter (Suorsa 2019). Baserat på dessa erfarenheter bedöms det att även om flera vindkraftprojekt genomförs, kommer flyttfåglar fortfarande att ha möjlighet att undvika och kringgå vindkraftsområdena helt, eller flyga genom de fria korridorer som finns mellan vindkraftverken. Det är dock möjligt att om alla vindkraftsprojekt planerade för Österbottens förbunds område genomförs, kan särskilt sädgåsens vårflyttning komma att koncentreras mer österut mot inlandet längs huvudflyttvägarna mellan Vörå och Jakobstad, och även att följa de tidigare vägarna mot kusten. Effekterna av hinder som skapas av Björkbackens projekt och andra närliggande vindkraftsprojekt är dock inte bedömda som betydande skadliga för flyttfåglarna.

Figur 70. Sädgåsens vårflyttning kan i framtiden komma att koncentreras längs huvudflyttvägen mellan Vörå och Jakobstad, både åt öster och väster.

Havsörn

I bedömningen av kumulativa effekter av vindkraftparkerna i Vörå (FCG 2014) ansågs att det havsörnsbestånd som häckar i Kvarken med omgivning utsätts för en risk under häckningstiden. Från Björkbackens vindkraftspark är avståndet till det närmaste kända havsörnsboet över 10 kilometer och därmed är konsekvenserna för det häckande beståndet mycket små. För det närmaste reviret kan det uppkomma betydande konsekvenser av vindkraftsbyggande som planerats närmare boplatserna (Tikkanen m.fl. 2022).

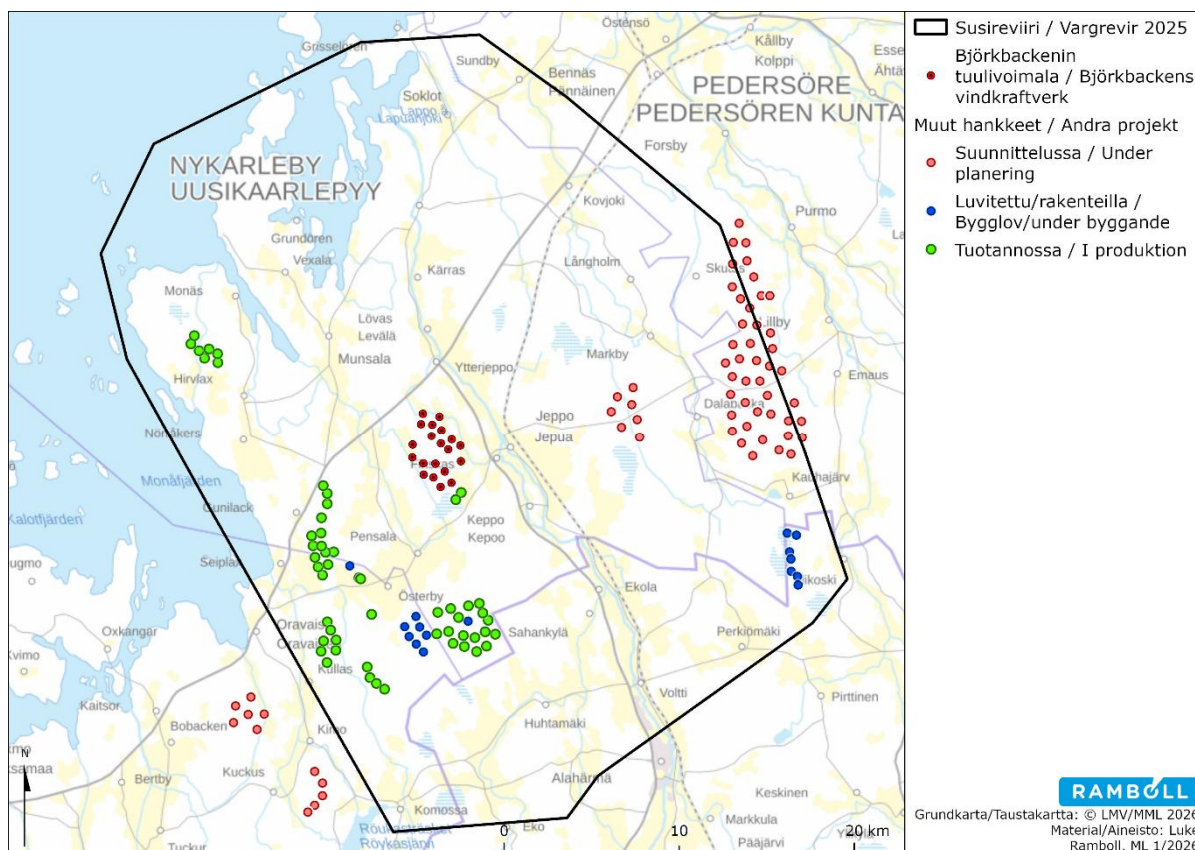
I havsörnsutredningen i Syd-, Mellersta Österbotten och Österbotten har effekterna av vindkraft i landskapsplanerna bedömts för havsörnspopulationen (Tikkanen et al. 2022) genom att använda en livsmiljömodell (Tikkanen et al. 2018) och Band-modellen för kollisioner. Enligt modellerna och kriterierna i utredningen är det möjligt att det uppkommer betydande negativa konsekvenser för havsörnspopulationen, om alla potentiella vindkraftsområden genomförs (granskningen omfattade sammanlagt ca 4 700 planerade eller byggda kraftverk). Enligt modellerna skulle den dödlighet som prognosticerats i livsmiljömodellerna – 16 icke-häckande och 6 häckande havsörnar – per år få beståndstillväxten i granskningsområdet att stanna av. Man drog slutsatsen att det är viktigt att omsorgsfullt planera kraftverkens placering och beakta miljöer som är riskfyllda för havsörnar. Enligt livsmiljömodellerna i utredningen är Björkbacken inte ett riskfyllt område, dvs. planeringsområdet ligger inte nära boplatserna eller i ett område som är viktigt för det icke-häckande havsörnsbeståndet. Prognosen för dödligheten bland icke-häckande havsörnar var 0,13 individer/år, vilket är under en procent av den sammantagna dödligheten i de modeller som tagits fram för de planerade vindkraftverken. På det hela taget görs bedömningen att den risk för havsörnar som uppkommer av vindkraftsbyggande inte framhävs i detta område jämfört med de övriga österbottniska landskapen.

I Södra Österbottens, Mellersta Österbottens och Österbottens förbunds havsörnsutredning (Tikkanen m.fl. 2022) rekommenderas det att särskilt havsörnens häckningsrevir ska tas i beaktande i syfte att förebygga negativa sammantagna konsekvenser. Man bör undvika att bygga vindkraft i närheten av havsörnsbon. Björkbackens projekt ligger dock inte nära kända häckningsplatser, så det kommer inte att öka de kumulativa effekterna på havsörnens häckningsområden. Däremot har Björkbacken och andra vindkraftparker nära Österbottens kust kumulativa effekter på unga, icke-häckande havsörnar genom att öka risken för kollisioner med vindkraftverken.

I Björkbackens planprocess har det totala antalet vindkraftverk minskats i olika planeringsskeden (2→22→20) och de borttagna kraftverken har också gjort projektet mindre i omfattning. I det justerade planförslaget för Björkbacken har det närmaste kraftverket vid Jeppoträsket, nummer 3, tagits bort och kraftverk nummer 2 har flyttats längre bort från Jeppoträsket, vilket innebär att området kring Jeppoträsket får mer fri yta från vindkraftverken. Även avslutandet av Dalandet-projektet mildrar de sammantagna konsekvenserna för havsörnen.

6.10.5 Varg

I Jeppo vargrevir finns redan 54 bebyggda vindkraftverk i drift. Förutom Björkbacken planeras flera andra vindkraftsprojekt inom reviret (se bilden nedan). Om alla projekt genomförs kommer det fortfarande att finnas tillräckligt stora och nästan orörda skogsområden inom Jeppos cirka 1300 km² stora vargrevir för att stödja vargens fortplantning. De största sammanhängande skogsområdena inom reviret ligger norrut och österut från Jeppo, det vill säga i de norra och östra delarna av Nykarleby. Om det i framtiden kommer att etableras fler nya vindkraftsparker inom reviret kan det dock bli avsevärt svårare att hitta stora, störningsfria livsmiljöer som vargen behöver.

Figur 71. Vindkraftverk inom Jeppo vargrevir (i drift, bygglov och under planering).

Enligt de senaste bedömningarna av vargstammen har de redan i drift varande vindkraftsprojekten dock inte observerats påverka gränsdrawingen av vargreviren. Revir har även bildats i områden där det redan finns ett stort antal fungerande vindkraftsparker (da Costa et al. 2017 samt exempel från Finland). Vindkraftsprojekt har inte heller visat sig hindra vargars rörelser, vilket innebär att de nuvarande vindkraftsprojekten inom reviret inte bedöms förhindra vargens spridning. Den ekologiska korridor som möjliggör spridning förväntas heller inte brytas, även om samtliga kända planerade vindkraftsprojekt inom lämpliga områden för varg genomförs.

6.11 Uppföljning av konsekvenser

Vindkraftsprojektets konsekvenser för fågelbeståndet bör följas upp i fortsättningen när planen har godkänts. Före inledande av uppföljningen rekommenderas att omfattningen och det noggrannare innehållet i utredningarna överenskommes med Tillstånds- och tillsynsverket.

6.12 Störande faktorer i miljön

Vindkraftverkens placering har styrts till en optimal placering med beaktan av såväl naturen som den boende lokalbefolkningen i de närbelägna områdena. För naturens del har man beaktat uppgjorda utredningar. För lokalbefolkningen i närområdet har buller-, och skuggningseffekter analyserats och vindkraftsverkens positioner har styrts till de platser där gällande krav för buller samt riktvärdena och rekommendationer enligt *Planering av vindkraftsutbyggnad - Miljöförvaltningens anvisningar 5 / 2016* för skuggningens del, uppfylls.

6.13 Planbeteckningar och planbestämmelser

Planbeteckningarna finns presenterade under *punkt 5.9– Områdesreserveringar* samt angivna på delgeneralplanekartan.

7. GENOMFÖRANDE AV DELGENERALPLANEN

7.1 Genomförande och tidsplanering

Målsättningen är att delgeneralplanen i mån av möjlighet ska kunna godkännas under våren 2025. Efter att delgeneralplanen vunnit laga kraft ankommer förverkligandet av området på markägarna och den på området aktiva aktören.

Vindkraftverken ska förses med dygnet-runt-övervakade brandlarm som reagerar på rök, ett fast automatiskt släcksystem samt förstahandsbrandsläckningsutrustning, utformade i enlighet med CFPAs Europe:s brandsäkerhetsriktlinje för vindkraftverk, CFPAs-E Guideline No 22:2022.

I samband med bygglovet kommer projektägaren att lämna in en rivningsplan. Projektägaren ansvarar för driften av parken och eventuella servicearbeten som vidtar efter ett förverkligande. I samband med den tekniska planeringen av vägar, kranplatser, kabeldragningar etc, uppgörs noggrannare utredningar i området av bl.a. grundläggningsförhållandena. Räddningsplan uppgörs enligt berörda myndigheters direktiv.

Förverkligandet av området kan vidta efter att bygglov vunnit laga kraft, byggnadsfasen uppskattas uppgå till ca 2 år.

Efter att byggnadsfasen avslutats och vindkraftverken har tagits i bruk, ska bullermätningar göras för att säkerställa att modellerade värden uppfylls.